2024/1275

2024.5.8.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2024/1275 IRÁNYELVE

(2024. április 24.)

az épületek energiahatékonyságáról

(átdolgozás)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 194. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ([2]),

rendes jogalkotási eljárás keretében ([3]),

mivel:

(1) A 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([4]) több alkalommal jelentősen módosult ([5]). Mivel további módosítások szükségesek, az irányelvet az áttekinthetőség érdekében célszerű átdolgozni.

(2) Az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) keretében 2015 decemberében elfogadott Párizsi Megállapodás ([6]) (a továbbiakban: Párizsi Megállapodás) értelmében a felek megállapodtak abban, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval 2 °C alatt tartják az iparosodás előtti szinthez képest, és törekednek arra, hogy a hőmérséklet-emelkedés mértéke az iparosodás előtti szint feletti 1,5 °C-ra korlátozódjon. A Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérése „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i bizottsági közlemény (a továbbiakban: az európai zöld megállapodás) központi eleme. Az Unió az UNFCCC Titkárságához 2020. december 17-én benyújtott aktualizált, nemzetileg meghatározott hozzájárulásban kötelezte magát arra, hogy az 1990-es szinthez képest 2030-ig legalább 55 %-kal csökkenti az Unió gazdasága egészének nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását.

(3) Az európai zöld megállapodásban bejelentetteknek megfelelően a Bizottság az Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbarátabbá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség című, 2020. október 14-i közleményében ismertette az épületkorszerűsítési programra vonatkozó stratégiáját. Az épületkorszerűsítési programra vonatkozó stratégia tartalmaz egy cselekvési tervet, amely konkrét szabályozási, finanszírozási és támogató intézkedéseket irányoz elő azzal a céllal, hogy 2030-ig legalább megduplázza az épületek éves energetikai felújítási arányát, és elősegítse a mélyfelújításokat, aminek eredményeként 2030-ra 35 millió épület kerül felújításra és munkahelyek jönnek létre az építőiparban. A 2010/31/EU irányelv felülvizsgálata az épületkorszerűsítési program végrehajtásának egyik szükséges eszköze. Hozzá fog járulni „Az új európai Bauhaus: Szép, fenntartható, közös” című, 2021. szeptember 15-i bizottsági közleményben bemutatott új európai Bauhaus kezdeményezés és

([1]) HL C 290., 2022.7.29., 114. o.
([2]) HL C 375., 2022.9.30., 64. o.
([3]) Az Európai Parlament 2024. március 12-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2024. április 12-i határozata.
([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.).
([5]) Lásd a IX. melléklet A. részét.
([6]) HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

a klímasemleges és intelligens városokra vonatkozó európai küldetés megvalósításához is. Az új európai Bauhaus kezdeményezés célja, hogy elősegítse egy befogadóbb, mindenki jóllétét előmozdító társadalom kialakulását, mégpedig a történelmi Bauhaushoz igazodva, amely hozzájárult a társadalmi befogadáshoz és a polgárok, különösen a munkásközösségek jóllétéhez. A képzés elősegítésével, hálózatokkal, valamint az építészeknek, diákoknak, mérnököknek és tervezőknek biztosított iránymutatásokkal, a fenntarthatóság, az esztétika és a befogadás elveinek megfelelően, az új európai Bauhaus kezdeményezésnek köszönhetően a helyi hatóságok képessé válhatnak arra, hogy innovatív és kulturális megoldásokat dolgozzanak ki egy fenntarthatóbb épített környezet létrehozása érdekében.

(4) Az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([7]) uniós jogszabályban rögzíti a legkésőbb 2050-ig megvalósítandó, a gazdaság egészére kiterjedő klímasemlegesség célkitűzését, és kötelező erejű uniós kötelezettségvállalást ír elő, amely szerint 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátást (azaz az elnyelések levonása utáni kibocsátást) az Unióban.

(5) A „Bizottság 2021. évi munkaprogramja – Életerős Unió egy sérülékeny világban” című, 2020. október 19-i bizottsági közlemény útján bejelentett „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag az említett célkitűzéseket kívánja megvalósítani. Az említett csomag számos szakpolitikai területre kiterjed, ideértve az energiahatékonyságot, a megújuló energiát, a földhasználatot, a földhasználat megváltoztatását és az erdőgazdálkodást, az energiaadózást, a vállaláselosztást, a kibocsátáskereskedelmet és az alternatív üzemanyagok infrastruktúráját. A 2010/31/EU irányelv felülvizsgálata e csomag szerves részét képezi. Az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomagba tartozó javaslatokra építve a „REPowerEU terv” című, 2022. május 18-i bizottsági közleményben bemutatott REPowerEU terv további intézkedéseket javasolt a következők érdekében: energiamegtakarítás, az ellátás diverzifikálása, a fosszilis tüzelőanyagok gyors kiváltása Európa tiszta energiára való átállásának felgyorsításával, valamint a beruházások és a reformok intelligens kombinálása. A terv új jogalkotási javaslatokat és célzott ajánlásokat tartalmazott az energiahatékonyságra és -megtakarításokra vonatkozó ambíciószint fokozása érdekében. A közleményben emellett az adóintézkedések is olyan eszközökként szerepeltek, amelyekkel ösztönözni lehet az energiamegtakarításokat és a fosszilistüzelőanyag-fogyasztás csökkentését.

(6) Az épületek az Unió végső energiafogyasztásának 40 %-át és az energiával kapcsolatos üvegházhatásúgáz-kibocsátás 36 %-át teszik ki, miközben az uniós épületek 75 %-a még mindig nem energiahatékony. Az épületek fűtésében a földgáz játssza a legnagyobb szerepet: a lakóépületekben a helyiségfűtésre felhasznált energia mintegy 39 %-át teszi ki. Az olaj 11 %-kal a második legfontosabb fűtési célú fosszilis tüzelőanyag, a szén pedig körülbelül 3 %-ot tesz ki. Ezért az energiafogyasztás csökkentése az (EU) 2023/1791 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([8]) 3. cikkében megállapított és az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([9]) 2. cikkének 18. pontjában meghatározott „első az energiahatékonyság” elvével összhangban – és a megújuló forrásból származó energia felhasználása az épületekben az Unió üvegházhatásúgáz-kibocsátásának és az unióbeli energiaszegénységnek a csökkentéséhez szükséges, fontos intézkedések. Az energiafogyasztás csökkentésének és a megújuló forrásból származó energia – kiváltképp a napenergia – felhasználása növelésének szintén kulcsszerepet kell játszaniuk abban, hogy csökkenjen az Unió általánosságban a fosszilis tüzelőanyagokon és különösen ezek importján alapuló energiafüggősége, továbbá a REPowerEU tervben meghatározott célkitűzésekkel összhangban az energiaellátás biztonságának előmozdításában, a műszaki fejlődés ösztönzésében, valamint a foglalkoztatási lehetőségek megteremtésében és a regionális fejlesztésben, különösen a szigeteken, a vidéki területeken és a hálózattól független közösségek esetében.

(7) Az épületek üzemeltetési élettartamuk előtt, alatt és után is okoznak üvegházhatásúgáz-kibocsátást. A dekarbonizált épületállományra vonatkozó 2050-es jövőkép túlmutat az üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra helyezett jelenlegi fókuszon. Ezért fokozatosan figyelembe kell venni az épületek teljes életciklus alatti kibocsátását, kezdve az új épületekkel. Az épületek jelentős anyagbankok, amelyek az évtizedek során erőforrásokat tárolnak, és a tervezési lehetőségek, illetve az anyagválasztás nagymértékben befolyásolják a teljes életciklus során történő kibocsátást mind az új, mind a felújított épületek esetében. Az épületek teljes életciklusra vonatkozó teljesítményét nemcsak az új építkezések esetén kell figyelembe venni, hanem a felújítások során is, mégpedig azáltal, hogy a tagállamok nemzeti épületfelújítási terveibe a teljes életciklusra vonatkozó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló előírásokat kell belefoglalni.

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1791 irányelve (2023. szeptember 13.) az energiahatékonyságról és az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról (HL L 231., 2023.9.20., 1. o.).

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

(8) Az épületek teljes életciklusára vonatkozó üvegházhatásúgáz-kibocsátás minimalizálása erőforrás-hatékonyságot és körforgásos jelleget igényel. Ez kombinálható azzal is, hogy az épületállomány egyes részeit ideiglenes szénelnyelővé alakítják.

(9) Egy épület teljes életciklusára vonatkozó globális felmelegedési potenciál azt jelzi, hogy az épület összességében milyen mértékben járul hozzá az éghajlatváltozást okozó kibocsátásokhoz. Figyelembe veszi egyaránt az építési termékekbe beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátást és a használati szakaszból származó közvetlen és közvetett kibocsátást. Ezért az épületek teljes életciklusra vonatkozó teljesítményének fokozottabb figyelembevétele és a körforgásos gazdaság érdekében első lépésként elő kell írni az új épületek életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciáljának kiszámítását.

(10) Az Unióban az épületek felelősek az idő előtti elhalálozást és betegségeket okozó finomrészecskék ($PM_{2,5}$) kibocsátásának mintegy feléért. Az épületek energiahatékonyságának javítása egyidejűleg a szennyező anyag-kibocsátást is képes csökkenteni, amit az (EU) 2016/2284 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel [10] összhangban csökkenteni is kell.

(11) Az épületek energiahatékonyságának további javítására irányuló intézkedéseknek figyelembe kell venniük az éghajlati viszonyokat, ideértve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást is, a helyi viszonyokat, valamint a beltéri klímát és a költséghatékonyságot is. A fenti intézkedések nem érinthetik az épületekre vonatkozó, egyéb olyan követelményeket, mint az akadálymentesség, a tűzbiztonság és szeizmikus biztonság és az épületek rendeltetésszerű használata.

(12) Az épületek energiahatékonyságát olyan módszertan alapján kell kiszámítani, amelyet nemzeti és regionális szinten differenciálni lehet. Az említett módszertan, a hőtechnikai jellemzőkön kívül, egyéb olyan tényezőket is magában foglal, amelyek egyre fontosabb szerepet játszanak, mint például a városi hőszigethatás, a fűtés- és légkondicionáló berendezések, a megújuló forrásokból származó energia használata, az épületautomatizálási és -szabályozási rendszerek, a távozó levegőből vagy szennyvízből történő hővisszanyerés, a kiegyenlítő szabályozás, az intelligens megoldások, a passzív hűtés-fűtés, az árnyékolás, a beltéri környezet minősége, a megfelelő természetes megvilágítás és az épület tervezése. Az épületek energiahatékonyságát olyan módszertan alapján kell kiszámítani, amely nemcsak a fűtési vagy légkondicionálási időnyt veszi figyelembe, hanem a teljes évre vonatkozik. E módszertannak figyelembe kell vennie a meglévő európai szabványokat. A módszertannak biztosítania kell a tényleges üzemeltetési feltételek megjelenítését, és lehetővé kell tennie, hogy mért energiát használjanak a pontosság ellenőrzése és az összehasonlíthatóság céljából; a módszertannak havi, órás vagy egy óránál kisebb számítási intervallumokon kell alapulnia. A megújuló energia helyszíni használatának ösztönzése érdekében és a közös általános kereten túl a tagállamoknak meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a számítási módszertanban elismerjék és figyelembe vegyék a megújuló energia helyszíni felhasználásának maximális kiaknázásából fakadó előnyöket, ideértve az egyéb felhasználásokat, például az elektromos járművek töltőpontjait is.

(13) A tagállamoknak minimumkövetelményeket kell meghatározniuk az épületek és az épületelemek energiahatékonyságára vonatkozóan, hogy a költségek szempontjából optimális egyensúly jöjjön létre a szükséges beruházások és az épület teljes élettartamára vetített energiaköltség-megtakarítás között, a tagállamok azon jogának sérelme nélkül, hogy a költségoptimalizált energiahatékonysági szinteknél nagyobb energiahatékonyságot biztosító, energiahatékonyságára vonatkozó minimumkövetelményeket határozhassanak meg. Rendelkezni kell arról, hogy a tagállamok a műszaki fejlődés fényében rendszeresen felülvizsgálhassák az épületek energiahatékonyságára vonatkozó saját minimumkövetelményeiket.

(14) Az épületek fűtésére és hűtésére felhasznált energia kétharmada még mindig fosszilis tüzelőanyagokból származik. Az építőipar dekarbonizációja érdekében különösen fontos a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetése a fűtés és a hűtés terén. Ezért a tagállamoknak nemzeti épületfelújítási terveikben fel kell tüntetniük, hogy a fűtés és a hűtés területén milyen nemzeti szakpolitikákkal és intézkedésekkel szándékoznak fokozatosan kivezetni a fosszilis tüzelőanyagokat. Törekedniük kell a fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánok fokozatos kivezetésére, és első lépésként 2025-től kezdődően ne nyújtsanak pénzügyi ösztönzőket a fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánok telepítéséhez, kivéve azokat, amelyeket 2025 előtt az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelettel [11] létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, valamint az (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendelet [12] szerinti Európai Regionális Fejlesztési Alap és Kohéziós Alap keretében beruházásokra választottak ki. Továbbra is lehetővé kell tenni pénzügyi ösztönzők nyújtását olyan hibrid fűtési rendszerek

[10] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2284 irányelve (2016. december 14.) egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 344., 2016.12.17., 1. o.).

[11] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

[12] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1058 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról (HL L 231., 2021.6.30., 60. o.).

telepítéséhez, amelyekben jelentős a megújuló energia aránya, például amennyiben egy kazánt naphőenergia-technológiával vagy hőszivattyúval kombinálnak. A hőfejlesztő berendezések üvegházhatásúgáz-kibocsátása, az azok által felhasznált tüzelőanyag típusa vagy az épület szintjén fűtésre használt megújuló energia minimális részaránya alapján történő betiltására vonatkozó egyértelmű jogalapnak kell támogatnia a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetésére vonatkozó nemzeti szakpolitikákat és intézkedéseket.

(15) A háztartási melegvíz-előállítás az energiafogyasztás egyik fő forrása a nagy hatékonyságú épületek esetében. A legtöbb esetben e hő visszanyerésére nem kerül sor. Az épületekben lévő háztartási melegvízcsövek hőjének felhasználása egyszerű és költséghatékony módja lehetne az energiamegtakarításnak.

(16) Az épülettechnikai rendszerekre vonatkozó energiahatékonysági követelményeket az épületekbe beépített teljes rendszerekre kell alkalmazni, nem pedig az önálló alkatrészek energiahatékonyságára, mely utóbbiak a 2009/125/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([13]) szerinti termékspecifikus szabályozások hatálya alá tartoznak. Az épülettechnikai rendszerek energiahatékonyságára vonatkozó követelmények meghatározásakor a tagállamoknak harmonizált eszközöket kell alkalmazniuk – amennyiben ilyenek rendelkezésre állnak és indokoltak –, különösen a 2009/125/EK irányelv és az (EU) 2017/1369 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([14]) végrehajtására irányuló intézkedések keretében kidolgozott tesztelési és számítási módszereket és energiahatékonysági osztályokat, a kapcsolódó kezdeményezésekkel való konzisztencia biztosítása és a piac potenciális fragmentálódásának a lehető legkisebb mértékűre csökkentése érdekében. Jelenleg nem megfelelő mértékben kerülnek megfontolásra olyan nagyon rövid megtérülési idejű energiamegtakarítási technológiák, mint például a hőszabályozó szelepek beszerelése vagy cseréje, illetve a távozó levegőből vagy szennyvízből történő hővisszanyerés. A fűtési rendszerek, a légkondicionáló rendszerek, a kombinált helyiségfűtési és szellőztetőrendszerek vagy a kombinált légkondicionáló és szellőztetőrendszerek effektív névleges teljesítményének becslésekor helyénvaló összeadni az egy adott épületben vagy az épület egy adott önálló rendeltetési egységében az ugyanazon rendszerhez tartozó különböző generátorok effektív névleges teljesítményét.

(17) Ezen irányelv nem érinti az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107. és 108. cikkét. Az irányelvben alkalmazott „ösztönző” kifejezés ezért nem értelmezhető állami támogatásként.

(18) A Bizottságnak összehasonlító módszertani keretet kell meghatároznia az energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámításához. Az említett keret felülvizsgálatának lehetővé kell tennie mind az energiahatékonyság, mind a kibocsátási teljesítmény kiszámítását, és figyelembe kell vennie a környezeti és egészségügyi externáliákat, valamint a kibocsátáskereskedelmi rendszer kiterjesztését és a szén-dioxid-árakat. A tagállamoknak az említett keretet arra kell használniuk, hogy összehasonlítsák az eredményeket az energiahatékonyságra vonatkozóan általuk elfogadott minimumkövetelményekkel. Amennyiben jelentős, nevezetesen 15 %-ot meghaladó eltérések mutatkoznak az energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjei és az energiahatékonyságra vonatkozó hatályos minimumkövetelmények között, a tagállamoknak meg kell indokolniuk ezeket az eltéréseket, vagy megfelelő intézkedéseket kell tervbe venniük az eltérések csökkentése érdekében. Az épületek és az épületelemek becsült gazdasági élettartamát a tagállamoknak kell meghatározniuk, figyelembe véve a tipikus gazdasági élettartamok meghatározásával kapcsolatos jelenlegi gyakorlatot és tapasztalatokat is. A tagállamoknak az említett összehasonlítás következtetéseit és az alapjául szolgáló adatokat rendszeresen be kell nyújtaniuk a Bizottságnak. Az említett jelentéseknek lehetővé kell tenniük a Bizottság számára, hogy értékelhesse a tagállamok által, az energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek elérése terén elért haladást, és arról jelentést tehessen.

(19) Épületnagyságtól függetlenül, a meglévő épületek jelentős felújításai jó alkalmat nyújtanak költséghatékony intézkedések megtételére az energiahatékonyság javítására. Költséghatékonysági okokból lehetővé kell tenni az energiahatékonysági minimumkövetelményeknek azon felújított részekre történő korlátozását, amelyek az adott épület energiahatékonysága szempontjából meghatározóak. A tagállamoknak lehetőségük kell, hogy legyen meghatározni a „jelentős felújítás” fogalmát: vagy a külső térelhatárolók felületének százalékos aránya vagy az épület értéke alapján. Amennyiben egy tagállam az épület értéke alapján kívánja meghatározni a „jelentős felújítás” fogalmát, olyan értékeket alkalmazhat, mint az értékbecslés szerinti érték vagy a felújítási költségen alapuló aktuális piaci érték, az épülethez kapcsolódó telek értékének figyelmen kívül hagyásával.

(20) Az Unió megerősített éghajlat- és energiapolitikai törekvései új jövőképet tesznek szükségessé az épületek tekintetében: a kibocsátásmentes épületet, amelynek energiaigénye nagyon alacsony, amely nem okoz fosszilis tüzelőanyagokból származó helyszíni szén-dioxid-kibocsátást, továbbá amelynek az üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátása nulla vagy nagyon alacsony. 2030-ra valamennyi új épületnek kibocsátásmentes épületnek kell lennie, és 2050-re a meglévő épületeket kibocsátásmentes épületté kell átalakítani.

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/125/EK irányelve (2009. október 21.) az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról (HL L 285., 2009.10.31., 10. o.).

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1369 rendelete (2017. július 4.) az energiacímkézés keretének meghatározásáról és a 2010/30/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 198., 2017.7.28., 1. o.).

(21) Amennyiben egy meglévő épületet alakítanak át, az nem minősül új épületnek.

(22) Különböző lehetőségek állnak rendelkezésre a kibocsátásmentes épületek energiaszükségletének fedezésére: a helyszínen vagy a közelben előállított, megújuló forrásokból származó energia, például a naphőenergia, a geotermikus energia, a fotovoltaikus energia, a hőszivattyúk, a hidroelektromosság és a biomassza, a megújulóenergia-közösségek által biztosított megújuló energia, a hatékony távfűtés és -hűtés, valamint az egyéb karbonmentes forrásokból származó energia. A megújuló tüzelőanyagok elégetéséből származó energiát helyszínen előállított, megújuló forrásokból származó energiának kell tekinteni, amennyiben a megújuló tüzelőanyag elégetésére a helyszínen kerül sor.

(23) A kibocsátásmentes épületek hozzájárulhatnak a keresletoldali rugalmassághoz például a keresletszabályozás, a villamosenergia-tárolás, a hőtárolás és az elosztott megújulóenergia-termelés révén egy megbízhatóbb, fenntarthatóbb és hatékonyabb energiarendszer támogatása érdekében.

(24) Az uniós épületállomány szükséges dekarbonizációja nagyarányú energetikai felújítást igényel: az épületállomány közel 75 %-a a jelenlegi építési szabványok szerint nem hatékony, és a jelenlegi épületek 85–95 %-a még 2050-ben is állni fog. A súlyozott éves energetikai felújítási arány azonban tartósan alacsony, körülbelül 1 %. A jelenlegi ütemben haladva évszázadokat venne igénybe az építőipari ágazat dekarbonizációja. Ezért ezen irányelv legfőbb célja az épületek felújításának fellendítése és támogatása, ideértve a kibocsátásmentes fűtési rendszerekre történő átállást is. A kerületi szintű – többek között ipari vagy sorozatos jellegű felújítások révén történő – felújítások támogatása előnyökkel jár az épületfelújítások volumenének és mélységének ösztönzése révén, és az épületállomány gyorsabb és olcsóbb dekarbonizációjához fog vezetni. Az építkezéseknél és épületfelújításoknál használható ipari megoldások közé tartoznak a különböző funkciójú – például szigetelési vagy energiatermelési célú – sokoldalú, előregyártott elemek.

(25) Az energiahatékonysági minimumszabványok jelentik az alapvető szabályozási eszközt a meglévő épületek nagyarányú felújításának elindításához, mivel ezek foglalkoznak a felújítás előtt álló olyan fő akadályokkal – például az eltérő érdekekkel és a közös tulajdoni struktúrákkal –, amelyeket gazdasági ösztönzőkkel nem lehet elhárítani. Az energiahatékonysági minimumszabványok bevezetésének a legrosszabb energiahatékonyságú épületek fokozatos kivezetését és a nemzeti épületállomány folyamatos javulását kell eredményeznie, hozzájárulva a dekarbonizált épületállomány 2050-ig történő megvalósítására irányuló hosszú távú célhoz.

(26) A nem lakáscélú épületek számára uniós szinten kell energiahatékonysági minimumszabványokat előírni, és e minimumszabványoknak a legrosszabb energiahatékonyságú, nem lakáscélú épületek felújítására kell összpontosítaniuk, mivel ezen épületek rendelkeznek a dekarbonizáció és a kiterjesztett társadalmi és gazdasági előnyök tekintetében a legnagyobb potenciállal, tehát ezek felújítását prioritásként kell kezelni. A tagállamoknak emellett a nemzeti épületfelújítási terveikben meghatározott időkereteket kell megállapítaniuk a nem lakáscélú épületek további felújítása tekintetében. Bizonyos helyzetekben – különösen egy épület tervezett bontása vagy kedvezőtlen költség-haszon elemzés esetén – indokolt egyes nem lakáscélú épületeket mentesíteni az energiahatékonysági minimumszabványok teljesítése alól; a súlyos nehézségek addig szolgálthatnak indokul a mentességre, amíg fennállnak. A mentesített, nem lakáscélú épületek aránytalanul magas hányadának elkerülése érdekében a tagállamoknak szigorú kritériumokat kell meghatározniuk az ilyen mentességekre vonatkozóan. Az említett kritériumokat közölniük kell nemzeti épületfelújítási terveikben, és a mentesített, nem lakáscélú épületeket ellensúlyozniuk kell a nem lakáscélú épületállomány egyéb részeiben megvalósított, egyenértékű energiahatékonyság-javítással.

(27) A lakóépületeket illetően rugalmasságot kell biztosítani a tagállamok számára, hogy megválaszthassák azon eszközöket, amelyekkel el kívánják érni a lakóépület-állomány szükséges mértékű javítását; ezek lehetnek energiahatékonysági minimumszabványok, technikai segítségnyújtás és pénzügyi támogatási intézkedések. A tagállamoknak a lakáscélú nemzeti épületállomány fokozatos felújítására vonatkozó nemzeti teljesítési pályát kell meghatározniuk, összhangban a nemzeti ütemtervvel, valamint az adott tagállam nemzeti épületfelújítási tervében foglalt, 2030-ra, 2040-re és 2050-re kitűzött célokkal, illetve a nemzeti épületállomány 2050-ig kibocsátásmentes épületállománnyá történő átalakításával. A nemzeti teljesítési pályáknak eleget kell tenniük a lakóépület-állomány átlagos primerenergiafelhasználásának csökkentésére irányuló, 2030-tól kezdődő ötéves köztes mérföldköveknek, amelyek biztosítani fogják a tagállami erőfeszítések hasonlóságát.

(28) A nemzeti épületállomány többi része vonatkozásában a tagállamok szabadon dönthetnek arról, hogy kívánnak-e nemzeti szinten kidolgozott és a nemzeti feltételekhez igazított energiahatékonysági minimumszabványokat bevezetni. Ezen irányelv felülvizsgálata során a Bizottságnak értékelnie kell, hogy az ezen irányelv alapján létrehozott intézkedések elegendő előrelépést biztosítanak-e ahhoz, hogy 2050-re megvalósuljon a teljes mértékben dekarbonizált, kibocsátásmentes épületállomány, illetve hogy az ötéves mérföldkövek eléréséhez szükség van-e további intézkedések, például kötelező energiahatékonysági minimumszabványok bevezetésére, különösen a lakóépületek esetében.

(29) Az energiahatékonysági minimumszabványok bevezetését támogató keretnek kell kísérnie, amely magában foglal technikai segítségnyújtást és pénzügyi intézkedéseket is, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások esetében. A nemzeti szinten meghatározott energiahatékonysági minimumszabványok nem minősülnek az állami támogatásokra vonatkozó szabályok értelmében vett „uniós szabványoknak", míg az egész Unióra kiterjedő energiahatékonysági minimumszabványok ilyen „uniós szabványoknak" tekinthetők. Amíg az említett uniós szintű szabványok kötelezővé nem válnak, a tagállamok az uniós szintű energiahatékonysági szabványoknak való megfelelés érdekében, az állami támogatásokra vonatkozó felülvizsgált szabályokkal összhangban nyújthatnak állami támogatást épületfelújításhoz. A tagállamok a szabványok kötelezővé válását követően is nyújthatnak állami támogatást az uniós szintű energiahatékonysági szabványok hatálya alá tartozó épületek és önálló rendeltetési egységek felújításához, feltéve, hogy az épületfelújítás célja magasabb szintű szabvány elérése.

(30) Az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([15]) létrehozott uniós taxonómia a környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységeket osztályozza a gazdaság egészében, így az építőiparban is. Az (EU) 2021/2139 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([16]) (a továbbiakban: az éghajlat-politikai uniós taxonómiáról szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktus) értelmében az épületfelújítás akkor minősül fenntartható tevékenységnek, ha legalább 30 %-os energiamegtakarítást ér el, megfelel a meglévő épületek jelentős felújítására vonatkozó energiahatékonysági minimumkövetelményeknek, vagy az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos olyan egyedi intézkedésekből áll, mint például az energiahatékonysági berendezések vagy az épületek energiahatékonyságának mérésére, szabályozására és ellenőrzésére szolgáló berendezések és eszközök telepítése, karbantartása vagy javítása, amennyiben ezek az egyedi intézkedések eleget tesznek a meghatározott kritériumoknak. Az uniós szintű energiahatékonysági minimumszabványoknak való megfelelés érdekében végzett épületfelújítás jellemzően összhangban van az épületfelújítási tevékenységekhez kapcsolódó uniós taxonómiai kritériumokkal.

(31) Ezen irányelv előzményi jogszabályai már tartalmaztak meglévő épületekre és épületelemekre vonatkozó energiahatékonysági minimumkövetelményeket, amelyeket továbbra is alkalmazni kell. Míg az újonnan bevezetett energiahatékonysági minimumszabványok a meglévő épületek energiahatékonyságának minimális szintjét határozzák meg és biztosítják a nem energiahatékony épületek felújítását, a meglévő épületekre és épületelemekre vonatkozó energiahatékonysági minimumkövetelmények a felújítás kellő mélységét biztosítják a felújítás során.

(32) Sürgősen csökkenteni kell az épületek fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét, és fel kell gyorsítani az épületek energiafogyasztásának dekarbonizációjára és villamosítására irányuló erőfeszítéseket. Annak érdekében, hogy egy későbbi szakaszban lehetővé váljon a napenergia-technológiák költséghatékony telepítése, valamennyi új épületnek „a napenergia hasznosítására késznek" kell lennie, azaz valamennyi új épületet úgy kell megtervezni, hogy az adott helyszínen jellemző napsugárzás alapján optimális napenergia-termelési potenciállal rendelkezzen, lehetővé téve a napenergia-technológiák költséges szerkezeti beavatkozások nélküli telepítését. A tagállamoknak biztosítaniuk kell emellett a napenergiát hasznosító megfelelő berendezések telepítését az új épületekre – a lakó- és nem lakáscélú épületekre egyaránt –, valamint a meglévő nem lakáscélú épületekre. A napenergia épületeken való hasznosításának széles körű bevezetése jelentősen hozzájárulna a fogyasztóknak a fosszilis tüzelőanyagok növekvő és ingadozó áraival szembeni hatékonyabb védelméhez, segítségével a kiszolgáltatott polgárok kevésbé lennének kitéve a magas energiaköltségek hatásainak, és eredményeként szélesebb körű környezeti, gazdasági és társadalmi előnyöket lehetne elérni. Az épületek napenergiát hasznosító berendezéseiben rejlő lehetőségek hatékony kiaknázása érdekében a tagállamoknak meg kell határozniuk a napenergiát hasznosító berendezések épületekre történő telepítésének végrehajtására és a lehetséges mentességekre vonatkozó kritériumokat, összhangban a napenergiát hasznosító berendezések megállapított technikai és gazdasági potenciáljával és az e kötelezettség hatálya alá tartozó épületek jellemzőivel, figyelembe véve a technológiasemlegesség elvét, valamint a napenergiát hasznosító berendezések és más tetőkihasználási módok – például a zöldtetők vagy más épülettechnikai berendezések – kombinációjának lehetőségét. Lehetővé kell tenni, hogy a napenergiát hasznosító megfelelő berendezések épületekre történő telepítésére vonatkozó kötelezettségek gyakorlati megvalósítására irányuló kritériumaikban a tagállamok az adott küszöbértéket ne az épület hasznos alapterületében, hanem földszinti alapterületében fejezzék ki, feltéve, hogy ez a módszer az épületekre telepített, napenergiát hasznosító megfelelő berendezések beépített teljesítőképessége tekintetében egyenértékű összeget eredményez. Mivel a napenergiát hasznosító berendezések egyes épületekre történő telepítésére irányuló kötelezettség a tagállamok által meghatározott kritériumoktól függ, az épületek napenergia-hasznosítására vonatkozó rendelkezések nem minősülnek az állami támogatási szabályok értelmében vett „uniós előírásnak".

([15]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

([16]) A Bizottság (EU) 2021/2139 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. június 4.) az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz lényegesen hozzájáruló és az egyéb környezeti célkitűzéseket jelentősen nem sértő gazdasági tevékenységekkel szemben támasztott követelmények meghatározásához szükséges technikai vizsgálati kritériumok megállapítása érdekében történő kiegészítéséről (HL L 442., 2021.12.9., 1. o.).

(33) Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok tájékoztatással ösztönözzenek megfelelő közigazgatási eljárásokat vagy a nemzeti épületfelújítási tervekben meghatározott egyéb intézkedéseket, valamint hogy ösztönözzék a napenergiát hasznosító megfelelő berendezések telepítését a külső térelhatárolók felújításával, az épülettechnikai rendszerek cseréjével vagy az elektromos járművek töltőinfrastruktúrájának, hőszivattyúknak vagy épületautomatizálási és épületvezérlési rendszereknek a telepítésével kombinálva.

(34) A lakás- és nem lakáscélú önálló rendeltetési egységeket egyaránt tartalmazó vegyes rendeltetésű épületeket illetően a tagállamok továbbra is megválaszthatják, hogy lakás- vagy nem lakáscélú önálló rendeltetési egységként kezelik-e őket.

(35) A fotovoltaikus napenergia-technológiát és a naphőenergia-technológiát – akár az energiatárolással ötvözve – gyors ütemben be kell vezetni, hogy annak előnyei mind az éghajlatra, mind pedig a polgárok és a vállalkozások pénzügyeire vonatkozóan megjelenjenek.

(36) Az épületek – például hőszivattyúk, napenergiát hasznosító berendezések, akkumulátorok és töltőinfrastruktúra telepítése révén történő – villamosítása megváltoztatja az épületek biztonságával kapcsolatos kockázatokat, amelyekkel a tagállamoknak foglalkozniuk kell. A parkolók tűzbiztonságát illetően a Bizottságnak nem kötelező iránymutatást kell közzétennie a tagállamok számára.

(37) A rendkívül energiahatékony és dekarbonizált épületállomány 2050-ig történő megvalósítása és a meglévő épületek kibocsátásmentes épületekké való átalakítása érdekében a tagállamoknak nemzeti épületfelújítási terveket kell készíteniük, amelyek felváltják a 2010/31/EU irányelv 2a. cikkében előírt, hosszú távú felújítási stratégiákat, amelyeknek a tagállamok számára még erőteljesebb, teljes mértékben működőképes, az energiahatékonyság elsődlegességének elvével összhangban álló tervezési eszközzé kell válniuk, nagyobb hangsúlyt fektetve a finanszírozásra és annak biztosítására, hogy az épületfelújítások elvégzéséhez megfelelően képzett munkavállalók álljanak rendelkezésre. A tagállamok figyelembe vehetik „A fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési program” című, 2020. július 1-jei bizottsági közleményben meghatározott készségfejlesztési paktumot. A tagállamoknak a nemzeti épületfelújítási terveikben meg kell határozniuk saját nemzeti épületfelújítási céljaikat. Az (EU) 2018/1999 rendelet 21. cikke b) pontjának (7) pontjával és az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([17]) meghatározott előfeltételekkel összhangban a tagállamoknak fel kell vázolniuk a finanszírozási intézkedéseket, valamint a nemzeti épületfelújítási terveik végrehajtásához szükséges beruházási szükségleteket és igazgatási forrásokat.

(38) Az energiahatékonyság elsődlegességének elve olyan átfogó elv, amelyet az energiarendszeren túlmutatóan valamennyi ágazatban, valamennyi szinten figyelembe kell venni. Az elv fogalmának az (EU) 2018/1999 rendelet 2. cikkének 18. pontja szerinti meghatározása értelmében az elv a következőket jelenti: az energiapolitikai tervezés, valamint a szakpolitikai és beruházási döntéshozatal során olyan alternatív költséghatékony energiahatékonysági intézkedéseknek a lehető legnagyobb mértékű figyelembevétele, amelyek célja az energiaigény és az energiakínálat hatékonyabbá tétele, különösen költséghatékony végfelhasználási energiamegtakarítások, keresleti válaszintézkedések kezdeményezése és hatékonyabb átalakítás, átvitel és elosztás révén, mindeközben szem előtt tartva az említett döntések célkitűzéseit. Az elv ezért az épületek energiahatékonyságának javítása szempontjából is releváns és az épületkorszerűsítési programban a 2030-ra és 2050-re megvalósítandó épületfelújítások egyik legfontosabb elveként kiemelten szerepel. Az (EU) 2021/1749 bizottsági ajánlásban ([18]) meghatározottaknak megfelelően a jobb egészségi állapot és a fokozottabb jóllét az egyik legfontosabb olyan járulékos előny, amely az energiahatékonyság elsődlegessége elvének az épületek energiahatékonyságának javítására történő alkalmazásából származik.

(39) Annak biztosítása érdekében, hogy az uniós munkavállalók teljes mértékben felkészültek legyenek arra, hogy aktívan dolgozzanak az Unió éghajlat-politikai célkitűzéseinek elérésén, a tagállamoknak ösztönözniük kell az alulreprezentált csoportokat, hogy az építőiparban szerezzenek képzést és ott helyezkedjenek el.

(40) A tervek összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében a nemzeti épületfelújítási terveknek harmonizált sablonon kell alapulniuk. A szükséges ambíciószint biztosítása érdekében a Bizottságnak értékelnie kell a nemzeti épületfelújítási tervek tervezetét, és ajánlásokat kell kibocsátania a tagállamok számára.

(41) A nemzeti épületfelújítási terveket szorosan össze kell kapcsolni az (EU) 2018/1999 rendelet szerinti integrált nemzeti energia- és klímatervekkel, és az (EU) 2018/1999 rendelet szerinti kétévenkénti jelentéstétel részeként be kell számolni a nemzeti célok elérése terén elért eredményekről és a nemzeti épületfelújítási terveknek a nemzeti és

([17]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

([18]) A Bizottság (EU) 2021/1749 ajánlása (2021. szeptember 28.) az energiahatékonyság elsődlegességéről: az elvektől a gyakorlatig – Iránymutatások és példák az energiaágazatban és azon túl történő döntéshozatalban való végrehajtáshoz (HL L 350., 2021.10.4., 9. o.).

uniós célokhoz való hozzájárulásáról. Tekintettel arra, hogy jól megalapozott nemzeti épületfelújítási tervek alapján mielőbb lendületet kell adni a felújításnak, az első nemzeti épületfelújítási terv benyújtásának időpontját a lehető legkorábbra kell meghatározni. A későbbi nemzeti épületfelújítási terveket az integrált nemzeti energia- és klímatervek és azok frissítései részeként kell benyújtani, ami azt jelenti, hogy a második tervezett nemzeti épületfelújítási tervet a második tervezett integrált nemzeti energia- és klímaterv keretében, 2028-ban kell benyújtani.

(42) A szakaszos mélyfelújítás megoldást jelenthet az egy lépésben történő felújítás során felmerülő magas induló költségek és problémák kezelésére, és kevésbé zavaró és pénzügyi szempontból jobban megvalósítható felújítási intézkedéseket tehet lehetővé. Az ilyen szakaszos mélyfelújítást azonban gondosan meg kell tervezni, hogy egyik felújítási lépés se gátolja meg a szükséges további lépéseket. Az egy lépésben megvalósított mélyfelújítás költséghatékonyabb lehet, és a felújításhoz kapcsolódó kevesebb kibocsátással járhat, mint a szakaszos felújítás. Az épületfelújítási útlevelek egyértelmű ütemtervet nyújtanak a szakaszos mélyfelújításhoz, segítve a tulajdonosokat és a befektetőket abban, hogy megtervezzék a beavatkozások optimális időzítését és hatókörét. Az épületfelújítási útleveleket ezért valamennyi tagállamban elő kell mozdítani és önkéntes eszközként kell elérhetővé tenni az épülettulajdonosok számára. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az épületfelújítási útlevelek ne okozzanak aránytalan terheket.

(43) Az épületfelújítási útlevelek és az energetikai tanúsítványok között bizonyos szinergiák állnak fenn, mindenekelőtt az épület aktuális teljesítményének felmérését, valamint az e teljesítmény javítására vonatkozó ajánlások tekintetében. E szinergiák minél jobb kiaknázása és az épülettulajdonosok költségeinek csökkentése érdekében lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy ugyanaz a szakértő készítse el az épületfelújítási útlevelet és az energetikai tanúsítványt, és ezeket együtt adja ki. Az említett közös elkészítés és kiadás esetében az épületfelújítási útlevélnek kell helyettesítenie az energetikai tanúsítványban szereplő ajánlásokat. Továbbra is lehetővé kell tenni azonban az energetikai tanúsítvány épületfelújítási útlevél nélküli beszerzését.

(44) A hosszú távú felújítási szerződések fontos eszközként szolgálnak a szakaszos felújítás ösztönzésére. A tagállamok bevezethetnek olyan mechanizmusokat, amelyek lehetővé teszik hosszú távú felújítási szerződések megkötését a szakaszos felújítás különböző szakaszaiban. Ha a felújítás különböző szakaszai során új és hatékonyabb ösztönzők válnak elérhetővé, biztosítani kell az új ösztönzőkhöz való hozzáférést, lehetővé téve a kedvezményezettek számára, hogy új ösztönzőkre váltsanak.

(45) A „mélyfelújítás” fogalmát az uniós jog még nem határozta meg. Az épületek hosszú távú jövőképének megvalósítása érdekében a mélyfelújítást olyan felújításként kell meghatározni, amely az épületeket kibocsátásmentes épületekké alakítja át, de első lépésként olyan felújításként, amely az épületeket közel nulla energiaigényű épületekké alakítja át. Ez a meghatározás az épületek energiahatékonyságának növelésére vonatkozó célt szolgálja. Az energiahatékonyság érdekében végzett mélyfelújítás elsődleges lehetőséget kínálhat olyan egyéb szempontok kezelésére is, mint például a beltéri környezet minősége, a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások életkörülményeinek javítása, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képesség növelése, a katasztrófakockázatokkal szembeni ellenálló képesség – ideértve a szeizmikus jelenségekkel szembeni rezilienciát is –, a tűzbiztonság, a veszélyes anyagok – köztük az azbeszt – eltávolítása, valamint a fogyatékossággal élő személyek érdekében történő akadálymentesítés.

(46) Az épületkorszerűsítési program egyik célját képező mélyfelújítások előmozdítása érdekében a tagállamoknak fokozott pénzügyi és adminisztratív támogatást kell nyújtaniuk a mélyfelújításhoz.

(47) A tagállamoknak támogatniuk kell a meglévő épületek energiahatékonyságot érintő korszerűsítéseinek oly módon történő kivitelezését, hogy az hozzájáruljon a beltéri környezet minősége megfelelő szintjének megvalósításához, az azbeszt és más ártalmas anyagok eltávolításához és a káros anyagok illegális eltávolításának megakadályozásához, valamint elősegítse a hatályos jogi aktusoknak, például a 2009/148/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ([19]) és az (EU) 2016/2284 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ([20]) való megfelelést.

(48) A kerületi vagy körzeti alapú integrált megközelítések segítenek javítani a térben kapcsolódó épületek – például lakótömbök – esetében szükséges felújítások költséghatékonyságát. Az ilyen felújítási megközelítések különböző, nagyobb léptékű megoldást kínálnak.

([19]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/148/EK irányelve (2009. november 30.) a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről (HL L 330., 2009.12.16., 28. o.).

([20]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2284 irányelve (2016. december 14.) egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 344., 2016.12.17., 1. o.).

(49) Az elektromos járművek várhatóan döntő szerepet fognak játszani a villamosenergia-rendszer dekarbonizációjában és hatékonnyá válásában, nevezetesen rugalmassági, kiegyenlítő és tárolási szolgáltatások nyújtása, különösen az aggregálás révén. Teljes mértékben ki kell aknázni az elektromos járművekben rejlő azon potenciált, hogy integrálódjanak a villamosenergia-rendszerbe, és hozzájáruljanak a rendszer hatékonyságához és a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia további felhasználásához. Az épületek tekintetében különösen fontos a töltés, mivel az épületek azok, ahol az elektromos járművek rendszeresen és hosszú ideig parkolnak. A lassú töltés gazdaságos, és a töltőpontok magánterületeken történő telepítése energiatárolást biztosíthat a kapcsolódó épület számára, valamint az intelligens töltési szolgáltatások integrációjához, a kétirányú töltéshez és általában a rendszerintegrációs szolgáltatásokhoz.

(50) A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia részarányának növekedésével együtt az elektromos járművek kisebb üvegházhatásúgáz-kibocsátást generálnak. Az elektromos járművek a tiszta energiára való – energiahatékonysági intézkedéseken, alternatív üzemanyagokon, megújuló energiaforráson, valamint a rugalmas energiafelhasználás kezelését célzó innovatív megoldásokon alapuló – átállás fontos elemei. Célzott követelmények bevezetése révén az építési előírásokat eredményesen lehet alkalmazni a töltési infrastruktúra lakóépületek és nem lakáscélú épületek parkolóiban való kiépítésének támogatására. A tagállamoknak törekedniük kell azon akadályok – például eltérő érdekek vagy adminisztratív nehézségek – elhárítására, amelyeket a tulajdonosok akkor tapasztalnak, amikor parkolóhelyükön töltőpontot kívánnak telepíteni.

(51) Az előkábelezés és az elektromos kábelt fogadó létesítmények elősegítik a töltőpontok gyors kiépítését, amennyiben és ahol azokra szükség van. A már kész infrastruktúra egyrészt csökkenti a töltőpontok telepítésével járó költségeket a tulajdonosok számára, másrészt biztosítani fogja, hogy az elektromos járművek használói számára töltőpontok álljanak rendelkezésre. A parkolóhelyek előzetes felszerelésére és a töltőpontok telepítésére vonatkozó uniós szintű elektromos közlekedési követelmények megállapítása hatékony módja annak, hogy a közeljövőben terjedjen az elektromos járművek használata, közép- és hosszú távon pedig további, alacsonyabb költségekkel járó fejlesztéseket tesz lehetővé. Amennyiben műszakilag megvalósítható, a tagállamoknak biztosítaniuk kell a töltőpontok akadálymentesítését a fogyatékossággal élő személyek számára.

(52) Az intelligens töltés és a kétirányú töltés lehetővé teszi az épületek energiarendszerének integrációját. Az olyan töltőpontok, ahol az elektromos járművek jellemzően hosszabb ideig parkolnak, például mert a lakó- vagy munkahelyüknél találhatóak, rendkívül fontosak az energiarendszer integrációja szempontjából, ezért ott intelligens töltési funkciókat kell biztosítani. Azokban az esetekben, amikor a kétirányú töltés a közlekedésben használt elektromosjármű-flották révén és általában a villamosenergia-rendszer tekintetében is elősegítené a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia további elterjedését, ezt a funkciót is elérhetővé kell tenni.

(53) A zöld mobilitás előmozdítása az európai zöld megállapodás kulcsfontosságú eleme, és az épületek fontos szerepet játszhatnak a szükséges infrastruktúra biztosításában, nemcsak az elektromos járművek feltöltéséhez, hanem a kerékpárok számára is. Az aktív mobilitásra, például a kerékpározásra való áttérés jelentősen csökkentheti a közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátást. Tekintettel a 168/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([21]) 4. cikkében említett elektromos meghajtású kerékpárok és más L kategóriájú járműtípusok értékesítésének növekedésére, valamint a töltőpontok későbbi telepítésének megkönnyítése érdekében, az új lakóépületekben és – amennyiben műszakilag és gazdaságilag megvalósítható – a jelentős felújítás alatt álló lakóépületekben elő kell írni az előkábelezést és az elektromos kábelt fogadó létesítmények kiépítését. Az „EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása” – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében című 2020. szeptember 17-i bizottsági közleményben (a továbbiakban: az éghajlat-politikai célterv) meghatározottaknak megfelelően a tiszta és hatékony magán- és tömegközlekedési módok, például a kerékpározás arányának növelése drasztikusan csökkenti a közlekedésből származó szennyezést, és jelentős előnyökkel jár az egyes polgárok és a közösségek számára. A kerékpártárolók hiánya jelentősen akadályozza a kerékpározás elterjedését mind a lakó-, mind a nem lakáscélú épületekben. Az uniós követelmények és a nemzeti építési szabályzatok hatékonyan támogathatják a tisztább mobilitásra való átállást azáltal, hogy követelményeket állapítanak meg a kerékpártárolók, valamint az épületeken belüli kerékpártárolók minimális számára, illetve a kapcsolódó infrastruktúra kiépítésére vonatkozóan olyan területeken, ahol kevesebbet használnak kerékpárt, és ahol mindez a kerékpárhasználat növekedéséhez vezethet. A kerékpártárolók biztosítására vonatkozó követelmény nem függhetnek a gépjárműparkolók rendelkezésre állásától és számától, és annak nem kell szükségszerűen kapcsolódnia ahhoz, mert bizonyos körülmények között gépjárműparkolók esetleg nem állnak rendelkezésre. Amennyiben nem állnak rendelkezésre gépjárműparkolók, a tagállamoknak lehetővé kell tenniük a lakóépületekben a kerékpártárolók számának növelését lakóépületek önálló rendeltetési egységeiként legalább két kerékpártároló létesítésének biztosításával.

(54) A digitális egységes piac és az energiaunió menetrendjeit össze kell hangolni egymással és a közös célok szolgálatába kell állítani őket. Az energiarendszer digitalizálása gyors változásokat hoz az energiaágazatban, a megújuló energiáknak az intelligens energiahálózatokba történő bekapcsolása és az okos funkciók fogadására alkalmas épületek esetében egyaránt. Az építőipar digitalizálása szempontjából az intelligens otthonok és a megfelelően

([21]) Az Európai Parlament és a Tanács 168/2013/EU rendelete (2013. január 15.) a két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről (HL L 60., 2013.3.2., 52. o.).

összekapcsolt közösségek esetében nagy jelentőséggel bírnak az Unió hálózati összekapcsoltságra vonatkozó céljai és a nagy kapacitású kommunikációs hálózatok kiépítésére irányuló ambíciói. Olyan célzott ösztönzőkre van szükség, amelyek előmozdítják az okos funkciók fogadására alkalmas rendszerek és a digitális megoldások alkalmazását az épített környezetben. Mindez további energiamegtakarítási lehetőségeket kínálna azáltal, hogy egyrészt pontosabb információkkal látja el a fogyasztókat fogyasztási szerkezetükre vonatkozóan, másrészt lehetővé teszi a rendszer üzemeltetője számára, hogy hatékonyabban kezelje a hálózatot. A tagállamoknak ösztönözniük kell a digitális technológiák használatát az épületek elemzéséhez, szimulációjához és kezeléséhez, többek között a mélyfelújítások tekintetében is.

(55) Az intelligens építési szolgáltatások versenyképes és innovatív, a hatékony energiafelhasználáshoz és a megújuló energia épületekbe történő integrálásához, valamint a felújítási beruházások támogatásához hozzájáruló versenyképes és innovatív piacának elősegítése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az érdekelt felek közvetlenül hozzáférhessenek az épület rendszerek adataihoz. A harmadik feleket terhelő túlzott adminisztratív költségek elkerülése érdekében a tagállamoknak elő kell segíteniük a szolgáltatások és az adatcsere Unión belüli teljes interoperabilitását.

(56) Az okosépület-mutatónak az épület azon képességének mérésére kell szolgálnia, hogy információs és kommunikációs technológiákat, valamint elektronikus rendszereket alkalmazzon működésének a használók, illetve a hálózat szükségleteihez való hozzáigazítása, továbbá az épületek energiahatékonyságának és általános teljesítményének javítása céljából. Az okosépület-mutató révén az épülettulajdonosok és -használók körében várhatóan jobban tudatosulnak az épülettechnikai rendszerek automatizálásában és elektronikus felügyeletében rejlő előnyök, és a használók várhatóan még inkább tisztában lesznek azzal, hogy az említett új, fejlettebb funkciók mekkora tényleges megtakarítást jelentenek. Az okosépület-mutató különösen előnyös a magas energiaigényű nagy épületek esetében. Egyéb épületek esetében az épületek okos funkciók fogadására való alkalmasságának mérését célzó rendszer használatát a tagállamok számára választhatóvá kell tenni.

(57) A digitális épület-ikermodell egy olyan interaktív és digitális szimuláció, amely egy létező épület valós idejű állapotát és viselkedését mutatja be. Érzékelőkből, okosmérőkből és más forrásokból származó valós idejű adatok integrálásával a digitális épület-ikermodellek teljeskörű áttekintést nyújtanak az épület teljesítményéről, beleértve többek között az energiafogyasztást, a hőmérsékletet, a páratartalmat és a kihasználtság szintjét, és e modelleket fel lehet használni az épület energiafogyasztásának nyomon követésére és kezelésére. Amennyiben rendelkezésre áll digitális épület-ikermodell, azt figyelembe kell venni, különösen az okosépület-mutató tekintetében.

(58) A 2030-ra és 2050-re vonatkozó energia- és éghajlat-politikai célok eléréséhez elengedhetetlen a megfelelő finanszírozáshoz való hozzáférés. Uniós pénzügyi eszközök és egyéb intézkedések végrehajtására vagy kiigazítására került sor az épületek energiahatékonyságának támogatása céljából. Az uniós szintű finanszírozás rendelkezésre állásának növelésére irányuló legutóbbi kezdeményezések közé tartozik többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz „Renovate” kiemelt kezdeményezése, különösen a REPowerEU terv, valamint az (EU) 2023/955 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([22]) létrehozott Szociális Klímaalap.

(59) Ezen irányelv céljainak gyakorlati megvalósítása érdekében fel kell használni uniós pénzügyi eszközöket is, ez azonban nem helyettesítheti a nemzeti intézkedéseket. Ezen eszközöket – a szükséges felújítási erőfeszítés nagyságrendjére miatt – különösen az épületek energiahatékonyságába való befektetések előmozdítását szolgáló, megfelelő és innovatív pénzügyi támogatás céljára kell felhasználni. Fontos szerepet tölthetnének be a nemzeti, regionális és helyi energiahatékonysági alapok, eszközök és mechanizmusok létrehozásában, amelyek a magán-ingatlanok tulajdonosai, a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: kkv-k) és az energiahatékonysággal kapcsolatos szolgáltatók részére biztosítanak ilyen finanszírozási lehetőségeket.

(60) A tagállamoknak hosszú távú nemzeti felújítási terveikben központi elemként kell megjelölniük és aktívan támogatniuk kell az épületek energetikai felújítását célzó pénzügyi mechanizmusokat, ösztönzőket és a pénzügyi intézmények mobilizálását. Az ilyen intézkedéseknek magukban kell foglalniuk a tanúsított energiahatékony épületfelújításokhoz kapcsolódó energiahatékonysági jelzáloghitelek ösztönzését, a közintézmények energiahatékony épületállományba történő beruházásainak előmozdítását, például köz-magán társulások vagy energiahatékonysági szerződések révén, illetve a beruházások vélt kockázatának csökkentését. A rendelkezésre álló finanszírozásra és pénzügyi eszközökre vonatkozó információkat könnyen hozzáférhető és átlátható módon elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára. A tagállamoknak ösztönözniük kell a pénzügyi intézményeket, hogy népszerűsítsék a célzott pénzügyi termékek, vissza nem térítendő támogatások és finanszírozás igénybevételét a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásoknak otthont adó épületek energiahatékonyságának javításához, valamint a legrosszabb energiahatékonyságú, több önálló rendeltetési egységgel rendelkező lakóépületek és a vidéki területeken lévő épületek

([22]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/955 rendelete (2023. május 10.) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 1. o.).

tulajdonosai számára, továbbá olyan egyéb csoportok számára, amelyek nehezen jutnak forráshoz. A Bizottságnak önkéntes keretet kell elfogadnia, amellyel segíteni lehet a pénzügyi intézményeket abban, hogy az Unió dekarbonizációs célkitűzéseivel és a releváns energiapolitikai célértékekkel összhangban célzottá tudják tenni és növelni tudják a hitelezési volument.

(61) A zöld jelzálogok és a zöld hitelek jelentősen hozzájárulhatnak a gazdaság átalakításához és a szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez.

(62) A finanszírozás önmagában nem elégíti ki a felújítási igényeket. A finanszírozással együtt a hozzáférhető és átlátható tanácsadási és támogatási eszközök – például integrált energetikai felújítási szolgáltatásokat nyújtó egyablakos ügyintézés – létrehozása, valamint az egyéb intézkedések és kezdeményezések – például a Bizottság „Intelligens finanszírozás az intelligens épületekért" kezdeményezésében említett intézkedések és kezdeményezések – végrehajtása elengedhetetlen a megfelelő támogató keret biztosításához és a felújítás akadályainak felszámolásához. Az egyablakos ügyintézési pontoknak technikai segítséget kell nyújtaniuk és könnyen hozzáférhetőknek kell lenniük az épületfelújításokban részt vevő valamennyi szereplő számára, beleértve a lakástulajdonosokat, valamint a közigazgatási, pénzügyi és gazdasági szereplőket, mint például a kkv-k, beleértve a mikrovállalkozásokat.

(63) Az energetikai szempontból nem hatékony épületek gyakran összefüggésben vannak az energiaszegénységgel és a társadalmi problémákkal. A kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások különösen ki vannak téve a növekvő energiaáraknak, mivel költségvetésük nagyobb részét költik energiatermékekre. Az épületfelújítás a túlzott energiaszámlák csökkentése révén kiemelheti az embereket az energiaszegénységből és segíthet megelőzni energiaszegénységet. Az épületek felújítása ugyanakkor nem ingyenes, és alapvetően fontos biztosítani, hogy az épületfelújítás költségeinek – különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra gyakorolt – társadalmi hatása ellenőrzés alatt maradjon. A felújítási hullám stratégia végrehajtása során senkit sem szabad hátrahagyni, és azt lehetőségként kell kiaknázni a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások helyzetének javítására, valamint biztosítani kell a klímasemlegességre való méltányos átállást. Ezért a pénzügyi ösztönzőknek és egyéb szakpolitikai intézkedéseknek prioritásként kell kezelniük a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokat, az energiaszegénység által érintett személyeket és a szociális lakásokban élőket, a tagállamoknak pedig intézkedéseket kell hozniuk a felújítások miatti kilakoltatások megelőzésére, például felső határt kell megállapítaniuk a bérleti díjak emelésére vonatkozóan. A 2022. június 16-i tanácsi ajánlás ([23]) közös keretet nyújt, és biztosítja az átállás méltányosságának biztosításához szükséges átfogó szakpolitikák és beruházások közös értelmezését.

(64) Az építőiparban működő vállalkozások 94 %-át a mikrovállalkozások teszik ki. A mikrovállalkozások és a kisvállalkozások együttesen a foglalkoztatás 70 %-át biztosítják az építőiparban. Helyi szinten alapvető szolgáltatásokat és munkahelyeket biztosítanak. A mikrovállalkozások azonban általában kevesebb mint 10 munkavállalót foglalkoztatnak, és korlátozott erőforrásokkal rendelkeznek ahhoz, hogy eleget tudjanak tenni a pénzügyi támogatási programokhoz kapcsolódó szabályozási követelményeknek és szabályoknak. Az energiaközösségek, a polgárok által irányított kezdeményezések, a helyi hatóságok és az energiaügynökségek – bár nélkülözhetetlenek az épületkorszerűsítési program megvalósításához – ugyanezen problémákkal, tehát kisebb adminisztrációs, pénzügyi és szervezeti kapacitásokkal szembesülnek. Mindez nem akadályozhatja az említett entitások létfontosságú szerepét, és ezt figyelembe kell venni a támogatási és képzési programok kidolgozásakor, elegendő mértékű láthatóság és könnyű hozzáférés biztosításával. A tagállamok a kevesebb forrással rendelkező szervezeteket aktívan támogathatják célzott technikai, pénzügyi és jogi segítségnyújtással.

(65) Az épületek energetikai tanúsítványai 2002 óta vannak használatban. A különböző skálák és formátumok használata miatt azonban a nemzeti rendszerek nem összehasonlíthatók. Amennyiben Unió-szerte összehasonlíthatóbbakká válnak az ilyen tanúsítványok, a pénzügyi intézmények könnyebben tudják felhasználni azokat, és így a finanszírozás a jobb energiahatékonyságú épületek létrehozására és az épületek felújítására irányulhat. Az uniós taxonómia az energetikai tanúsítványok használatára támaszkodik, és így ráirányítja a hangsúlyt arra, hogy javítani kell ezek összehasonlíthatóságát. Az energiahatékonysági osztályok közös skálájának és egy közös mintának a bevezetésével várhatóan biztosítani lehet az energetikai tanúsítványok megfelelő összehasonlíthatóságát Unió-szerte.

([23]) A Tanács 2022. június 16-i ajánlása a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról (HL C 243., 2022.6.27., 35. o.).

(66) Több tagállam nemrég módosította energiahatékonysági tanúsítási rendszerét. A fennakadások elkerülése érdekében e tagállamoknak további időt kell biztosítani rendszereik kiigazítására.

(67) Annak biztosítása érdekében, hogy a leendő vevők vagy bérlők a folyamat korai szakaszában figyelembe vehessék az épületek energiahatékonyságát, az eladásra vagy bérlésre kínált épületeknek vagy önálló rendeltetési egységeknek energiahatékonysági tanúsítvánnyal kell rendelkezniük, és az energiahatékonysági osztályt és mutatót minden hirdetésben fel kell tüntetni. Az épületnek vagy valamely önálló rendeltetési egységének leendő tulajdonosa vagy bérlője számára – az energetikai tanúsítványban – helytálló tájékoztatást kell nyújtani az ingatlan energiahatékonyságáról és gyakorlati tanácsot e teljesítmény javítására. Az energetikai tanúsítványnak tájékoztatást kell nyújtania a primer- és a végső energiafogyasztásról, az energiaszükségletekről, a megújulóenergia-előállításról, az üveghatásúgáz-kibocsátásokról, amennyiben rendelkezésre áll, az életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciálról, valamint opcionálisan a beltéri környezet minőségéről. Az energetikai tanúsítványban ajánlásoknak kell szerepelniük az épület energiahatékonyságának javítására vonatkozóan.

(68) A digitális eszközök révén gyűjtött adatok elérhetősége megkönnyíti az épületállomány nyomon követését, ezáltal pedig csökkenti az adminisztratív költségeket. Ezért az épületek energiahatékonyságára vonatkozó nemzeti adatbázisokat kell létrehozni, és az azokban foglalt információkat továbbítani kell az uniós épületállomány megfigyelőközpontjának.

(69) A közintézmények által használt vagy azok tulajdonában álló épületeknek példaként kell szolgálniuk a környezeti és energetikai megfontolások figyelembevételének bemutatása terén. Az említett épületeket ezért rendszeresen energiahatékonyságra vonatkozó tanúsítási eljárásnak kell alávetni. Az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos információk nyilvános terjesztését meg kell erősíteni azáltal, hogy az energetikai tanúsítványokat jól látható helyre kell kifüggeszteni, különösen olyan épületek esetében, amelyeket közintézmények használnak és amelyeket a nyilvánosság gyakran látogat, továbbá olyan nem lakáscélú épületeket, mint a városházákat, iskolákat, üzleteket és bevásárlóközpontokat, szupermarketeket, éttermeket, színházakat, bankokat és hoteleket is.

(70) Az elmúlt években az európai országokban nőtt a légkondicionáló rendszerek száma. Ez a csúcsterhelési időszakokban jelentős problémákat okoz, növelve a villamosenergia-költségeket és felborítva az energiaegyensúlyt ezekben az országokban. Elsőbbséget kell biztosítani azoknak a stratégiáknak, amelyek a nyári időszakban fokozzák az épületek hőszabályozó teljesítményét. E célból előtérbe kell helyezni a túlmelegedést megelőző intézkedéseket, például az árnyékolást és az épületszerkezet szükséges hőkapacitásának biztosítását, valamint a passzív – elsősorban a beltéri környezet minőségét, az épület körüli mikroklímát és a városi hőszigethatást javító – hűtési technológiák további fejlesztését és alkalmazását.

(71) A fűtési rendszerek, szellőztető rendszerek és légkondicionáló rendszerek képesített szakértők által végzett rendszeres karbantartása és helyszíni vizsgálata hozzájárul a helyes beállításuk fenntartásához a termékleírással összhangban, és ily módon biztosítja optimális teljesítményüket környezeti, biztonsági és energetikai szempontból. A teljes fűtési rendszer, szellőztető rendszer és légkondicionáló rendszer független értékelésére – annak élettartama folyamán, de különösen cseréjét vagy korszerűsítését megelőzően – rendszeres időközönként sort kell keríteni. A helyszíni vizsgálatok során a rendszerek azon részeit kell vizsgálni, amelyek a rendelkezésre álló roncsolásmentes módszerekkel közvetlenül vagy közvetve hozzáférhetők. Az épülettulajdonosok és -bérlők adminisztratív terheinek minimalizálása érdekében a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy a helyszíni vizsgálat és a tanúsítás lehetőleg egy időben történjen. Szellőztetőrendszer felszerelése esetén értékelni kell továbbá annak méretezését és azt, hogy az épület konkrét és aktuális használata szempontjából releváns tipikus vagy átlagos üzemeltetési feltételek mellett milyen mértékben képes optimalizálni a teljesítményét.

(72) Amennyiben a vizsgálandó rendszer fosszilis tüzelőanyagokon alapul, a helyszíni vizsgálat részeként el kell végezni annak alapszintű értékelését, hogy megvalósítható-e a fosszilis tüzelőanyagok helyszíni felhasználásának csökkentése, például a megújuló energia integrálása, az energiaforrás megváltoztatása, illetve a meglévő rendszerek felváltása vagy kiigazítása révén. A felhasználók terheinek csökkentése érdekében az említett értékelést nem lehet megismételni, ha ilyen ajánlások már dokumentálásra kerültek egy energetikai tanúsítvány, épületfelújítási útlevél, energetikai audit, a gyártó által adott ajánlások vagy ezekkel egyenértékű hivatalos dokumentumokban alkalmazott más tanácsadási eszközök összefüggésében, illetve ha a rendszer cseréje már tervbe van véve.

(73) Egyes fűtési rendszerek esetében magas a szén-monoxid-mérgezés kockázata a hőfejlesztő berendezés típusától (kazán, hőszivattyú), a tüzelőanyag típusától (szén, olaj, biomassza, gáz), illetve a hőfejlesztő berendezés elhelyezkedésétől függően (például hogy lakótérben vagy nem megfelelően szellőztetett térben helyezkedik-e el). Az ilyen rendszerek helyszíni vizsgálata jó alkalmat jelent az említett kockázatok kezelésére.

(74) Az épületek energiahatékonysága tanúsítására, az épületfelújítási útlevelekre, az okosépület-mutatókra és a fűtési rendszerek és légkondicionáló rendszerek képesített vagy tanúsított akkreditált olyan szakértők által végzett helyszíni vizsgálatára vonatkozó egységes megközelítés, akiknek függetlenségét objektív feltételek alapján kell garantálni, hozzá fog járulni ahhoz, hogy a tagállamoknak az épületek energiamegtakarításaikra irányuló erőfeszítései tekintetében egységes feltételek jöjjenek létre, és az energiahatékonyság tekintetében átláthatóságot fog biztosítani

a leendő tulajdonosok vagy felhasználók számára az uniós ingatlanpiacon. Lehetővé kell tenni, hogy a szakértők az EN- és ISO-szabványokkal összhangban tanúsított vizsgálóberendezéseket használjanak. Annak érdekében, hogy Unió-szerte biztosítani lehessen az energetikai tanúsítványoknak, az épületfelújítási útleveleknek, az okosépület-mutatóknak, valamint a fűtési rendszerek és légkondicionáló rendszerek helyszíni vizsgálatának a minőségét, minden egyes tagállamban független ellenőrzési rendszert kell létrehozni.

(75) Elegendő számú, az energetikai felújítás területén jártas, megbízható szakembernek kell rendelkezésre állnia ahhoz, hogy meglegyen a megfelelő kapacitás a szükséges léptékű, minőségi felújítási munkák elvégzéséhez. A tagállamoknak ezért – adott esetben és ahol ez megvalósítható – tanúsítási rendszereket kell bevezetniük azon integrált felújítási munkák számára, amelyekhez különböző épületelemek vagy -rendszerek – például az épületszigetelés, a villamosenergia- és fűtési rendszerek, valamint a napenergia-technológiák telepítése – terén szükséges szakértelem; az e rendszerben részt vevő szakemberek lehetnek tervezők, fővállalkozók, szakvállalkozók és telepítők.

(76) mivel a helyi és regionális hatóságok kulcsfontosságúak ezen irányelv sikeres végrehajtása szempontjából, az irányadó nemzeti joggal összhangban lehetőség szerint be kell őket vonni és konzultálni kell velük a tervezési kérdésekkel, a tájékoztatásra, a képzésre és a szemléletformálásra vonatkozó programok kidolgozásával, valamint ezen irányelv nemzeti és regionális szintű végrehajtásával kapcsolatban. Ezek a konzultációk azt is elősegíthetik, hogy a helyi tervezők és építési szakértők megfelelő iránymutatást kapjanak a szükséges feladatok elvégzéséhez. A tagállamoknak továbbá lehetővé kell tenniük az építészek, a tervezők és a mérnökök számára azt, és ösztönözniük kell őket arra, hogy az ipari vagy lakóterületek tervezése, kivitelezése és felújítása során – többek között épületmodellezési és -szimulációs technológiákra támaszkodva – megtalálják az energiahatékonyság javításának, a megújuló forrásokból származó energia felhasználásának és a távfűtés és -hűtés alkalmazásának optimális kombinációját

(77) A telepítők és építők kulcsfontosságúak ezen irányelv sikeres végrehajtása szempontjából. Ezért képzéssel és egyéb intézkedésekkel kell biztosítani, hogy megfelelő számú telepítő és építő rendelkezzen megfelelő szakértelemmel a szükséges energiahatékony és megújuló forrásból származó energiával kapcsolatos technológiák telepítéséhez és beépítéséhez.

(78) Az épületek energiahatékonyságának javítására vonatkozó cél előrevitele érdekében, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben rögzített általános keretszabályok bizonyos részeinek a műszaki fejlődéshez való igazítása, az energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámítására szolgáló összehasonlító módszertani keret kidolgozása, a teljes életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciál nemzeti kiszámítására vonatkozó uniós keretnek a klímasemlegesség elérését célzó meghatározása, az épületek okos funkciók fogadására való alkalmasságának besorolására szolgáló uniós rendszer, valamint a pénzügyi intézmények által önkéntes alapon használható átfogó portfólió-keret révén a pénzügyi intézmények arra történő hatékony ösztönzése vonatkozásában, hogy növeljék az energiahatékonyságot célzó felújításokra nyújtott volumeneket. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban ([24]) megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

(79) Az ezen irányelvben megállapított rendelkezések hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottság különböző eszközökön keresztül támogatja a tagállamokat, például az (EU) 2021/240 európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott technikai támogatási eszköz ([25]) révén, amely testre szabott technikai szakértelmet biztosít a reformok megtervezéséhez és végrehajtásához, ideértve azokat is, amelyek célja, hogy 2030-ig növeljék a lakó- és nem lakáscélú épületek éves energetikai felújítási arányát, valamint előmozdítsák az energetikai mélyfelújításokat. A technikai támogatás például az igazgatási kapacitás növelésére, a szakpolitikák kidolgozásának és végrehajtásának támogatására, valamint a vonatkozó bevált gyakorlatok megosztására vonatkozik.

(80) mivel ezen irányelv céljait, azaz az épületek energiahatékonyságának javítását és az épületekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani az épületállomány összetettsége miatt, és amiatt, hogy a nemzeti lakóingatlan-piacok nem képesek megfelelően kezelni az energiahatékonysággal kapcsolatos kihívásokat, az Unió szintjén azonban az intézkedések léptéke és hatásai miatt

([24]) HL L 123., 2016.5.12., 1. o.
([25]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 1. o.).

e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(81) E kezdeményezés jogalapja felhatalmazza az Uniót arra, hogy meghatározza az Unió energiapolitikai célkitűzéseinek eléréséhez szükséges intézkedéseket. A javaslat hozzájárul az EUMSZ 194. cikkének (1) bekezdésében meghatározott uniós energiapolitikai célkitűzésekhez, különösen az épületek energiahatékonyságának javításához és üvegházhatásúgáz-kibocsátásuk csökkentéséhez, ami hozzájárul a környezet megőrzéséhez és javításához.

(82) A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás 44. pontjával összhangban a tagállamoknak el kell készíteniük és közzé kell tenniük a maguk számára és az Unió érdekében az ezen irányelv és az átültető intézkedések közötti megfelelést a lehető legjobban bemutató saját táblázataikat, A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy az ilyen dokumentumok továbbítása indokolt, különösen az Európai Unió Bírósága által a C-543/17. sz. ügyben ([26]) hozott ítéletet követően.

(83) Az ezen irányelv nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó kötelezettség csak azokat a rendelkezéseket érinti, amelyek a korábbi irányelvhez képest jelentős mértékben módosultak. A változatlan rendelkezések átültetésére vonatkozó kötelezettség a korábbi irányelvből ered.

(84) Ez az irányelv nem érinti a VIII. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel és az alkalmazásuk kezdőnapjaival kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Tárgy

(1) Ezen irányelv előmozdítja az épületek energiahatékonyságának javítását és az épületekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését az Unión belül 2050-ig a kibocsátásmentes épületállomány elérése céljából, figyelembe véve a külső klimatikus körülményeket, a helyi környezetet, valamint a beltéri környezet minőségére és a költséghatékonyságra vonatkozó követelményeket is.

(2) Ez az irányelv a következők tekintetében állapít meg követelményeket:

a) közös általános módszertani keret az épületek és önálló rendeltetési egységeik integrált energiahatékonyságának kiszámításához;

b) az új épületek és önálló rendeltetési egységeik energiahatékonysági minimumkövetelményeinek alkalmazása;

c) az energiahatékonysági minimumkövetelmények alkalmazása:

i. a jelentős felújítás alatt álló meglévő épületekre és meglévő önálló rendeltetési egységeikre;

ii. a külső térelhatárolókat alkotó, és utólagos beszerelésüket vagy cseréjüket követően a külső térelhatárolók energiahatékonyságát jelentősen befolyásoló épületelemekre;

iii. az épülettechnikai rendszerekre, amennyiben beszerelésükre, cseréjükre vagy korszerűsítésükre kerül sor;

d) az energiahatékonysági minimumszabványok alkalmazása a meglévő épületekre és a meglévő önálló rendeltetési egységekre, a 3. és a 9. cikkel összhangban;

e) az épületekre vonatkozó életciklus-alapú globális felmelegedési potenciál kiszámítása és közzététele;

f) napenergia épületekben történő hasznosítása;

([26]) A Bíróság (nagytanács) C-543/17. sz., *Európai Bizottság* kontra *Belga Királyság* ügyben, 2019. július 8-án hozott ítélete (ECLI:EU:C:2019:573).

g) épületfelújítási útlevelek;

h) nemzeti épületfelújítási tervek;

i) fenntartható mobilitási infrastruktúra az épületekben és azok közelében;

j) intelligens épületek;

k) az épületek vagy önálló rendeltetési egységeik energiahatékonysági tanúsítása;

l) az épületekben található fűtési rendszerek, szellőztető rendszerek és légkondicionáló rendszerek rendszeres helyszíni vizsgálata; és

m) az energetikai tanúsítványok, épületfelújítási útlevelek, okosépület-mutatók és helyszíni vizsgálati jelentések független ellenőrzési rendszere;

n) az épületek beltéri környezetminőségi teljesítménye.

(3) Az ebben az irányelvben megállapított követelmények minimumkövetelmények, és nem akadályozzák a tagállamokat szigorúbb intézkedések fenntartásában vagy bevezetésében, feltéve, hogy ezek az intézkedések összeegyeztethetők az uniós joggal. Az említett intézkedésekről értesíteni kell a Bizottságot.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „épület”: falakkal ellátott, fedett építmény, amelyben energiát használnak a beltéri környezet szabályozására;

2. „kibocsátásmentes épület”: az I. melléklettel összhangban meghatározott nagyon magas energiahatékonysággal rendelkező épület, amely nulla vagy nagyon alacsony energiamennyiséget igényel, nem okoz fosszilis tüzelőanyagokból származó helyszíni szén-dioxid-kibocsátást, az üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásának mennyisége pedig nulla vagy nagyon alacsony, a 11. cikkel összhangban;

3. „közel nulla energiaigényű épület”: az I. melléklettel összhangban meghatározott nagyon magas energiahatékonysággal rendelkező épület, amely energiahatékonyság nem rosszabb a tagállamok által a 6. cikk (2) bekezdésével összhangban, 2023-ra vonatkozóan bejelentett költségoptimalizált szintnél, és amely épület esetében a közel nulla vagy nagyon alacsony mennyiségű energiaigényt jelentős részben megújuló forrásokból fedezik, beleértve a helyszínen előállított megújuló forrásokból származó energiát vagy a közelben előállított megújuló forrásokból származó energiát is;

4. „energiahatékonysági minimumszabványok”: olyan szabályok, amelyek előírják, hogy a meglévő épületeknek – az épületállomány széles körű felújítási tervének részeként vagy egy piaci beavatkozási ponton, például eladáskor, bérbeadáskor, ajándékozáskor vagy a kataszteren vagy az ingatlan-nyilvántartáson belül az ingatlan rendeltetésmódjában bekövetkező változás esetén – egy adott időszakon belül vagy egy meghatározott időpontig teljesíteniük kell valamely energiahatékonysági követelményt, lendületet adva ezzel a meglévő épületek felújításának;

5. „közintézmény”: az (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikke 12. pontjában meghatározott közintézmény;

6. „épülettechnikai rendszer”: az épület vagy önálló rendeltetési egysége helyiségfűtésére, helyiséghűtésére, szellőztetésére, használatimelegvíz-ellátására, beépített világítására, épületautomatizálására és -szabályozására, helyszíni megújulóenergia-termelésre és energiatárolásra szolgáló műszaki berendezések, vagy ezek kombinációi, ideértve a megújuló forrásokból származó energiát használó rendszereket is;

7. „épületautomatizálási és -szabályozási rendszer”: olyan rendszer, amely magában foglalja mindazon termékeket, szoftvert és mérnöki szolgáltatásokat, amelyek automatikus vezérlés révén és a kézi működtetés megkönnyítésével elősegíthetik az épülettechnikai rendszerek energiahatékony, gazdaságos és biztonságos üzemeltetését;

8. „az épület energiahatékonysága”: az épület szokásos használatához kapcsolódó energiaigény kielégítéséhez szükséges energia számított vagy mért mennyisége, amely magában foglalja a fűtéshez, a hűtéshez, a szellőztetéshez, a használatimelegvíz-ellátáshoz és a világításhoz szükséges energiát;

9. „primerenergia”: az a megújuló és nem megújuló forrásból származó energia, amely nem esett át semminemű átalakításon vagy feldolgozási eljáráson;

10. „mért”: megfelelő eszközzel, így például energiamérő eszközzel, teljesítménymérővel, teljesítménymérő és -megfigyelő eszközzel vagy villamosenergia-fogyasztásmérővel mért;

11. „nem megújuló primerenergia-tényező”: olyan mutató, amelynek számítási módja egy adott energiahordozó nem megújuló forrásból származó primer energiája, beleértve a beérkező energiát és a használati pontokra történő szállítás számított általános költségeit, elosztva a beérkező energiával;

12. „megújuló primerenergia-tényező”: olyan mutató, melynek számítási módja egy adott energiahordozón keresztül szállított, helyszíni, közeli vagy távoli megújuló energiaforrásból származó megújuló primer energia, beleértve a beérkező energiát és a használati pontokra történő szállítás számított általános energiaköltségeit, elosztva a beérkező energiával;

13. „teljes primerenergia-tényező”: egy adott energiahordozóra vonatkozó megújuló és nem megújuló primerenergia-tényezők összege;

14. „megújuló forrásokból származó energia”: a nem fosszilis forrásokból származó energia, nevezetesen a szélenergia, a napenergia (a naphőenergia és a fotovoltaikus energia), és a geotermikus energia, ozmotikus energia, a környezeti energia, az árapály-energia, a hullámenergia és az óceánból nyert egyéb energia, a vízenergia, a biomasszából, a hulladéklerakó helyeken és szennyvíztisztító telepeken keletkező gázokból és a biogázból nyert energia;

15. „külső térelhatárolók”: az épület integrált elemei, amelyek az épület belső részeit a külső környezettől elválasztják;

16. „az épület önálló rendeltetési egysége” (továbbiakban: önálló rendeltetési egység): az épületben található olyan rész, szint vagy lakásegység, amelyet önálló használatra terveztek vagy alakítottak át;

17. „épületelem”: épülettechnikairendszer, illetve a külső térelhatárolók valamely eleme;

18. „lakóépület vagy épület önálló rendeltetési egysége”: egy vagy több szoba, amely állandó épületben vagy annak szerkezetileg elkülönített részében található, és kialakítása egy magánháztartás egész éves lakhatását szolgálja;

19. „épületfelújítási útlevél”: testre szabott ütemterv egy adott épület maximális számú lépésben végrehajtott, az épület energiahatékonyságát jelentősen javító mélyfelújításához;

20. „mélyfelújítás”: az energiahatékonyság elsődlegességének elvével összhangban történő felújítás, amely az alapvető épületelemekre összpontosít, és amely átalakítja az épületet vagy az önálló rendeltetési egységet:

    a) 2030. január 1-je előtt közel nulla energiaigényű épületté;

    b) 2030. január 1-jétől kibocsátásmentes épületté;

21. „szakaszos mélyfelújítás”: maximális számú lépésben végrehajtott mélyfelújítás, az épületfelújítási útlevélben meghatározottak szerint;

22. „jelentős felújítás”: az épület olyan átalakítása, amely:

    a) a külső térelhatárolókat és az épülettechnikai rendszert érintően – a telekárat nem számítva – összköltségében meghaladja az épület értékének 25 %-át; vagy

    b) a külső térelhatárolók összfelületének legalább 25 %-át érinti.

    A tagállamok választhatnak az a) és a b) pont alkalmazása között;

23. „az üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás”: az épülettechnikai rendszerek energiafogyasztásához kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás az épület használata és üzemeltetése során;

24. „teljes életciklusra vonatkozó üvegházhatásúgáz-kibocsátás”: az épületek teljes életciklusa – többek között az építési termékek gyártása és szállítása, az építési területen végzett tevékenységek, az épületben történő energiafelhasználás és az építési termékek helyettesítése, továbbá az épület lebontása, valamint a hulladékanyagok szállítása, kezelése, újrafelhasználása, újrafeldolgozása és végső ártalmatlanítása – során keletkező üvegházhatásúgáz-kibocsátások;

25. „életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciál”: olyan mutató, amely számszerűsíti az épület globális felmelegedési potenciálját az épület teljes életciklusa tekintetében;

26. „eltérő érdekek”: az (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikkének 54. pontjában meghatározott eltérő érdekek;

27. „energiaszegénység”: az az (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikkének 52. pontjában meghatározott energiaszegénység;

28. „kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások”: energiaszegénységben lévő háztartások vagy olyan háztartások, ideértve az közepes jövedelmű háztartások alsó sávját is, amelyek különösen ki vannak téve a magas energiaköltségeknek, és nem rendelkeznek az általuk használt épület felújításához szükséges erőforrásokkal;

29. „európai szabvány”: az Európai Szabványügyi Bizottság, az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság vagy az Európai Távközlési Szabványügyi Intézet által elfogadott, és nyilvános használatra rendelkezésre bocsátott szabvány;

30. „energetikai tanúsítvány”: valamely tagállam vagy egy általa kijelölt jogi személy által elismert igazolás, amely jelzi az épületnek vagy önálló rendeltetési egységének a 4. cikk szerint elfogadott módszertannal összhangban kiszámított energiahatékonyságát;

31. „kapcsolt energiatermelés”: hőenergia és villamos vagy mozgási energia egyetlen folyamat során, egyidejűleg történő előállítása;

32. „költségoptimalizált szint”: az energiahatékonyság azon szintje, amely egy épület becsült gazdasági élettartama folyamán a legalacsonyabb költséget eredményezi, amennyiben:

    a) a legalacsonyabb költséget az alábbiak figyelembevételével határozzák meg:

        i. az érintett épület kategóriája és használata;

        ii. az energiához kapcsolódó befektetési költségek hivatalos előrejelzések alapján;

        iii. a karbantartási és üzemeltetési költségek, ezen belül az energiaköltségek figyelembe véve az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységeinek költségét;

        iv. az energiahasználat környezeti és egészségügyi externáliái;

        v. adott esetben a helyszínen előállított energiából származó bevételek;

        vi. adott esetben a hulladékkezelési költségek; és

    b) a becsült, észszerű gazdaságos élettartamot az egyes tagállamok határozzák meg és az épület becsült fennmaradó gazdaságilag észszerű gazdaságos élettartamát jelenti, ha az egész épületre vonatkozóan határoztak meg az energiahatékonysági követelményeket, vagy az épületelem becsült gazdaságos élettartamára utal, ha az épületelemekre vonatkozóan határoztak meg az energiahatékonysági követelményeket.

    A költségoptimalizált szintnek a teljesítőképesség azon szintjei között kell elhelyezkednie, ahol a becsült gazdasági élettartamra vonatkozó költség-haszon elemzés eredménye pozitív;

33. „töltőpont”: az (EU) 2023/1804 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([27]) 2. cikkének 48. pontjában meghatározott töltőpont;

34. „előkábelezés”: minden olyan intézkedés, amely szükséges a töltőpontok későbbi telepítésének lehetővé tételéhez, ideértve az adatátvitelt, a kábeleket, a kábelcsatornákat és szükség esetén a villamosenergia-fogyasztásmérőket;

35. „fedett parkoló”: legalább három parkolóhellyel rendelkező fedett építmény, amelyben nem használnak energiát a beltéri környezet szabályozására;

36. „szigetüzemben működő mikrorendszer”: olyan rendszer, amelynek villamosenergia-fogyasztása 2022-ben kevesebb volt, mint 500 GWh, és amely nem áll összeköttetésben más rendszerekkel;

([27]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1804 rendelete (2023. szeptember 13.) az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről, valamint a 2014/94/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 234., 2023.9.22., 1. o.).

37. „intelligens töltés”: az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([28]) 2. cikke második albekezdésének 14 m. pontjában meghatározott intelligens töltés;

38. „kétirányú töltés”: az (EU) 2023/1804 irányelv 2. cikkének 14o. pontjában meghatározott kétirányú töltés;

39. „jelzálogportfólió-standardok”: olyan mechanizmusok, amelyek ösztönzőket nyújtanak a jelzáloghitelezők számára arra, hogy 2030-ig és 2050-ig szóló pályát dolgozzanak ki az általuk nyújtott jelzáloggal fedezett épületportfólió medián energiahatékonyságának javítására, és arra késztessék a potenciális ügyfeleket, hogy javítsák ingatlanaik energiahatékonyságát az uniós dekarbonizációs törekvések és az épületek energiafogyasztása terén kitűzött releváns energiacélokkal összhangban, az (EU) 2020/852 rendelet 3. cikkében meghatározott környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységek meghatározására vonatkozó kritériumokra támaszkodva;

40. „megtakarítás alapú fizetésre épülő pénzügyi program”: kizárólag az energiahatékonyság javítására szolgáló hitelprogram, amelyet úgy alakítanak ki, hogy összefüggés álljon fenn a hitel visszafizetése és az elért energiamegtakarítás között, figyelembe véve más gazdasági tényezőket, például az energiaköltségek indexálását, a kamatlábakat, a megnövekedett eszközértéket és a hitel-újrafinanszírozást is;

41. „digitális épületnapló”: valamennyi releváns épületadat – többek között az energiahatékonyságra vonatkozó adatok, például az energetikai tanúsítványok, az épületfelújítási útlevelek és az okosépület-mutatók, valamint az életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciálra vonatkozó adatok – közös adattára, amely megkönnyíti a megalapozott döntéshozatalt és az információmegosztást az építőiparon belül, az épülettulajdonosok és a lakók között, valamint a pénzügyi intézmények és a közintézmények között;

42. „légkondicionáló rendszer”: a beltéri légkezelés egy adott formájához szükséges komponensek kombinációja, amely által szabályozható vagy csökkenthető a hőmérséklet;

43. „fűtési rendszer”: a beltéri légkezelés egy adott formájához szükséges komponensek olyan kombinációja, melynek révén növelhető a hőmérséklet;

44. „szellőztetőrendszer”: épülettechnikai rendszer, amely természetes vagy mechanikus úton kültéri levegőt juttat egy térbe;

45. „hőfejlesztő berendezés”: a fűtési rendszer azon része, amely az alábbi eljárások közül egy vagy több felhasználásával hasznos hőt állít elő az I. mellékletben azonosított felhasználásokhoz:

    a) fűtőanyagok elégetése például kazánban;

    b) az elektromos ellenállásos fűtési rendszer fűtőelemeiben fellépő hőhatás (Joule-hatás);

    c) a környezeti levegőből, szellőzőberendezésből távozó használt levegőből vagy vízből vagy talajbeli hőforrás(ok)ból való, hőszivattyúval történő hőelvonás;

46. „hűtőgenerátor”: egy légkondicionáló rendszer azon része, amely hasznos hűtést generál az I. mellékletben található felhasználási célokra;

47. „energiahatékonyság-alapú szerződés”: az (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikkének 33. pontjában meghatározott energiahatékonyság-alapú szerződés;

48. „kazán”: kazántest-tüzelőegység kombináció, amely az égés során felszabaduló hőt a fűtőközegnek adja át;

49. „effektív névleges teljesítmény”: a gyártó által előírt és garantált maximális leadott hőteljesítmény (kW-ban kifejezve), amely a folyamatos működés során átadható, ugyanakkor megfelel a gyártó által megjelölt hasznos teljesítménynek;

50. „távfűtés” vagy „távhűtés”: egy központi vagy decentralizált termelési egységből hálózaton keresztül, gőz, meleg víz vagy hűtött folyadékok formájában, több épület vagy telek számára történő hőenergia-szolgáltatás, légterek vagy ipari folyamatok fűtése vagy hűtése céljából;

51. „hasznos alapterület”: az épület alapterülete, amely paraméterként szükséges az egységnyi alapterületre kifejezett konkrét használati feltételek számszerűsítéséhez, valamint az egyszerűsítések, illetve az övezetekbe sorolási és kategorizálási vagy átkategorizálási szabályok alkalmazásához;

([28]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.

52. „referencia-alapterület”: az épület energiahatékonyságának értékeléséhez referenciaméretként használt alapterület, amelyet az energiahatékonyság értékelésére meghatározott, a külső térelhatárolókon belüli terek hasznos alapterületeinek összegeként számítanak ki;

53. „értékelési határ”: az a határ, ahol a beérkező energiát és az exportált energiát mérik vagy kiszámítják;

54. „helyszín”: egy meghatározott épületben vagy épületen található helyszín vagy az a földterület, amelyen az épület található;

55. „a közelben előállított, megújuló forrásokból származó energia”: egy adott épület helyi helyén vagy körzetében előállított, megújuló forrásokból származó energia, amely megfelel az alábbi feltételeknek:

    a) az adott helyi vagy kerületi területen belül csak egy erre a célra kijelölt elosztóhálózaton keresztül terjeszthető és használható;

    b) lehetővé teszi egy olyan konkrét primerenergia-tényező kiszámítását, amely csak az adott helyi vagy kerületi területen belül előállított, megújuló energiaforrásokból származó energiára vonatkozik; és

    c) a helyszínen használható, az energiatermelő forráshoz való e célból kialakított csatlakozás révén, ahol e csatlakozáshoz speciális berendezésre van szükség az épület önhasználatú energiájának biztonságos ellátására és mérésére;

56. „az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos szolgáltatások”: olyan szolgáltatások, mint például a fűtés, a hűtés, a szellőztetés, a háztartási melegvíz és a világítás, valamint egyéb olyan szolgáltatások, amelyek energiafelhasználását figyelembe veszik az épületek energiahatékonyságának kiszámítása során;

57. „energiaszükséglet”: a tervezett térfeltételek adott időszakban történő fenntartása céljából egy kondicionált térbe beérkező vagy onnan elvont energia, figyelmen kívül hagyva az épülettechnikai rendszer hiányosságait;

58. „energiafelhasználás” vagy „energiafogyasztás”: egy olyan épülettechnikai rendszer energiabevitele, amely az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos szolgáltatást nyújt az energiaszükséglet fedezése céljából;

59. „önhasználatú”: a helyszínen előállított megújuló energia vagy a közelben előállított megújuló energiának az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos szolgáltatásokhoz a helyszíni műszaki rendszerek által történő használata;

60. „egyéb helyszíni felhasználások”: a helyszínen az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos szolgáltatásoktól eltérő célokra történő felhasználás, beleértve a készülékeket, az egyéb és járulékos terheléseket vagy az elektromos közlekedéshez szükséges töltőállomásokat;

61. „számítási intervallum”: az energiahatékonyság kiszámításához használt különálló időintervallum;

62. „beérkező energia”: energiahordozónként kifejezett olyan energia, amelyet az értékelési határon keresztül az épülettechnikai rendszerekhez továbbítanak a figyelembe vett felhasználások kielégítése vagy az exportált energia előállítása céljából;

63. „exportált energia”: a megújuló energia energiahordozónként és primerenergia-tényezőnként kifejezett azon részaránya, amelyet a helyszínen történő önfelhasználás vagy egyéb helyszíni felhasználások helyett az energiahálózatba exportálnak;

64. „kerékpártároló”: legalább egy kerékpár tárolása számára kijelölt hely;

65. „közvetlenül az épület mellett található parkoló”: az épület lakói, látogatói vagy az ott dolgozók számára fenntartott parkoló, amely az épülethez tartozó ingatlan területén belül vagy az épület közvetlen szomszédságában található;

66. „beltéri környezet minősége”: egy adott épületen belüli azon körülmények értékelésének eredménye, amelyek befolyásolják az épületben tartózkodók egészségét és jóllétét, alapul véve, mint például a hőmérséklettel, a páratartalommal, a szellőztetési aránnyal és a szennyező anyagok jelenlétével kapcsolatos paramétereket.

3. cikk

Nemzeti épületfelújítási tervek

(1) Valamennyi tagállam nemzeti épületfelújítási tervet dolgoz ki annak biztosítása érdekében, hogy a magán- és köztulajdonban lévő lakó- és nem lakáscélú épületek nemzeti állománya felújítás révén 2050-re nagy energiahatékonyságú és dekarbonizált épületállománnyá váljon, a meglévő épületek kibocsátásmentes épületekké való átalakítása céljából.

(2) Minden nemzeti épületfelújítási tervnek magában foglalja:

a) a nemzeti épületállomány áttekintése a különböző épülettípusok – beleértve azoknak a nemzeti épületállományon belüli arányát –, építési időszakok és éghajlati övezetek tekintetében, adott esetben statisztikai mintavétel és a 22. cikk szerinti energetikai tanúsítványok nemzeti adatbázisa alapján, a piaci akadályok és hiányosságok áttekintése, valamint az építőipari, az energiahatékonysági és megújulóenergia-ágazatok kapacitásainak, és a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások arányának áttekintése adott esetben statisztikai mintavétel alapján;

b) ütemterv nemzeti szinten meghatározott célokkal és mérhető eredménymutatókkal – többek között az energiaszegénység által érintett személyek számának csökkentésére vonatkozóan – a 2050-es klímasemlegességi célkitűzések elérésére tekintettel, egy rendkívül energiahatékony és dekarbonizált nemzeti épületállomány 2050-ig történő megvalósításának, valamint a meglévő épületek kibocsátásmentes épületekké történő átalakításának biztosítása érdekében;

c) a b) pont szerinti ütemterv végrehajtását támogató, végrehajtott és tervezett szakpolitikák és intézkedések áttekintése;

d) a nemzeti épületfelújítási terv végrehajtásához szükséges beruházási igények, a finanszírozási források és intézkedések, valamint az épületfelújításhoz szükséges adminisztratív források felvázolása;

e) egy új vagy felújított kibocsátásmentes épület üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátására és éves primerenergia-igényére vonatkozó küszöbértékek a 11. cikke szerint;

f) energiahatékonysági minimumszabványok a nem lakáscélú épületek számára a maximális energiahatékonysági küszöbértékek alapján, a 9. cikk (1) bekezdése szerint;

g) a lakóépület állomány felújítására vonatkozó nemzeti teljesítési pálya – beleértve az átlagos primerenergia-felhasználásra vonatkozó 2030-as és 2035-ös mérföldköveket kWh/m²/év-ben kifejezve – a 9. cikk (2) bekezdése szerint; valamint

h) a várható energiamegtakarítás és a további előnyök bizonyítékokon alapuló becslése, a beltéri környezet minőségével kapcsolatosakat is beleértve.

Az e bekezdés b) pontjában említett ütemtervnek tartalmaznia kell a 2030-ra, 2040-re és 2050-re vonatkozó nemzeti célértékeket az éves energetikai felújítási arány, a nemzeti épületállomány primer- és végsőenergia-fogyasztása, valamint az üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése tekintetében, továbbá konkrét időbeli tervezést arra vonatkozóan, hogy a nem lakáscélú épületek a 9. cikk (1) bekezdésének megfelelően 2040-ig és 2050-ig megfeleljenek az alacsonyabb maximális energiahatékonysági küszöbértékeknek, összhangban a nemzeti épületállomány kibocsátásmentes épületekké történő átalakítására vonatkozóan kijelölt pályával; valamint a várható energiamegtakarítás és a további előnyök bizonyítékokon alapuló becslését, a beltéri környezet minőségével kapcsolatosakat is beleértve.

Amennyiben a nemzeti energia- és klímatervek már tartalmazzák a c) pontban említett egyes szakpolitikák és intézkedések áttekintését, vagy a d) pontban említett szükséges beruházási igények felvázolását, az épületfelújítási terv a teljeskörűen kidolgozott áttekintés helyett egyértelmű hivatkozást tartalmazhat a nemzeti energia- és klímatervek vonatkozó részeire;

(3) A tagállamok ötévente elkészítik és benyújtják a Bizottságnak a nemzeti épületfelújítási tervük tervezetét, az ezen irányelv II. mellékletében meghatározott minta felhasználásával. A tagállamok nemzeti épületfelújítási terveik tervezetét az (EU) 2018/1999 rendelet 9. cikkében említett integrált nemzeti energia- és klímaterv tervezetének részeként nyújtják be, és amennyiben benyújtanak ez utóbbi terv aktualizálására vonatkozó tervezetet, azt a szóban forgó rendelet 14. cikkében említett aktualizált tervezet részeként nyújtják be.

Az első albekezdéstől eltérve a tagállamok 2025. december 31-ig benyújtják a Bizottságnak az első épületfelújítási terv tervezetét.

(4) A nemzeti épületfelújítási terv kidolgozásának támogatása érdekében valamennyi tagállam nyilvános konzultációt folytat nemzeti épületfelújítási tervének tervezetéről, mielőtt benyújtaná azt a Bizottsághoz. A nyilvános konzultációba be kell vonni különösen a helyi és regionális hatóságokat és más társadalmi-gazdasági partnereket, beleértve a civil társadalmat és a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokkal foglalkozó szerveket. Valamennyi tagállam mellékeli a nemzeti épületfelújítási terv tervezetére vonatkozó nyilvános konzultációja eredményeinek összefoglalóját. A nyilvános konzultáció az (EU) 2018/1999 rendelet 10. cikke alapján elvégzett nyilvános konzultáció részeként is elvégezhető.

(5) A Bizottság értékeli (3) bekezdés szerint benyújtott nemzeti épületfelújítási tervek tervezetét, különösen annak vonatkozásában, hogy:

a) a nemzeti szinten meghatározott célok ambíciószintje elegendő-e, és összhangban van-e az integrált nemzeti energia- és klímatervekben az éghajlattal és energiával kapcsolatban tett nemzeti kötelezettségvállalásokkal;

b) a szakpolitikák és intézkedések elegendőek-e a nemzeti szinten meghatározott célok eléréséhez;

c) a költségvetési és igazgatási források elosztása elegendő-e a terv végrehajtásához;

d) az e cikk (2) bekezdése első albekezdésének d) pontjában említett finanszírozási források és intézkedések összhangban vannak-e az energiaszegénységnek az e cikk (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett tervezett csökkentésével;

e) a tervek a 9. cikkel összhangban rangsorolják-e a legrosszabb energiahatékonyságú épületek felújítását;

f) a (4) bekezdés szerinti nyilvános konzultáció kellően inkluzív volt-e; és

g) a tervek megfelelnek-e az (1) bekezdés követelményeinek és a II. mellékletben található sablonnak.

Az ezen irányelv 33. cikke által létrehozott bizottsággal folytatott konzultációt követően a Bizottság az (EU) 2018/1999 rendelet 9. cikkének (2) bekezdésével és 34. cikkével összhangban országspecifikus ajánlásokat adhat ki a tagállamoknak.

Az első nemzeti épületfelújítási terv tervezete tekintetében a Bizottság a terv tagállam általi benyújtását követő hat hónapon belül országspecifikus ajánlásokat adhat ki a tagállamoknak.

(6) A nemzeti épületfelújítási tervében minden tagállam kellően figyelembe veszi a Bizottság által a nemzeti épületfelújítási terv tervezetére vonatkozóan kiadott ajánlásokat. Ha az érintett tagállam nem foglalkozik valamely ajánlással vagy annak jelentős részével, indokolást kell benyújtania a Bizottságnak, és az említett indoklást nyilvánosságra kell hoznia.

(7) Minden tagállamnak ötévente be kell nyújtania a Bizottságnak nemzeti épületfelújítási tervét, az ezen irányelv II. mellékletében meghatározott minta felhasználásával. A tagállamok nemzeti épületfelújítási terveik tervezetét az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikkében említett integrált nemzeti energia- és klímaterv tervezetének részeként nyújtják be, és amennyiben aktualizálják utóbbi terv tervezetét, azt a szóban forgó rendelet 14. cikkében említett aktualizált tervezet részeként nyújtják be.

Az első albekezdéstől eltérve a tagállamok 2026. december 31-ig benyújtják a Bizottságnak az első nemzeti épületfelújítási tervet.

(8) Valamennyi tagállam csatolja következő nemzeti épületfelújítási tervéhez a legutolsó hosszú távú felújítási stratégiája vagy nemzeti épületfelújítási terve végrehajtásának részleteit, jelezve, hogy nemzeti célkitűzéseik teljesültek-e.

(9) Az (EU) 2018/1999 rendelet 17. és 21. cikke szerinti integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésében valamennyi tagállam tájékoztatást nyújt az e cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett nemzeti célok végrehajtásáról. Az energiaunió helyzetéről szóló, az (EU) 2018/1999 rendelet 35. cikke szerint benyújtott éves jelentésének keretében a Bizottság az épületfelújítási tervekben meghatározott ütemtervekkel összhangban kétévente átfogó eredményjelentést készít a magán- és köztulajdonban lévő lakó- és nem lakáscélú épületek nemzeti állományának felújításáról, a tagállamok által az integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentéseikben benyújtott információk alapján. A Bizottság a rendelkezésére álló, az Eurostattól és más forrásokból származó legjobb információk alapján évente nyomon követi az uniós épületállomány energiahatékonyságának alakulását, és az információkat közzéteszi az uniós épületállomány megfigyelőközpontján keresztül.

4. cikk

Módszertan elfogadása az épületek energiahatékonyságának kiszámításához

A tagállamok az épületek energiahatékonyságának kiszámításához az I. mellékletben meghatározott közös általános keretnek megfelelő módszertant alkalmaznak. A módszertant nemzeti vagy regionális szinten fogadják el.

A Bizottság iránymutatást ad ki a külső térelhatárolók részét képező transzparens épületelemek energiahatékonyságának kiszámítására és a környezeti energia figyelembevételére vonatkozóan.

5. cikk

Az energiahatékonysági minimumkövetelmények meghatározása

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy legalább a költségoptimalizált szintek elérése érdekében minimumkövetelményeket és adott esetben szigorúbb referenciaértékeket – például a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó követelményeket és a kibocsátásmentes épületekre vonatkozó követelményeket – határozzanak meg az épületek vagy önálló rendeltetési egységek energiahatékonyságára vonatkozóan. Az energiahatékonyságot a 4. cikkben említett módszertannak megfelelően kell kiszámítani. A költségoptimalizált szinteket a 6. cikkben említett összehasonlító módszertani keretnek megfelelően kell kiszámítani.

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy legalább a költségoptimalizált szintek elérése érdekében minimumkövetelményeket határozzanak meg a külső térelhatárolókat alkotó olyan épületelemekre vonatkozóan, amelyek a cseréjüket vagy átalakításukat követően jelentősen befolyásolják a külső térelhatárolók energiahatékonyságát. A tagállamok az épületelemekre vonatkozó követelményeket olyan szinten határozhatják meg, amely megkönnyíti az alacsony hőmérsékletű fűtési rendszerek hatékony telepítését a felújított épületekben.

A követelmények meghatározásakor a tagállamok különbséget tehetnek új és meglévő épületek, valamint az épületek különböző fajtái között.

A fenti követelményeknek figyelembe kell venniük a beltéri környezet optimális minőségét, hogy elkerülhetők legyenek az esetleges negatív hatások, mint például az elégtelen szellőzés, továbbá a helyi körülményeket, valamint az épület tervezett rendeltetését és korát is.

A tagállamok rendszeres időközönként, legalább ötévente felülvizsgálják az energiahatékonysági minimumkövetelményeket, és szükség szerint aktualizálják azokat, hogy tükrözzék az építőiparban bekövetkezett műszaki haladást, a 6. cikkben meghatározott költségoptimalizált számítás eredményeit, valamint az aktualizált nemzeti energia- és éghajlat-politikai célkitűzéseiket és szakpolitikáikat.

(2) A tagállamok kiigazíthatják az (1) bekezdésben említett követelményeket az olyan, egy kijelölt környezet részeként, illetve különleges építészeti vagy történeti értékük miatt nemzeti, regionális vagy helyi szinten hivatalosan védett épületek tekintetében, amelyek esetében bizonyos követelményeknek való megfelelés elfogadhatatlan mértékben megváltoztatná az adott épületek jellegzetességét vagy megjelenését.

(3) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem határozzák meg és nem alkalmazzák az (1) bekezdésben említett követelményeket a következő épületfajtáknál:

a) a fegyveres erők vagy a központi kormányzat tulajdonában lévő és nemzetvédelmi célokat szolgáló épületek, kivéve a fegyveres erők vagy a nemzetvédelmi hatóságok egyéb alkalmazottai által használt lakónegyedeket vagy irodaépületeket;

b) istentiszteletre vagy vallásos tevékenységekre használt épületek;

c) legfeljebb kétévi használatra szánt ideiglenes épületek, ipari területek, műhelyek és alacsony energiaigényű, nem lakáscélú mezőgazdasági épületek, valamint olyan nem lakáscélú mezőgazdasági épületek, amelyeket az energiahatékonyságról nemzeti ágazati megállapodást kötött ágazat használ;

d) olyan lakóépületek, amelyeket évente négy hónapnál rövidebb ideig használnak, vagy négy hónapnál rövidebb használatra szánnak, vagy évente korlátozott idejű használatra szánnak, és a várható energiafogyasztás kevesebb, mint 25 %-a azon energiafogyasztásnak, amelyet egész éves használat esetén érnének el;

e) az 50 m^2 hasznos alapterületet el nem érő önálló épületek.

6. cikk

Az energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámítása

(1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 32. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelvnek egy, az épületek és épületelemek tekintetében az energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámításához használandó összehasonlító módszertani keret létrehozását és felülvizsgálatát érintő kiegészítése érdekében.

A Bizottság 2025. június 30-ig felülvizsgálja az új épületekre, a jelentős felújítás alatt álló meglévő épületekre és az egyes épületelemekre vonatkozó energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámításához használandó összehasonlító módszertani keretet. Az említett szinteknek összhangban kell lenniük a Bizottságnak az (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikkével összhangban benyújtott nemzeti energia- és klímatervekben meghatározott nemzeti pályákkal.

Az összehasonlító módszertani keretet a VII melléklettel összhangban kell megállapítani, és az különbséget tesz új és meglévő épületek, valamint az épületek különböző fajtái között.

(2) A tagállamok az (1) bekezdés szerint meghatározott összehasonlító módszertani keret és a vonatkozó paraméterek – mint például az éghajlati adottságok és az energia-infrastruktúra gyakorlati hozzáférhetősége – alapján kiszámítják az energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeit, és a számítás eredményeit összevetik az energiahatékonyságra vonatkozó, hatályos minimumkövetelményekkel. Az energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjei kiszámolása során a tagállamok figyelembe vehetik az életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciált (GWP).

A tagállamok jelentik a Bizottságnak az energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjei kiszámításához felhasznált valamennyi inputadatot és előfeltevést, valamint e számítások eredményeit. Ennek érdekében a tagállamok a 244/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([29]) III. mellékletében szereplő mintát használják. A tagállamok rendszeres időközönként, legalább ötévente naprakésszé teszik és benyújtják az említett jelentéseket a Bizottságnak. Az e cikk (1) bekezdése szerinti felülvizsgált módszertani kereten alapuló számításokról szóló első jelentést 2028. június 30-ig kell benyújtani.

(3) Ha a (2) bekezdésnek megfelelően elvégzett összehasonlítás eredménye azt mutatja, hogy egy adott tagállamban az energiahatékonyságra vonatkozó, hatályos minimumkövetelmények több mint 15 %-kal kevésbé energiahatékonyak az energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinél, az érintett tagállam az összehasonlítás eredményeinek rendelkezésre állásától számított 24 hónapon belül kiigazítja a hatályos energiahatékonysági minimumkövetelményeket.

(4) A Bizottság jelentést tesz közzé a tagállamok által az energiahatékonysági minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjének elérése terén tett haladásról.

7. cikk

Új épületek

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az új épületek a 11. cikkel összhangban kibocsátásmentes épületek legyenek az alábbiak szerint:

a) 2028. január 1-jétől a közintézmények tulajdonában lévő új épületek; és

b) 2030. január 1-jétől valamennyi új épület;

Az első albekezdés szerinti követelmények alkalmazásáig a tagállamok biztosítják, hogy az összes új épület legalább közel nulla energiaigényű épület legyen és teljesítse az energiahatékonyságra vonatkozóan az 5. cikkel összhangban meghatározott minimumkövetelményeket. Amennyiben közintézmények egy nem a tulajdonukat képező új épületet szándékoznak használni, arra kell törekedniük, hogy az adott épület kibocsátásmentes épület legyen.

([29]) A Bizottság 244/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. január 16.) az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az épületek és épületelemek energiahatékonyságára vonatkozó minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámítására szolgáló összehasonlító módszertani keret meghatározásával történő kiegészítéséről (HL L 81., 2012.3.21., 18. o.).

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciált a III. melléklettel összhangban számítsák ki, és azt az épület energetikai tanúsítványában közzétegyék:

a) 2028. január 1-jétől minden olyan új épület esetében, amelynek hasznos alapterülete meghaladja az 1 000 m^2;

b) 2030. január 1-jétől valamennyi új épület esetében.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 32. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a III. melléklet módosítása céljából annak érdekében, hogy a klímasemlegesség elérése céljából meghatározza az életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciál nemzeti kiszámítására vonatkozó uniós keretet. Az első ilyen, felhatalmazáson alapuló jogi aktust 2025. december 31-ig kell elfogadni.

(4) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az (1) és (2) bekezdést nem alkalmazzák azokra az épületekre, amelyekre vonatkozóan építési engedély iránti kérelmet vagy azzal egyenértékű – többek között a rendeltetésmód megváltozására irányuló – kérelmet nyújtottak be az (1) és (2) bekezdés szerinti időpontokig.

(5) A tagállamok 2027. január 1-jéig közzétesznek egy ütemtervet, amelyben részletezik az összes új épület életciklusra vonatkozó, összesített globális felmelegedési potenciáljára vonatkozó határértékek bevezetését, és értesítik erről a Bizottságot, valamint 2030-tól kezdődően célértékeket határoznak meg valamennyi új épületre vonatkozóan, figyelembe véve a fokozatosan csökkenő tendenciát, valamint a különböző éghajlati övezetekre és épülettipológiákra vonatkozóan részletesen meghatározott felső határértékeket.

Ezeknek a felső határértékeknek összhangban kell lenniük az Uniónak a klímasemlegesség elérésére vonatkozó célkitűzéseivel.

A Bizottság iránymutatást ad ki, megosztja a hatályos nemzeti szakpolitikákkal kapcsolatos bizonyítékokat, és kérésre technikai támogatást nyújt a tagállamoknak.

(6) Az új épületek tekintetében a tagállamok foglalkoznak a beltéri környezet optimális minőségével, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, a tűzbiztonsággal, az intenzív szeizmikus tevékenységgel kapcsolatos kockázatokkal, valamint a fogyatékossággal élő személyek érdekében történő akadálymentesítéssel. A tagállamoknak foglalkozniuk kell az épületekben vagy azok felületén történő szén-dioxid-tároláshoz kapcsolódó szén-dioxid-eltávolítással is.

8. cikk

Meglévő épületek

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az épületek jelentős felújítása során javuljon az épület vagy a felújított épületrész energiahatékonysága annak érdekében, hogy teljesüljenek az energiahatékonyságra vonatkozóan az 5. cikkel összhangban meghatározott minimumkövetelmények, amennyiben ez műszaki, funkcionális és gazdasági szempontból megvalósítható.

A követelményeket a felújított épület vagy önálló rendeltetési egység egészére kell alkalmazni. Kiegészítésképpen vagy alternatívaként a követelmények a felújított épületelemekre is alkalmazhatók.

(2) A tagállamok, ezenkívül, megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a külső térelhatárolókat alkotó olyan épületelemek, amelyek jelentősen befolyásolják a külső térelhatárolók energiahatékonyságát, átalakításukat vagy cseréjüket követően teljesítsék az energiahatékonysági minimumkövetelményeket, amennyiben ez műszaki, funkcionális és gazdasági szempontból megvalósítható.

(3) A tagállamok a jelentős felújítás alá vont épületekkel kapcsolatban ösztönzik a nagy hatékonyságú alternatív rendszerek alkalmazását, amennyiben ez műszakilag, funkcionálisan és gazdaságilag megvalósítható. A tagállamok, a jelentős felújítás alá vont épületekkel kapcsolatban figyelembe veszik a beltéri környezet minőségét, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, a tűzbiztonságot, az intenzív szeizmikus tevékenységhez kapcsolódó kockázatokat, a veszélyes anyagok – többek között az azbeszt – eltávolítását, valamint a fogyatékossággal élő személyek érdekében történő akadálymentesítést.

9. cikk

A nem lakáscélú épületekre vonatkozó energiahatékonysági minimumszabványok és a lakóépület-állomány fokozatos felújítására vonatkozó teljesítési pályák

(1) A tagállamok energiahatékonysági minimumszabványokat állapítanak meg a nem lakáscélú épületekre vonatkozóan, amelyek biztosítják, hogy az említett épületek ötödik albekezdésben említett időpontokig nem haladják meg a harmadik albekezdésben említett, a primer- és végsőenergia-felhasználásra vonatkozó, kWh/m2/év-ben kifejezett számszerű mutatóval leírt, meghatározott maximális energiahatékonysági küszöbértéket.

A maximális energiahatékonysági küszöbértékeket a nem lakáscélú épületek 2020. január 1-jén meglévő állománya alapján kell meghatározni a rendelkezésre álló információk, valamint adott esetben statisztikai mintavétel alapján. A tagállamok nem számítják be a kiinduló értékbe az általuk a (6) bekezdés alapján mentesített nem lakáscélú épületeket.

Valamennyi tagállamnak meg kell határoznia egy maximális energiahatékonysági küszöbértéket oly módon, hogy a nemzeti, nem lakáscélú épületállomány 16 %-a meghaladja ezen küszöbértéket (a továbbiakban: a 16 %-os küszöbérték). Valamennyi tagállamnak meg kell határoznia továbbá egy maximális energiahatékonysági küszöbértéket oly módon, hogy a nem lakáscélú nemzeti épületállomány 26 %-a meghaladja ezen küszöbértéket (a továbbiakban: a 26 %-os küszöbérték). A tagállamnak meghatározhatnak egy maximális energiahatékonysági küszöbértéket a nemzeti, nem lakáscélú épületállomány egészére nézve vagy épülettípusonként és épületkategóriánként.

A tagállamok a küszöbértékeket megállapíthatják oly módon, hogy azok egy adott energiahatékonysági osztály szintjének feleljenek meg, feltéve, hogy e szintek megfelelnek a harmadik albekezdésnek.

Az energiahatékonysági minimumszabványoknak biztosítaniuk kell legalább azt, hogy valamennyi nem lakáscélú épület az alábbi értékek alatt legyen:

a) 2030-tól a 16 %-os küszöbérték; és

b) 2033-tól a 26 %-os küszöbérték.

A küszöbértékeknek az egyes, nem lakáscélú épületek általi teljesítését az energetikai tanúsítványok, illetve adott esetben más rendelkezésre álló eszközök alapján kell ellenőrizni.

A 3. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett ütemtervükben a tagállamok konkrét időbeli tervezést határoznak meg a nem lakáscélú épületekre vonatkozóan annak érdekében, hogy azok 2040-re és 2050-re alacsonyabb maximális energiahatékonysági küszöbértékeknek feleljenek meg, összhangban a nemzeti épületállomány kibocsátásmentes épületekké történő átalakításának pályájával.

A tagállamok megállapíthatnak és közzétehetnek olyan kritériumokat, amelyek alapján egyes, a nem lakáscélú épületek – a várható jövőbeli használatuk fényében, illetve súlyos nehézségek vagy kedvezőtlen költség-haszon elemzés esetén – mentesülhetnek az e bekezdés szerinti követelmények alól. Valamennyi ilyen kritériumnak egyértelműnek, pontosnak és szigorúnak kell lennie, és biztosítania kell a nem lakáscélú épületek közötti egyenlő bánásmódot. E kritériumok meghatározásakor a tagállamok lehetővé teszik az érintett nem lakáscélú épületek potenciális arányának előzetes értékelését, és elkerülik, hogy aránytalan számú nem lakáscélú épület részesüljön mentességben. A tagállamok a Bizottságnak a 3. cikk szerint benyújtott nemzeti épületfelújítási terveik részeként is jelentést tesznek a kritériumokról.

Amennyiben a tagállamok a nyolcadik albekezdés alapján kritériumokat állapítanak meg a mentességekre vonatkozóan, a nem lakáscélú épületállomány más részein a mentesítésekkel egyenértékű energiahatékonyság-javulást kell elérniük.

Amennyiben az e bekezdésben meghatározott energiahatékonysági küszöbértékek eléréséhez szükséges átfogó felújításhoz készült költség-haszon elemzés kedvezőtlen egy adott nem lakáscélú épületre vonatkozóan, a tagállamok előírják, hogy az adott nem lakáscélú épület tekintetében legalább azokat az egyes felújítási intézkedéseket végre kell hajtani, amelyek esetében a költség-haszon elemzés kedvező.

Amennyiben a nemzeti nem lakáscélú épületállományt vagy annak egy részét természeti katasztrófa súlyosan károsítja, a tagállamok ideiglenesen kiigazíthatják a maximális energiahatékonysági küszöbértéket oly módon, hogy a sérült nem lakáscélú épületek energetikai felújítása felváltsa más legrosszabb energiahatékonyságú, nem lakáscélú épületek energetikai felújítását, biztosítva ugyanakkor, hogy a nem lakáscélú épületállomány hasonló százaléka energetikai felújításon menjen keresztül. Ebben az esetben a tagállam a nemzeti épületfelújítási tervében beszámol a kiigazításról és annak tervezett hosszáról.

(2) 2026. május 29-ig valamennyi tagállamnak a lakóépület-állomány fokozatos felújítására vonatkozó nemzeti teljesítési pályát kell meghatároznia, összhangban a nemzeti ütemtervvel, valamint az adott tagállam nemzeti épületfelújítási tervében foglalt, 2030-ra, 2040-re és 2050-re kitűzött célokkal, továbbá a nemzeti épületállomány 2050-ig kibocsátásmentes épületállománnyá történő átalakításának céljával. A lakóépület-állomány fokozatos felújítására vonatkozó nemzeti teljesítési pályát a teljes lakóépület-állományra vonatkoztatott, kWh/m2/év-ben kifejezett átlagos primerenergia-felhasználásnak a 2020 és 2050 közötti időszakban bekövetkezett csökkenésében kell kifejezni, és abban meg kell határozni az évente felújítandó lakóépületek és önálló rendeltetési egységgel rendelkező lakóépületek számát vagy alapterületét, beleértve az energiahatékonyság szempontjából a legrosszabb 43 %-ot kitevő lakóépületek és önálló rendeltetési egységgel rendelkező lakóépületek számát vagy alapterületét.

A tagállamok biztosítják, hogy a teljes lakóépület-állomány kWh/m2/év-ben kifejezett átlagos primerenergia-felhasználása:

a) 2030-ra 2020-hoz képest legalább 16 %-kal csökkenjen;

b) 2035-re 2020-hoz képest legalább 20–22 %-kal csökkenjen;

c) 2040-re, és azt követően ötévente egyenértékű legyen egy olyan, nemzetileg meghatározott értékkel, vagy alacsonyabb legyen annál, amely az átlagos primerenergia-felhasználás 2030 és 2050 közötti fokozatos csökkenésén alapul, a lakóépület-állomány kibocsátásmentes épületállománnyá való átalakításával összhangban.

A tagállamok biztosítják, hogy a harmadik albekezdésben említett átlagos primerenergia-felhasználás csökkenésének legalább 55 %-a az energiahatékonyság szempontjából a legrosszabb 43 %-ot kitevő lakóépületek felújítása révén valósuljon meg. A tagállamok beszámíthatják a természeti katasztrófák, például földrengések és árvizek által sújtott épületek felújítása révén az átlagos primer energiahasználatban elért csökkenést az energiahatékonyság szempontjából a legrosszabb 43 %-ot kitevő lakóépületek felújítása révén elért részarányba.

A teljes lakóépület-állomány átlagos primerenergia-felhasználásának előírt csökkentésére irányuló felújítási erőfeszítéseik során a tagállamok olyan intézkedéseket vezetnek be, mint például az energiahatékonysági minimumszabványok, a technikai segítségnyújtás és a pénzügyi támogatási intézkedések.

Felújítási erőfeszítéseik során a tagállamok nem mentesíthetik aránytalanul a lakóépületeket vagy az önálló rendeltetési egységeket.

A tagállamok a nemzeti épületfelújítási tervekben jelentést tesznek a második és a harmadik albekezdésben említett értékek becsléséhez használt módszertanról és összegyűjtött adatokról. A nemzeti épületfelújítási tervek értékelésének részeként a Bizottság ellenőrzi a második és a harmadik albekezdésben említett értékek – beleértve az energiahatékonyság szempontjából a legrosszabb 43 %-ot kitevőlakóépületek és önálló rendeltetési egységgel rendelkező lakóépületek számát vagy alapterületét – elérését, és szükség esetén ajánlásokat tesz. Ezek az ajánlások magukban foglalhatják az energiahatékonysági minimumszabványok szélesebb körű alkalmazását.

A lakóépület-állomány fokozatos felújítására vonatkozó nemzeti teljesítési pályában hivatkozni kell a nemzeti lakóépület-állományra vonatkozó adatokra, melyek adott esetben statisztikai mintavételen és energetikai tanúsítványokon alapulnak.

Ha a lakóépületek energiafelhasználásában a fosszilis tüzelőanyagok átlagos részaránya nem éri el a 15 %-ot, a tagállamok kiigazíthatják a harmadik albekezdés a) és b) pontjában meghatározott szinteket annak biztosítása érdekében, hogy a teljes lakóépület-állomány kWh/m²/év-ben kifejezett átlagos primerenergia-felhasználása 2030-ra, és azt követően ötévente egyenértékű vagy alacsonyabb legyen egy olyan, nemzetileg meghatározott értékkel, amely az átlagos primerenergia-felhasználás 2020 és 2050 közötti lineáris csökkenésén alapul, a lakóépület-állomány kibocsátásmentes épületállománnyá való átalakításával összhangban.

(3) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett primerenergia-felhasználáson túlmenően a tagállamok további mutatókat határozhatnak meg a nem megújuló és a megújuló primerenergia-felhasználás, valamint a $kgCO_2eq/(m^2.év)$ mértékegységben kifejezett, üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátások vonatkozásában. Az üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése érdekében az energiahatékonysági minimumszabványokban figyelembe kell venni az (EU) 2018/2001 irányelv 15a. cikkének (1) bekezdését.

(4) A 17. cikkel összhangban a tagállamok a következő intézkedések révén támogatják az energiahatékonysági minimumszabványok betartását:

a) az (EU) 2023/1791 irányelv 24. cikkével összhangban megfelelő pénzügyi intézkedések biztosítása, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokat, az energiaszegénység által érintett vagy – adott esetben – a szociális lakásban élő személyeket célzó intézkedések tekintetében;

b) technikai segítségnyújtás biztosítása, többek között egyablakos ügyintézés révén, különös hangsúlyt fektetve a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra és – adott esetben – a szociális lakásban élő személyekre az (EU) 2023/1791 irányelv 24. cikkével összhangban;

c) integrált finanszírozási rendszerek kialakítása, amelyek a 17. cikknek megfelelően ösztönzőket nyújtanak a mélyfelújításokhoz és a szakaszos mélyfelújításokhoz;

d) a nem gazdasági akadályok elhárítása, ideértve az eltérő érdekeket is; és

e) a társadalmi hatások nyomon követése, különösen a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő háztartások tekintetében.

(5) Amennyiben egy épület felújítására azért kerül sor, hogy az megfeleljen az energiahatékonysági minimumszabványoknak, a tagállamok biztosítják az épületelemek energiahatékonyságára vonatkozó, az 5. cikk szerinti minimumkövetelményeknek, jelentős felújítás esetén pedig a meglévő épületek energiahatékonyságára vonatkozó, a 8. cikk szerinti minimumkövetelményeknek való megfelelést.

(6) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák az (1) és (2) bekezdésben említett energiahatékonysági minimumszabványokat a következő épületfajták tekintetében:

a) valamely kijelölt környezet részeként vagy különleges építészeti vagy történeti értékük miatt, hivatalosan védett épületek, vagy egyéb, a kulturális örökség részét képező épületek, amelyek esetében a szabványok teljesítése elfogadhatatlan mértékben megváltoztatná jellegzetességüket vagy megjelenésüket, vagy ha felújításuk műszakilag vagy gazdaságilag nem megvalósítható;

b) istentiszteletre vagy vallásos tevékenységekre használt épületek;

c) legfeljebb kétévi használatra szánt ideiglenes épületek, ipari területek, műhelyek és alacsony energiaigényű, nem lakáscélú mezőgazdasági épületek, valamint olyan nem lakáscélú mezőgazdasági épületek, amelyeket az energiahatékonyságra vonatkozó nemzeti ágazati megállapodást kötött ágazat használ;

d) olyan lakóépületek, amelyeket évente négy hónapnál rövidebb ideig használnak, vagy négy hónapnál rövidebb használatra szánnak, vagy évente korlátozott idejű használatra szánnak, és a várható energiafogyasztás kevesebb, mint 25 %-a azon energiafogyasztásnak, amelyet egész éves használat esetén érnének el;

e) az 50 m^2 hasznos alapterületet el nem érő önálló épületek;

f) a fegyveres erők vagy a központi kormányzat tulajdonában lévő és nemzetvédelmi célokat szolgáló épületek, kivéve a fegyveres erők vagy a nemzetvédelmi hatóságok egyéb alkalmazottai által használt lakónegyedeket vagy irodaépületeket.

(7) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett energiahatékonysági minimumszabványok végrehajtásának biztosítására, ideértve megfelelő nyomonkövetési mechanizmusokat és szankciókat is a 34. cikkel összhangban.

A szankciókra vonatkozó szabályok megállapításakor a tagállamok figyelembe veszik a lakástulajdonosok pénzügyi helyzetét és a megfelelő pénzügyi támogatáshoz való hozzáférését, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások esetében.

(8) Ezen irányelv végrehajtásának támogatása érdekében, és a szubszidiaritás elvének kellő figyelembevételével a Bizottság 2025. március 31-ig elemzést nyújt be különösen a következők tekintetében:

a) a strukturális alapok és azuniós keretprogramok, – beleértve az Európai Befektetési Banktól származó finanszírozást – tekintetében alkalmazott eszközök eredményessége és szintjének megfelelősége, valamint a strukturális alapokból és az uniós keretprogramokból, – beleértve az Európai Befektetési Banktól származó finanszírozást – ténylegesen felhasznált összeg az épületek – különösen a lakóépületek – energiahatékonyságának javítása vonatkozásában;

b) a közjogi pénzügyi intézményektől származó finanszírozás tekintetében alkalmazott eszközök és intézkedések eredményessége, szintjének megfelelősége és típusai;

c) az uniós és tagállami finanszírozás, valamint az épületek energiahatékonyságába történő beruházást ösztönözni képes egyéb intézkedésformák összehangolása, és az ilyen finanszírozás alkalmassága az uniós célkitűzések teljesítésére.

A Bizottság ezen elemzés alapján jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arról, hogy a finanszírozási eszközök mennyire eredményesek és megfelelőek az épületek – különösen a legrosszabb energiahatékonyságúak – energiahatékonyságának javítása szempontjából.

10. cikk

Napenergia az épületekben

(1) A tagállamok biztosítják, hogy kialakításánál fogva valamennyi új épület optimális napenergia-termelési pontenciállal rendelkezzen a helyszínen jellemző napsugárzás alapján, lehetővé téve a napenergia-technológiák későbbi, költséghatékony telepítését.

(2) A napenergiát hasznosító berendezések épületekben történő telepítése tekintetében az (EU) 2018/2001 irányelv 16d. cikkében meghatározott, a napenergiát hasznosító berendezések telepítésére vonatkozóengedélyezési eljárás, valamint az említett irányelv 17. cikkében meghatározott, a hálózati csatlakozásokra vonatkozó, egyszerű értesítésre irányuló eljárás alkalmazandó.

(3) A tagállamok biztosítják a megfelelő napenergiát hasznosító berendezések telepítését, amennyiben az műszakilag megfelelő, és gazdaságilag és funkcionálisan megvalósítható, az alábbiak szerint:

a) 2026. december 31-ig valamennyi új középületre és új, 250 m^2-nél nagyobb hasznos alapterületű nem lakáscélú épületre;

b) valamennyi meglévő, középületre, amelynek hasznos alapterületű nagyobb, mint:

   i. 2 000 m^2, 2027. december 31-ig;

   ii. 750 m^2, 2028. december 31-ig;

   iii. 250 m^2, 2030. december 31-ig;

c) 2027. december 31-ig az 500 m^2-nél nagyobb hasznos alapterületű, meglévő nem lakáscélú épületekre, amennyiben az épületen jelentős felújítás vagy olyan intézkedés végrehajtására kerül sor, amelynek esetében az épület felújításához, a tetőmunkához vagy valamely épülettechnikai rendszer telepítéséhez hatósági engedély szükséges;

d) 2029. december 31-ig valamennyi új lakóépületre; és

e) 2029. december 31-ig valamennyi, épületekkel fizikailag szomszédos új fedett parkolóra.

A tagállamok a 3. cikkben említett nemzeti épületfelújítási terveikbe belefoglalnak arra vonatkozó szakpolitikákat és intézkedéseket, hogy valamennyi épület esetében sor kerüljön napenergiát hasznosító megfelelő berendezések telepítésére.

(4) A tagállamok meghatározzák és nyilvánosan hozzáférhetővé teszik az e cikkben megállapítottkötelezettségek gyakorlati végrehajtására vonatkozó nemzeti szintű kritériumokat, valamint a bizonyos épülettípusokra vonatkozóan az említett kötelezettségek alóli lehetséges mentességeket, figyelembe véve a technológiasemlegesség elvét is a helyszíni kibocsátást nem okozó technológiák tekintetében, a napenergiát hasznosító berendezések felmért műszaki és gazdasági potenciáljával és az e rendelkezés hatálya alá tartozó épületek jellemzőivel összhangban. A tagállamok adott esetben figyelembe veszik a szerkezeti integritást, a zöldtetőket, valamint a tetőtér- és a tetőszigetelést is.

E cikk célkitűzéseinek elérése és a villamosenergia-hálózat stabilitásával kapcsolatos kérdések figyelembevétele érdekében a tagállamok bevonják az érintett érdekelt feleket az e bekezdés első albekezdésében említett kritériumok meghatározásába.

A (3) bekezdés első albekezdésében meghatározott kötelezettségek átültetése során a tagállamok használhatják számítási célokra az épületek földszinti alapterületét a hasznos alapterület helyett, amennyiben az adott tagállam bizonyítani tudja, hogy ez a módszer az épületekre telepített, napenergiát hasznosító megfelelő berendezések beépített teljesítőképessége tekintetében egyenértékű összeget eredményez.

(5) A tagállamok létrehoznak egy keretet, hogy biztosítsák a szükséges adminisztratív, műszaki és pénzügyi kapacitásokat és ösztönzőket a napenergia épületekben történő hasznosításának támogatása céljából, kombinálva azt többek között épülettechnikai rendszerekkel vagy hatékony távfűtési rendszerekkel.

11. cikk

Kibocsátásmentes épületek

(1) A kibocsátásmentes épületek nem okozhatnak fosszilis tüzelőanyagokból származó helyszíni szén-dioxid-kibocsátást. A kibocsátásmentes épületeknek, amennyiben ez gazdaságilag és műszakilag megvalósítható, képesnek kell lenniük a külső jelekre való reagálásra, és energiafelhasználásuk, -termelésük vagy -tárolásuk kiigazítására.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a kibocsátásmentes épületek energiaigénye megfeleljen a maximális küszöbértéknek.

A tagállamok úgy határozzák meg a kibocsátásmentes épületek energiaigényének maximális küszöbértékét, hogy elérjék legalább a 6. cikk szerinti legutóbbi, nemzeti költségoptimalizálási jelentésben megállapított költségoptimalizált szinteket. A tagállamok a költségoptimalizált szintek felülvizsgálatakor minden alkalommal felülvizsgálják a maximális küszöbértéket.

(3) A kibocsátásmentes épületek energiaigénye maximális küszöbértékének legalább 10 %-kal alacsonyabbnak kell lennie a teljes primerenergia-felhasználásra vonatkozóan 2024. május 28-án a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozóan tagállami szinten megállapított küszöbértéknél.

(4) A tagállamok kiigazíthatják a felújított épületekre vonatkozóan a kibocsátásmentes épületek energiaigénye maximális küszöbértékét, a költségoptimalizálásra vonatkozó rendelkezéseknek, valamint – amennyiben a felújított közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozóan küszöbértékeket állapítottak meg – a (3) bekezdésben foglalt követelményeknek való megfelelés mellett.

(5) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a kibocsátásmentes épületek üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátása megfeleljen a nemzeti épületfelújítási terveikben tagállami szinten meghatározott maximális küszöbértéknek. Az említett maximális küszöbérték különböző szinteken határozható meg az új és a felújított épületek esetében.

(6) A tagállamok értesítik a Bizottságot a maximális küszöbértékeikről, beleértve az egyes épülettípusokra alkalmazott számítási módszertan leírását és a megfelelő külső éghajlati viszonyok megjelölését az I. melléklettel összhangban. A Bizottság felülvizsgálja a maximális küszöbértékeket, és adott esetben ajánlást tesz azok kiigazítására.

(7) A tagállamok biztosítják, hogy az új vagy felújított kibocsátásmentes épületek teljes éves primerenergia-felhasználását a következőkből fedezzék:

a) a helyszínen vagy a közelben előállított, és az (EU) 2018/2001 irányelv 7. cikkében meghatározott kritériumoknak megfelelő megújuló energiaforrásokból előállított energia;

b) az (EU) 2018/2001 irányelv 22. cikke szerinti megújulóenergia-közösségtől származó, megújuló energiaforrásokból előállított energia;

c) az (EU) 2023/1791 irányelv 26. cikkének (1) bekezdése szerinti, hatékony távfűtési és távhűtési rendszerből származó energia; vagy

d) karbonmentes forrásokból származó energia.

Amennyiben műszakilag vagy gazdaságilag nem megvalósítható az e bekezdésben meghatározott követelmények teljesítése, a teljes éves primerenergia-felhasználást a hálózatból származó, a nemzeti szinten meghatározott kritériumoknak megfelelő egyéb energiából is fedezni lehet.

12. cikk

Épületfelújítási útlevél

(1) A tagállamok 2026. május 29-ig bevezetik az épületfelújítási útlevelek rendszerét, amely a VIII. mellékletben meghatározott közös kereten alapul.

(2) Az (1) bekezdésben említett rendszert az épületek és önálló rendeltetési egységek tulajdonosainak önkéntes alapon kell használniuk, kivéve, ha a tagállam úgy dönt, hogy azt kötelezővé teszi.

A tagállamok intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy a felújítási útlevelek megfizethetők legyenek, és mérlegelik azon kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások pénzügyi támogatását, amelyek fel kívánják újítani épületeiket.

(3) A tagállamok lehetővé tehetik az épületfelújítási útlevélnek az energetikai tanúsítvánnyal együtt történő elkészítését és kiállítását.

(4) Az épületfelújítási útlevelet nyomtatásra alkalmas digitális formátumban, helyszíni látogatást követően, képesített vagy tanúsított szakértőnek kell kiállítania.

(5) Az épületfelújítási útlevél kiállításakor javasolható az épület tulajdonosa számára a (4) bekezdésben említett szakértővel történő megbeszélés annak érdekében, hogy a szakértő elmagyarázhassa az annak eléréséhez szükséges legjobb lépéseket, hogy az épületet jóval 2050 előtt kibocsátásmentes épületté alakíthassák át.

(6) A tagállamok törekednek arra, hogy célzott digitális eszközt biztosítsanak az épületfelújítási útlevél elkészítéséhez és, adott esetben, frissítéséhez. A tagállamok olyan kiegészítő eszközt dolgozhatnak ki, amely lehetővé teszi az épülettulajdonosok és az épületkezelők számára, hogy egyszerűsített épületfelújítási útlevéltervezetet szimuláljanak, és felújítást vagy valamely épületelem cseréjét követően aktualizálják azt.

(7) A tagállamok biztosítják, hogy az épületfelújítási útlevelet fel lehessen tölteni a 22. cikk szerint létrehozott, az épületek energiahatékonyságára vonatkozó nemzeti adatbázisba.

(8) A tagállamok biztosítják, hogy a felújítási útlevelet amennyiben az rendelkezésre áll, a digitális épületnaplóban tárolják, vagy azon keresztül meg lehessen azt tekinteni.

13. cikk

Épülettechnikai rendszerek

(1) Az épülettechnikai rendszerek energiafelhasználásának optimalizálása érdekében a tagállamok energiatakarékossági technológiák alkalmazásával rendszerkövetelményeket határoznak meg az új vagy meglévő épületekbe beépített épülettechnikai rendszerek általános energiahatékonysága, megfelelő telepítése, megfelelő méretezése, beállítása és ellenőrzése, valamint, adott esetben, hidronikus kiegyenlítése tekintetében. A követelmények megállapításakor a tagállamok figyelembe veszik a tervezési feltételeket, valamint a tipikus vagy átlagos üzemeltetési feltételeket.

Rendszerkövetelményeket kell meghatározni az új épülettechnikai rendszerekre, valamint a meglévő épülettechnikai rendszerek cseréjére és korszerűsítésére vonatkozóan, és alkalmazni kell azokat, amennyiben ez műszaki, funkcionális és gazdasági szempontból megvalósítható.

A tagállamok követelményeket állapíthatnak meg a hőfejlesztő berendezések üvegházhatásúgáz-kibocsátására vagy az általuk felhasznált tüzelőanyag típusára, vagy az épületek szintjén a fűtéshez felhasznált megújuló energia minimumarányára vonatkozóan, feltéve, hogy ezek a követelmények nem jelentenek indokolatlan piaci akadályt.

A tagállamok biztosítják, hogy az épülettechnikai rendszerekre vonatkozóan általuk meghatározott követelmények legalább a legújabb költségoptimalizált szinteket elérjék.

(2) A tagállamok egyedi rendszerkövetelményeket határozhatnak meg az épülettechnikai rendszerekre vonatkozóan annak érdekében, hogy megkönnyítsék az alacsony hőmérsékletű fűtési rendszerek tényleges telepítését és üzemeltetését az új vagy felújított épületekben.

(3) A tagállamok előírják, hogy – amennyiben műszakilag és gazdaságilag megvalósítható – az új épületeket olyan önszabályozó készülékekkel kell felszerelni, amelyekkel minden egyes szobában, vagy indokolt esetben az épület önálló rendeltetési egységének meghatározott fűtött vagy hűtött zónájában önállóan szabályozható a hőmérséklet, továbbá – adott esetben – hogy az épület rendelkezzen hidronikus kiegyenlítéssel. Meglévő épületek esetében azt kell előírni, hogy az ilyen önszabályozó készülékeket és adott esetben a hidronikus kiegyenlítést a hőfejlesztő berendezések vagy hűtőgenerátorok cseréjekor kell beszerelni, amennyiben az műszakilag és gazdaságilag megvalósítható.

(4) A tagállamok az egészséges beltéri környezetminőség fenntartása érdekében követelményeket állapítanak meg az épületekben a megfelelő beltéri környezetminőségi szabványok végrehajtására.

(5) A tagállamok előírják, hogy a nem lakáscélú kibocsátásmentes épületeket fel kell szerelni a beltéri levegő minőségének nyomon követésére és szabályozására szolgáló mérő- és szabályozó berendezésekkel. A meglévő nem lakáscélú épületekben – amennyiben műszakilag és gazdaságilag megvalósítható – ilyen eszközök felszerelésére akkor van szükség, ha az épület jelentős felújításon megy keresztül. A tagállamok előírhatják ilyen eszközök lakóépületekben történő felszerelését.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy épülettechnikai rendszer telepítésekor a megváltoztatott résznek és adott esetben a megváltoztatott rendszer egészének általános energiahatékonysága értékelésre kerüljön. Az eredményeket dokumentálni és továbbítani kell az épület tulajdonosának, hogy azok az (1) bekezdésben meghatározott minimumkövetelményeknek való megfelelés ellenőrzése, valamint az energetikai tanúsítványok kiállítása céljából mindenkor rendelkezésre álljanak és felhasználhatók legyenek.

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy egy épülettechnikai rendszer utólagos átalakítása vagy cseréje esetén az épülettechnikai rendszer energiahatékonyságát optimalizálják.

A tagállamok előmozdítják a megújuló energiával kapcsolatban az energiatárolást az épületekben.

A tagállamok új ösztönzőket és finanszírozást biztosíthatnak a fosszilis tüzelőanyaggal működő fűtési és hűtési rendszerekről a nem fosszilis tüzelőanyagokon alapuló fűtési és hűtési rendszerekre való átállás ösztönzésére.

(7) A tagállamok törekednek arra, hogy a fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánokat lecseréljék a meglévő épületekben, hogy összhangban legyenek a fosszilis tüzelőanyaggal működő kazánokra vonatkozó nemzeti kivezetési tervekkel.

(8) A Bizottság iránymutatást ad ki arra vonatkozóan, hogy mi minősül fosszilis tüzelőanyaggal működő kazánnak.

(9) A tagállamok követelményeket állapítanak meg annak biztosítására, hogy amennyiben ez műszakilag és gazdaságilag megvalósítható, a nem lakáscélú épületek fel legyenek szerelve épületautomatizálási és -szabályozási rendszerekkel, az alábbiak szerint:

a) 2024. december 31-re azon nem lakáscélú épületek tekintetében, amelyek fűtési rendszerének, légkondicionálási rendszerének, kombinált helyiségfűtési és szellőztetőrendszerének vagy kombinált légkondicionálási és szellőztetőrendszerének effektív névleges teljesítménye meghaladja a 290 kW-ot;

b) 2029. december 31-re azon nem lakáscélú épületek tekintetében, amelyek fűtési rendszerének, légkondicionálási rendszerének, kombinált helyiségfűtési és szellőztetőrendszerének vagy kombinált légkondicionálási és szellőztetőrendszerének effektív névleges teljesítménye meghaladja a 70 kW-ot.

(10) Az épületautomatizálási és -szabályozási rendszereknek alkalmasaknak kell lenniük a következőkre:

a) az energiafelhasználás folyamatos ellenőrzése, naplózása, elemzése és kiigazításának lehetővé tétele;

b) az épület energiahatékonyságának értékelése, az épülettechnikai rendszerek hatékonyságcsökkenésének feltárása, a berendezések vagy az épülettechnikai rendszer kezeléséért felelős személy tájékoztatása az energiahatékonyság javításának lehetőségeiről; és

c) az összekapcsolt épülettechnikai rendszerekkel vagy az épületen belüli más készülékekkel való kommunikáció lehetővé tétele, valamint átjárhatóság az épülettechnikai rendszerekkel, függetlenül a különböző típusú jogvédett technológiáktól, berendezésektől és gyártóktól;

d) 2026. május 29-ig a beltéri környezet minőségének nyomon követése.

(11) A tagállamok követelményeket határoznak meg annak biztosítására, hogy – amennyiben műszaki, gazdasági és funkcionális szempontból megvalósítható – 2026. május 29-től az új lakóépületek és a jelentős felújítás alá vont lakóépületek fel legyenek szerelve a következőkkel:

a) folyamatos elektronikus felügyeleti funkció, amely méri a rendszer hatékonyságát és tájékoztatja az épület tulajdonosát vagy kezelőjét a hatékonyság jelentős változása esetén, valamint akkor, ha szükség van a rendszer karbantartására;

b) hatékony ellenőrző funkciók az energiatermelési, -elosztási, -tárolási és -felhasználási optimum elérése érdekében, és – adott esetben – hidronikus kiegyenlítés;

c) a külső jelekre való reagálásra és az energiafogyasztás kiigazítására szolgáló kapacitás.

A tagállamok kizárhatják az e bekezdésben meghatározott követelmények hatálya alól a jelentős felújítás alá vont családi házakat, amennyiben a telepítés költségei meghaladják az előnyöket.

(12) A tagállamok meghatározzák azokat a követelményeket, amelyekkel biztosítható, hogy – amennyiben műszakilag és gazdaságilag megvalósítható az effektív névleges teljesítményű fűtési rendszerekkel, légkondicionáló rendszerekkel, kombinált helyiségfűtési és szellőztetőrendszerekkel vagy kombinált légkondicionáló és szellőztetőrendszerekkel rendelkező, nem lakáscélú épületek közül:

a) a 290 kW-ot meghaladó rendszerekkel rendelkezők 2027. december 31-ig;

b) a 70 kW-ot meghaladó rendszerekkel rendelkezők 2029. december 31-ig fel legyenek szerelve automatikus világításvezérlőkkel.

Az automatikus világításvezérlőket megfelelően zónákba kell szervezni, és azoknak képesnek kell lenniük a helyiség használatának észlelésére.

14. cikk

Fenntartható mobilitási infrastruktúra

(1) Az ötnél több gépkocsi-parkolóhellyel rendelkező, új építésű, nem lakáscélú épületek és a jelentős felújítás alá vont, ötnél több gépkocsi -parkolóhellyel rendelkező, nem lakáscélú épületek esetében a tagállamok biztosítják:

a) legalább egy töltőpont telepítését öt gépkocsi-parkolóhelyenként;

b) a gépkocsi-parkolóhelyek legalább 50 %-ához olyan előkábelezést, a fennmaradó gépkocsi-parkolóhelyekhez pedig az elektromos kábelt fogadó létesítmények, nevezetesen az elektromos kábelek elvezetésére szolgáló csövek telepítését, amely lehetővé teszi elektromos járművek, elektromos meghajtású kerékpárok és más L kategóriájú járműtípusok részére alkalmas töltőpontok későbbi időpontban való telepítését; és

c) a nem lakáscélú épületek átlagos felhasználói kapacitásának legalább 15 %-át vagy teljes felhasználói kapacitásának legalább 10 %-át kitevő kerékpártároló biztosítását, figyelembe véve a szokásos kerékpároknál nagyobb méretű kerékpárok számára szükséges helyet is.

Az első albekezdés alkalmazandó, amennyiben:

a) a parkoló az épületen belül helyezkedik el, és – a jelentős felújítás alá vont épületek esetében – a felújítási munkálatok a parkolóra vagy az épület elektromos infrastruktúrájára is kiterjednek; vagy

b) a parkoló közvetlenül az épület mellett helyezkedik el, és – a jelentős felújítás alá vont épületek esetében – a felújítási munkálatok a parkolóra vagy a parkoló elektromos infrastruktúrájára is kiterjednek.

A tagállamok biztosítják, hogy az első albekezdés b) pontjában említett előkábelezés és az elektromos kábelt fogadó létesítmények telepítésének méretezése lehetővé tegye a szükséges számú töltőpont egyidejű és hatékony használatát, és hogy adott esetben támogassa egy terhelés- vagy töltésszabályozó rendszer telepítését, amennyiben ez műszakilag és gazdaságilag megvalósítható és indokolt.

Az első albekezdés a) pontjától eltérve, az ötnél több parkolóhellyel rendelkező új irodaépületek és jelentős felújítás alatt álló irodaépületek esetében a tagállamok biztosítják, hogy minden két parkolóhelyhez legalább egy töltőpontot létesítsenek.

(2) A több mint 20 gépkocsi-parkolóhellyel rendelkező, nem lakáscélú épületek tekintetében a tagállamok 2027. január 1-jéig biztosítják a következőket:

a) 10 gépkocsi-parkolóhelyre legalább egy töltőpont, vagy a gépkocsi-parkolóhelyek legalább 50 %-a esetében az elektromos kábelt fogadó létesítmények, nevezetesen az elektromos kábelek elvezetésére szolgáló csövek telepítése az elektromos járművek töltőpontjainak későbbi telepítése érdekében; és

b) az épület átlagos felhasználói kapacitásának legalább 15 %-át vagy teljes felhasználói kapacitásának legalább 10 %-át kitevő kerékpártároló biztosítása, a szokásos kerékpároknál nagyobb méretű kerékpárok számára szükséges hellyel együtt.

A közintézmények tulajdonában vagy használatában lévő épületek esetében a tagállamok 2033. január 1-jéig a gépkocsi-parkolóhelyek 50 %-ához előkábelezés telepítését biztosítják.

A tagállamok 2029. január 1-jéig elhalaszthatják e követelmény végrehajtását minden olyan nem lakáscélú épület esetében, amelyet a 2010/31/EU irányelv 8. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghatározott nemzeti követelményeknek való megfelelés érdekében 2024. május 28-át megelőző két évben felújítottak.

(3) A tagállamok az (1) és (2) bekezdéssel összhangban kiigazíthatják a kerékpártárolókra vonatkozó követelményeket a nem lakáscélú épületek azon kategóriái esetében, amelyeket jellemzően nem kerékpárral közelítenek meg.

(4) A háromnál több gépkocsi-parkolóhellyel rendelkező, új építésű lakóépületek és a jelentős felújítás alá vont, háromnál több gépkocsi-parkolóhellyel rendelkező lakóépületek esetében a tagállamok biztosítják a következőket:

a) a gépkocsi-parkolóhelyek legalább 50 %-ához olyan előkábelezést, a fennmaradó gépkocsi-parkolóhelyekhez pedig az elektromos kábelt fogadó létesítmények, nevezetesen az elektromos kábelek elvezetésére szolgáló csövek telepítését, amely lehetővé teszi elektromos járművek, elektromos meghajtású kerékpárok és más L kategóriájú járműtípusok részére alkalmas töltőpontok későbbi időpontban való telepítését; valamint

b) a lakóépületek önálló rendeltetési egységeire vetítve legalább két kerékpártároló biztosítását;

A tagállamok biztosítják továbbá a háromnál több gépkocsi-parkolóhellyel rendelkező, új építésű lakóépületek esetében legalább egy töltőpont telepítését.

Az első és második albekezdés alkalmazandó, amennyiben:

a) a parkoló az épületen belül helyezkedik el, és – a jelentős felújítás alá vont épületek esetében – a felújítási munkálatok a parkolóra vagy az épület elektromos infrastruktúrájára is kiterjednek;

b) a parkoló közvetlenül az épület mellett helyezkedik el, és – a jelentős felújítás alá vont épületek esetében – a felújítási munkálatok a parkolóra vagy a parkoló elektromos infrastruktúrájára is kiterjednek.

Az első albekezdéstől eltérve a tagállamok – a helyi hatóságok értékelésének függvényében és a helyi sajátosságok, többek között a demográfiai, földrajzi és éghajlati feltételek figyelembevételével – kiigazíthatják a kerékpártárolók számára vonatkozó követelményeket.

A tagállamok biztosítják, hogy az első albekezdés a) pontjában említett előkábelezés méretezése lehetővé tegye a töltőpontok egyidejű használatát valamennyi parkolóhelyen. Amennyiben jelentős felújítás esetén nem lehet a lakóépületek minden önálló rendeltetési egysége számára két kerékpártárolót biztosítani, a tagállamok annyi kerékpártárolót biztosítanak, amennyit megfelelőnek tartanak.

(5) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az e cikk (1), a (2) és a (4) bekezdést bizonyos épületfajták esetében nem alkalmazzák, amennyiben:

a) a töltőinfrastruktúra szigetüzemben működő mikrorendszereken alapulna, vagy ha az épületek az EUMSZ 349. cikke értelmében vett legkülső régiókban találhatóak, amennyiben ez jelentős problémákat okozna a helyi energiarendszer üzemeltetésében és veszélyeztetné a helyi hálózat stabilitását; vagy

b) a töltésre szolgáló és az elektromos kábelt fogadó létesítmények telepítésének a költsége meghaladja az épület jelentős felújítása összköltségének 10 %-át.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy az e cikk (1), (2) és (4) bekezdésében említett töltőpontok képesek legyenek intelligens töltésre és adott esetben kétirányú töltésre, valamint hogy azokat nem védett és megkülönböztetésmentes kommunikációs protokollok és szabványok alapján, interoperábilis módon, valamint t az európai szabványoknak és az (EU) 2023/1804 rendelet 21. cikkének (2) és (3) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak megfelelően működtessék.

(7) A tagállamok ösztönzik, hogy a nyilvánosan nem hozzáférhető töltőpontok üzemeltetői adott esetben az (EU) 2023/1804 rendelet 5. cikkének (4) bekezdésével összhangban üzemeltessék azokat.

(8) A tagállamok – a tagállamoknak az ingatulajdonra és az ingatlanbérletre vonatkozó jogát nem érintve – intézkedéseket hoznak abból a célból, hogy egyszerűbbé tegyék, észszerűsítsék és felgyorsítsák a töltőpontok új és meglévő lakó- és nem lakáscélú épületekben – különösen társtulajdonosi szövetségekben – történő kiépítésére vonatkozó eljárást, valamint felszámolják a szabályozási akadályokat, beleértve a hatóságok engedélyezési és jóváhagyási eljárásait. A tagállamok elhárítják az akadályokat a parkolóhelyekkel rendelkező lakóépületek töltőpontjainak telepítése elől, különösen azt, hogy a bérbeadótól vagy társtulajdonostól engedélyt kell szerezni a saját használatra szolgáló, magántulajdonú elektromos töltőpontokhoz. A bérlőknek vagy a társtulajdonosoknak a parkolóhelyen való töltőinfrastruktúra telepítésére irányuló kérelme csak akkor utasítható el, ha azt komoly és jogos indokok támasztják alá.

A tagállamok – a tagállamok ingatlantulajdonra és ingatlanbérletre vonatkozó jogát nem érintve – felmérik azokat az adminisztratív akadályokat, amelyek a töltőpontok bérlők vagy társtulajdonosok egyesületében található, több, önálló rendeltetési egységgel rendelkező lakóépületben történő telepítésére irányuló kérelmekkel kapcsolatosak.

A tagállamok biztosítják, hogy a töltőpontokat kiépíteni és kerékpártárolókat kialakítani kívánó épülettulajdonosok és bérlők technikai segítséget kapjanak.

A lakóépületek tekintetében a tagállamok mérlegelik támogatási rendszerek bevezetését a parkolóhelyeken töltőpontok telepítésére, előkábelezésre vagy elektromos kábelt fogadó létesítmények kiépítésére vonatkozóan, a területükön nyilvántartásba vett akkumulátoros elektromos könnyűgépjárművek számával összhangban.

(9) A tagállamok biztosítják az épületekre, az aktív és zöld mobilitásra, az éghajlatra, az energiára, a biológiai sokféleségre és a várostervezésre vonatkozó szakpolitikák koherenciáját.

(10) A Bizottság 2025. december 31-ig a parkolók tűzbiztonságára vonatkozó iránymutatást tesz közzé.

15. cikk

Az épületek okos funkciók fogadására való alkalmassága

(1) A Bizottság ezen irányelv kiegészítése érdekében a 32. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el az épületek okos funkciók fogadására való alkalmasságának mérésére szolgáló önkéntes közös uniós rendszerről. A mérésnek annak értékelésén kell alapulnia, hogy az épület vagy az épület önálló rendeltetési egysége milyen mértékben alkalmas egyrészt arra, hogy működése igazodjon a használónak különösen a belső környezet minősége tekintetében való igényeihez és a hálózathoz, másrészt energiahatékonyságának és általános teljesítményének javítására.

A IV. melléklettel összhangban az épületek okos funkciók fogadására való alkalmasságának mérésére szolgáló önkéntes közös uniós rendszernek meg kell állapítania:

a) az okosépület-mutató fogalmát; valamint

b) az okosépület-mutató kiszámításának módszertanát.

(2) A Bizottság 2026. június 30-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az okosépület-mutató teszteléséről és bevezetéséről, a nemzeti tesztelési szakaszok és más releváns projektek rendelkezésre álló eredményei alapján.

Az említett jelentés eredményét figyelembe véve a Bizottság 2027. június 30-ig a 32. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el ezen irányelv azzal történő kiegészítése céljából, hogy a IV. melléklettel összhangban előírja az épületek okos funkciók fogadására való alkalmasságának mérésére szolgáló közös uniós rendszer alkalmazását azon nem lakáscélú épületek tekintetében, amelyek 290 kW-ot meghaladó effektív névleges teljesítményű fűtési rendszerekkel, légkondicionáló rendszerekkel, kombinált helyiségfűtési és szellőztetőrendszerekkel, vagy kombinált légkondicionáló és szellőztetőrendszerekkel rendelkeznek.

(3) A Bizottság az érintett érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben egyrészt részletezi az e cikk (1) bekezdésében említett rendszer hatékony megvalósításának technikai szabályait, beleértve egy nemzeti szintű, kötelezettségekkel nem járó próbaszakasz menetrendjét is, másrészt egyértelművé teszi, hogy e rendszer hogyan egészíti ki a 19. cikkben említett energetikai tanúsítványokat.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) Amennyiben a Bizottság elfogadta a (2) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktust, 2027. június 30-ig végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben részletezi a (2) bekezdésben említett rendszer hatékony végrehajtásának technikai szabályait azon nem lakáscélú épületek tekintetében, amelyek fűtési rendszerének, légkondicionáló rendszerének, kombinált helyiségfűtési és szellőztetőrendszerének vagy kombinált légkondicionáló és szellőztetőrendszerének effektív névleges teljesítménye meghaladja a 290 kW-ot.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

16. cikk

Adatcsere

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az épülettulajdonosok, bérlők és -kezelők közvetlenül hozzáférhessenek épületrendszereik adataihoz. Beleegyezésük esetén az adatokat a meglévő alkalmazandó szabályokra és megállapodásokra figyelemmel harmadik fél rendelkezésére kell bocsátani, vagy harmadik fél részére hozzáférést kell biztosítani. A tagállamok az (5) bekezdéssel összhangban elősegítik a szolgáltatások és az adatcsere Unión belüli teljes interoperabilitását.

Ezen irányelv alkalmazásában az épületrendszerekre vonatkozó adatoknak magukban kell foglalniuk legalább az épületelemek energiahatékonyságára, az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos szolgáltatásokra, a fűtési rendszerek előrevetített élettartamára, amennyiben az rendelkezésre áll, az épületautomatizálási és -szabályozási rendszerekre, a mérő- és szabályozó berendezésekre és az elektromobilitást elősegítő töltőállomásokra vonatkozó minden könnyen hozzáférhető adatot, és azokat – adott esetben – hozzá kell kapcsolni a digitális épületnaplóhoz.

(2) Az adatgazdálkodásra és az adatcserére vonatkozó szabályoknak – az adatcserére vonatkozó nemzetközi szabványok és adatkezelési formátumok figyelembevételével történő – megállapításakor a tagállamok vagy – amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek – a kijelölt illetékes hatóságok betartják az alkalmazandó uniós jogot. A hozzáférési szabályok és az esetleges díjak nem képezhetnek akadályt és nem okozhatnak megkülönböztetést harmadik felek számára az épületrendszerek adataihoz való hozzáférés tekintetében.

(3) Az épülettulajdonost, bérlőt vagy -kezelőt a meglévő alkalmazandó szabályokra és megállapodásokra figyelemmel nem terheli további költség az adataikhoz való hozzáférésért vagy az adataik harmadik felek rendelkezésére bocsátásáért. A tagállamok felelősek annak megállapításáért, hogy más jogosult felek, például pénzügyi intézmények, aggregátorok, energiaellátók, energiaszolgáltatók és a nemzeti statisztikai hivatalok vagy az európai statisztikák fejlesztéséért, előállításáért és közzétételéért felelős egyéb nemzeti hatóságok milyen díjak ellenében férhetnek hozzá az adatokhoz. A tagállamok – vagy adott esetben a kijelölt illetékes hatóságok – biztosítják, hogy az adatszolgáltatást nyújtó szabályozott vállalkozások által felszámított díjak észszerűek és kellően indokoltak legyenek. A tagállamok ösztönzik az épületrendszerek vonatkozó adatainak megosztását.

(4) Ezen irányelv alkalmazásában az adatokhoz való hozzáférésre és az adatok tárolására vonatkozó szabályoknak meg kell felelniük a vonatkozó uniós jognak. A személyes adatok ezen irányelv keretében történő kezelését az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([30]) összhangban kell végezni.

(5) A Bizottság 2025. december 31-ig végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben részletesen meghatározza az interoperabilitási követelményeket, valamint az adatokhoz való hozzáférésre vonatkozó megkülönböztetésmentes és átlátható eljárásokat.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

A Bizottság konzultációs stratégiát bocsát ki, amelyben meghatározza a konzultációs célkitűzéseket, a célzott érdekelt feleket és a végrehajtási jogi aktusok kidolgozására irányuló konzultációs tevékenységeket.

17. cikk

Pénzügyi ösztönzők, készségek és piaci akadályok

(1) A tagállamok a nemzeti épületfelújítási tervükben azonosított szükséges beruházások megvalósítása érdekében megfelelő finanszírozást, támogatási intézkedéseket és egyéb olyan eszközöket biztosítanak, amelyek képesek kezelni a piaci akadályokat, hogy épületállományukat 2050-re kibocsátásmentes épületekké alakítsák át.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a közfinanszírozás kérelmezése és eljárásai egyszerűek és bürokráciamentesek legyenek annak érdekében, hogy megkönnyítsék különösen a háztartások finanszírozáshoz való hozzáférését.

(3) A tagállamok felmérik és adott esetben kezelik a felújítások kezdeti költségeivel kapcsolatos akadályokat.

(4) Az épületfelújításra vonatkozó pénzügyi támogatási rendszerek kialakításakor a tagállamok mérlegelik a bevételalapú paraméterek alkalmazását.

([30]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

A tagállamok, amennyiben létrehoztak az (EU) 2023/1791 irányelv 30. cikke szerinti nemzeti energiahatékonysági alapokat, azokat a célzott rendszerek és programok finanszírozására használhatják fel.

(5) A tagállamok megfelelő szabályozási intézkedéseket hoznak az épületfelújítás nem gazdasági akadályainak elhárítása érdekében. Az egynél több önálló rendeltetési egységgel rendelkező épületek esetében az ilyen intézkedések magukban foglalhatják a közös tulajdonú struktúrákkal kapcsolatos egyhangú döntéshozatali követelmények megszüntetését, vagy annak lehetővé tételét, hogy a közös tulajdonú struktúrák közvetlenül pénzügyi támogatásban részesüljenek.

(6) A tagállamok a lehető legköltséghatékonyabban használják fel a nemzeti finanszírozást és az uniós szinten létrehozott finanszírozást, különösen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt, a Szociális Klímaalapot, a Kohéziós Alapot, az InvestEU-t, a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([31]) szerinti kibocsátáskereskedelemből származó árverési bevételeket és más közfinanszírozási forrásokat. Ezeket a finanszírozási forrásokat a kibocsátásmentes épületállomány 2050-ig történő eléréséhez vezető pályával összhangban kell felhasználni.

(7) A beruházások mobilizálásának támogatása érdekében a tagállamok előmozdítják az olyan támogató finanszírozás és pénzügyi eszközök tényleges kidolgozását és alkalmazását, mint például az épületfelújításhoz kapcsolódó energiahatékonysági hitelek és jelzáloghitelek, az energiahatékonyság-alapú szerződések, a megtakarítás alapú fizetésre épülő pénzügyi programok, az adóügyi ösztönzők, például a felújítási munkákra és felújítási anyagokra vonatkozó csökkentett adókulcsok, az adózási rendszerek, a számlaalapú rendszerek, a garanciaalapok, a mélyfelújításokat célzó alapok, a jelentős célzott energiamegtakarítási minimumküszöbökkel rendelkező felújításokat célzó alapok és a jelzálogportfólió-standardok. Iránymutatással szolgálnak az energiahatékony középületállományba történő beruházásokhoz, összhangban az energiahatékonysági szerződések kormányzati számlákon történő rögzítésére vonatkozó Eurostat-iránymutatással.

A tagállamok előmozdíthatják és egyszerűsíthetik a köz- és magánszféra közötti partnerségek alkalmazását is.

(8) A tagállamok biztosítják, hogy a rendelkezésre álló finanszírozásra és pénzügyi eszközökre vonatkozó információkat a nyilvánosság számára könnyen és átlátható módon hozzáférhetővé tegyék, többek között digitális eszközökkel.

(9) A támogató finanszírozás és pénzügyi eszközök magukban foglalhatnak az energiahatékonysági felújítások céljára szolgáló felújítási hiteleket vagy garanciaalapokat, adott esetben vonatkozó uniós programokkal kombinálva is.

(10) 2025. május 29-ig a Bizottság a 32. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el ezen irányelv annak érdekében történő kiegészítése céljából, hogy hatékonyan ösztönözze a pénzügyi intézményeket az energiahatékonysági felújításokhoz nyújtott volumen növelésére egy olyan átfogó portfóliókeret létrehozása révén, amelyet a pénzügyi intézmények önkéntes alapon használhatnak, és amely támogatja a hitelezőket abban, hogy az Unió dekarbonizációs célkitűzéseivel és a releváns energiapolitikai célértékekkel összhangban célozni és növelni tudják a hitelezési volument. Az átfogó portfóliókeretben meghatározott intézkedéseknek ki kell terjedniük az energetikai felújításokhoz kapcsolódó hitelezési volumen növelésére, és olyan javasolt biztosítékokat kell tartalmaznia, amelyek vegyes finanszírozási megoldások révén védik a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokat. A keretben ismertetni kell azokat a legjobb gyakorlatokat, amelyek arra ösztönzik a hitelezőket, hogy azonosítsák a portfóliójukon belül a legrosszabb energiahatékonyságú épületeket, és intézkedéseket tegyenek azokkal kapcsolatban.

(11) A tagállamok elősegítik a projektek összevonását annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a befektetői hozzáférést és csomagmegoldásokat a potenciális ügyfelek számára.

A tagállamok olyan intézkedéseket fogadnak el, amelyek népszerűsítik az épületfelújítással kapcsolatos energiahatékonysági hiteltermékeket, például a biztosítékkal fedezett vagy a fedezetlen zöld jelzálogokat és zöld hiteleket, és amelyek biztosítják, hogy a pénzügyi intézmények széles körben és megkülönböztetéstől mentesen kínáljanak ilyen termékeket, és hogy ezek jól láthatók és hozzáférhetők legyenek a fogyasztók számára. A tagállamok biztosítják, hogy a bankok és más pénzügyi intézmények, valamint a befektetők tájékoztatást kapjanak az épületek energiahatékonyságának javításához nyújtott finanszírozás igénybevételének lehetőségeiről.

(12) A tagállamok intézkedéseket és finanszírozást vezetnek be az oktatás és képzés előmozdítására annak biztosítása érdekében, hogy elegendő munkaerő álljon rendelkezésre az építőipari ágazat igényeinek megfelelő készségekkel, különös tekintettel adott esetben a kkv-kra, beleértve a mikrovállalkozásokat is. A 18. cikk alapján létrehozott egyablakos ügyintézési pontok megkönnyíthetik az ilyen intézkedésekhez és finanszírozáshoz való hozzáférést.

([31]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

(13) A Bizottság – adott esetben – kérésre segítséget nyújt a tagállamoknak az épületek – különösen a már meglévő épületek – energiahatékonyságának növelésére irányuló nemzeti vagy regionális pénzügyi támogatási programok létrehozásához, többek között azáltal, hogy támogatja a felelős nemzeti vagy regionális hatóságok vagy szervek között a legjobb gyakorlatok cseréjét. A tagállamok biztosítják, hogy az ilyen programokat úgy dolgozzák ki, hogy a kisebb adminisztratív, pénzügyi és szervezeti kapacitással rendelkező szervezetek számára is hozzáférhetők legyenek.

(14) A tagállamok az épületfelújítás során megvalósítandó energiahatékonyság-javításra és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló pénzügyi intézkedéseket – kellő figyelemmel a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra – a megcélzott vagy megvalósult energiamegtakarításhoz és fejlesztésekhez kötik, melyet a következő kritériumok közül egy vagy több alkalmazásával kell meghatározni:

a) a felújítás céljából használt berendezés vagy anyag energetikai jellemzője és a kapcsolódóüvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése, amely esetben a felújítás céljából felhasznált berendezést vagy anyagot megfelelő szintű minősítéssel vagy képesítéssel rendelkező szakembernek kell telepítenie, és azoknak meg kell felelniük legalább az épületelemekre vonatkozó energiahatékonysági minimumkövetelményeknek vagy az épületek jobb energiahatékonyságára vonatkozó magasabb referenciaértékeknek;

b) az épületeken belüli energiamegtakarítás és üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkenésének kiszámításához használt szabványos értékek;

c) a felújítással elért javulás, a felújítás előtt, illetve után kiállított energetikai tanúsítványok összehasonlításának tükrében;

d) energetikai audit eredményei;

e) az energiahatékonyság javulását jelző, más releváns, átlátható és arányos módszerrel végzett vizsgálat eredményei, például a felújítás előtti és utáni energiafogyasztást intelligens fogyasztásmérő rendszerek segítségével összehasonlítva, amennyiben az megfelel az I. mellékletben meghatározott követelményeknek.

(15) A tagállamok 2025. január 1-jétől nem nyújtanak pénzügyi ösztönzőket a fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánok telepítéséhez, kivéve azokat, amelyeket 2025 előtt választottak ki beruházásra, az (EU) 2021/241 rendelettel, az (EU) 2021/1058 rendelet 7. cikke (1) bekezdése h) pontja i. alpontjának harmadik franciabekezdésével, valamint az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([32]) 73. cikkével összhangban.

(16) A tagállamok magasabb pénzügyi, költségvetési, adminisztratív és technikai támogatással ösztönzik a mélyfelújítást és a szakaszos mélyfelújítást. Amennyiben műszakilag és gazdaságilag nem megvalósítható egy épület kibocsátásmentes épületté való átalakítása, e bekezdés alkalmazásában mélyfelújításnak kell tekinteni azt a felújítást, amely a primerenergia-felhasználás legalább 60 %-os csökkenését eredményezi. A tagállamok az elért teljesítményszintnek megfelelő, fokozott pénzügyi, költségvetési, adminisztratív és technikai támogatással ösztönzik azon jelentős programokat, amelyek nagyszámú épülettel – különösen a legrosszabb energiahatékonyságú épületekkel – foglalkoznak, például integrált körzeti felújítási programok révén, és amelyek a primerenergia-felhasználás legalább 30 %-os általános csökkenését eredményezik.

(17) A tagállamok – nemzeti gazdaság- és szociálpolitikájuk, valamint az ingatlantulajdonra vonatkozó jogi rendszerük sérelme nélkül – foglalkoznak a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások esetében annak nyomán bekövetkező kilakoltatással, hogy a lakóépület vagy a lakóépület önálló rendeltetési egysége energetikai felújítását követően aránytalanul emelkedett a bérleti díj.

(18) A pénzügyi ösztönzőknek az (EU) 2023/1791 irányelv 24. cikkével összhangban prioritásként kell kezelniük a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokat, az energiaszegénység által érintett személyeket és a szociális lakásokban élő személyeket.

([32]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1. o.).

(19) Amikor a tagállamok pénzügyi ösztönzőket nyújtanak az épületek vagy épületrészek tulajdonosainak a bérbe adott épületek vagy épületrészek felújításához, arra törekednek, hogy a pénzügyi ösztönzők mind a tulajdonosok, mind a bérlők számára előnyösek legyenek. A tagállamok hatékony biztosítékokat vezetnek be különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások védelme érdekében, többek között bérleti támogatás nyújtása vagy a bérleti díjak növelésére vonatkozó felső határok előírása révén, és ösztönözhetnek a felújításokkal járó kezdeti költségek kezelését célzó pénzügyi rendszereket, például számlaalapú rendszereket, a megtakarítás alapú fizetésre épülő programokat vagy energiahatékonyság-alapú szerződéseket, az (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikkének 33. pontjában és a 29. cikkében említettek szerint.

18. cikk

Az épületek energiahatékonyságával foglalkozó egyablakos ügyintézési pontok

(1) A tagállamok – az illetékes hatóságokkal és adott esetben magánszférabeli érdekelt felekkel együttműködésben – biztosítják olyan technikai segítségnyújtási eszközök létrehozását és működtetését –beleértve az épületek energiahatékonyságával foglalkozó inkluzív egyablakos ügyintézési pontok révén –, amelyek az épületfelújítás valamennyi szereplőjét megcélozzák, többek között a lakástulajdonosokat, valamint az adminisztratív, pénzügyi és gazdasági szereplőket, például a kkv-kat, beleértve a mikrovállalkozásokat is.

A tagállamok biztosítják, hogy a technikai segítségnyújtási eszközök rendelkezésre álljanak az egész területükön, legalább egy egyablakos ügyintézési pont létrehozásával:

a) 80 000 lakosra vetítve;

b) régiónként;

c) olyan területeken, ahol az épületállomány átlagéletkora meghaladja a nemzeti átlagot;

d) olyan területeken, ahol a tagállamok integrált körzeti felújítási programokat szándékoznak végrehajtani; vagy

e) olyan helyen, amely a környéken rendelkezésre álló közlekedései eszközzel 90 percnél rövidebb átlagos utazási időn belül elérhető.

A tagállamok az (EU) 2023/1791 irányelv 22. cikkének (3) bekezdése a) pontja alapján létrehozott egyablakos ügyintézési pontokat e cikk alkalmazásában egyablakos ügyintézési ponttokként jelölhetik ki.

A Bizottság az (EU) 2023/1791 irányelv 22. cikkének (6) bekezdésével összhangban iránymutatást nyújt az említett egyablakos ügyintézési pontok létrehozásához.

(2) Az (1) bekezdés szerint létrehozott technikai segítségnyújtási eszközök:

a) rendszerezett információt biztosítanak a háztartások, a kkv-k, beleértve a mikrovállalkozásokat, valamint a közintézmények számára a technikai és pénzügyi lehetőségekre és megoldásokra vonatkozóan;

b) teljeskörű támogatást nyújtanak minden háztartás számára, különös hangsúlyt helyezve az energiaszegénység által érintett háztartásokra és a legrosszabb energiahatékonyságú épületekre, valamint az akkreditált vállalatokra és a felújítási szolgáltatásokat nyújtó szerelőkre, és igazodnak a különböző lakástípusokhoz és földrajzi kiterjedéshez, és támogatást nyújtanak az utólagos felújítási projekt különböző szakaszaira vonatkozóan;

(3) Az (1) bekezdés szerint létrehozott egyablakos ügyintézési pontoknak

a) független tanácsadást nyújtanak az épületek energiahatékonyságával kapcsolatban, és figyelemmel kísérhetik az integrált körzeti felújítási programokat;

b) célzott szolgáltatásokat nyújtanak a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások, az energiaszegénység által érintett személyek és az alacsony jövedelmű háztartásokban élők számára.

19. cikk

Energetikai tanúsítványok

(1) A tagállamok meghoznak minden szükséges intézkedést az épületek energiahatékonyságát igazoló tanúsítási rendszer létrehozására.

Az energetikai tanúsítványnak tartalmaznia kell az épület energiahatékonyságát a primerenergia-felhasználás kWh/m²/év egységben kifejezett számszerű mutatójával kifejezve, és olyan referenciaértékeket is, mint például az energiahatékonysági minimumkövetelmények, az energiahatékonysági minimumszabványok, a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó követelmények és a kibocsátásmentes épületekre vonatkozó követelmények, annak érdekében, hogy az épület vagy önálló rendeltetési egység tulajdonosai vagy bérlői annak energiahatékonyságát összehasonlíthassák és értékelhessék.

(2) 2026. május 29-ig az energetikai tanúsítványnak meg kell felelnie az V. mellékletben található mintának. Meg kell határozni benne az épület energiahatékonysági osztályát egy A betűtől G betűig terjedő zárt skálán. Az A betű a kibocsátásmentes épületnek felel meg, a G betű pedig a nemzeti épületállományban a skála bevezetése idején a lehető legrosszabb energiahatékonyságú épületeket jelöli. Azon tagállamok, amelyek 2026. május 29-én már „A0"-ként jelölik a kibocsátásmentes épületeket, továbbra is használhatják ezt a megjelölést az A osztály helyett. A tagállamok biztosítják, hogy a többi osztály (B–F, vagy amennyiben az A0-t is használták, A–F) energiahatékonysági mutatói megfelelően legyenek elosztva az energiahatékonysági osztályok között.

A tagállamok meghatározhatnak egy A⁺ energiahatékonysági osztályt, amely olyan épületeknek felel meg, amelyek energiaigényére vonatkozó maximális küszöbérték legalább 20 %-kal alacsonyabb, mint a kibocsátásmentes épületekre vonatkozó maximális küszöbérték, és amelyek évente több megújuló energiát termelnek a helyszínen, mint a teljes éves primerenergia-igényük. Az A⁺ osztályúvá felújított meglévő épületek esetében a tagállamok biztosítják, hogy az életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciált az épület energetikai tanúsítványa révén becsüljék meg és abban tegyék közzé.

Azok a tagállamok, amelyek 2019. január 1-jén vagy azt követően és 2024. május 28. előtt módosították az energiahatékonysági osztályaik skáláját, 2029. december 31-ig elhalaszthatják az energiahatékonysági osztályaik felülvizsgálatát.

(3) A tagállamok biztosítják területükön az energetikai tanúsítványok egységes vizuális megjelenését.

(4) A tagállamok biztosítják az energetikai tanúsítványok minőségét, megbízhatóságát és megfizethetőségét.

A tagállamok intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy az energetikai tanúsítványok megfizethetők legyenek, és mérlegelik a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások pénzügyi támogatását.

A tagállamok biztosítják, hogy az energetikai tanúsítványokat a 20. cikk (1) bekezdésével összhangban, független szakértők adják ki helyszíni látogatás alapján, amelyet adott esetben virtuális módon történő szemrevételezéssel is le lehet bonyolítani. Az energetikai tanúsítványoknak egyértelműnek és könnyen olvashatónak kell lenniük, valamint géppel olvasható formátumban és az V. melléklettel összhangban kell rendelkezésre állniuk.

(5) Az energetikai tanúsítványnak ajánlásokat kell tartalmaznia az épület vagy önálló rendeltetési egység energiahatékonyságának költséghatékony növelésére és az üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, valamint a beltéri környezet minőségének javítására vonatkozóan, kivéve, ha az épület vagy az önálló rendeltetési egység már eléri legalább az A energiahatékonysági osztályt.

Az energetikai tanúsítvány ajánlásai az alábbiakra terjednek ki:

a) a külső térelhatárolók vagy az épülettechnikai rendszer vagy rendszerek jelentős felújításával összefüggő intézkedések; és

b) intézkedések a külső térelhatárolók vagy az épülettechnikai rendszer vagy rendszerek jelentős felújításában nem érintett, önálló épületelemekkel kapcsolatban.

(6) Amennyiben a tagállamok a 12. cikk (3) bekezdése szerint biztosítják az épületfelújítási útlevélnek az energetikai tanúsítvánnyal együtt történő elkészítését és kiállítását, az épületfelújítási útlevél kiváltja az e cikk (5) bekezdése szerinti ajánlásokat.

(7) Az energetikai tanúsítványban foglalt ajánlásoknak az adott épület szempontjából műszakilag megvalósíthatóknak kell lenniük, és becslést kell nyújtaniuk az energiamegtakarításról és az üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséről. Becslést nyújthatnak a megtérülési időszakok intervallumára vagy az épület gazdasági élettartam alatti költség és haszon arányra vonatkozóan, valamint tájékoztatást nyújthatnak a rendelkezésre álló pénzügyi ösztönzőkről, az adminisztratív és technikai segítségnyújtásról azon pénzügyi előnyökkel együtt, amelyek általában kapcsolódnak a referenciaértékek eléréséhez.

(8) Az ajánlásoknak tartalmazniuk kell annak értékelését, hogy a fűtési rendszer, a szellőztető rendszer, a légkondicionáló rendszer és a háztartási melegvízrendszer átalakítható-e úgy, hogy hatékonyabb hőmérsékleti beállításokkal működjön, például a vízalapú fűtési rendszerek esetében alacsony hőmérsékletű kibocsátókkal, ideértve a hőteljesítmény szükséges kialakítását és a hőmérsékletre/áramlásra vonatkozó követelményeket is.

(9) Az ajánlásoknak tartalmazniuk kell a fűtési rendszer vagy a légkondicionáló rendszer hátralévő élettartamának értékelését is. Az ajánlásokban adott esetben fel kell tüntetni a fűtési rendszer vagy a légkondicionáló rendszer cseréjének lehetséges alternatíváit, a 2030-ra és a 2050-re vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésekkel összhangban, a helyi és a rendszerrel kapcsolatos körülmények figyelembevétele mellett.

(10) Az energetikai tanúsítványban szerepel, hogy az épület vagy az önálló rendeltetési egység tulajdonosa vagy bérlője hol kaphat részletesebb tájékoztatást, többek között az energetikai tanúsítványban foglalt ajánlások költséghatékonyságával kapcsolatban. A költséghatékonyság értékelésének egységes feltételrendszeren kell alapulnia, így például a megtakarított energiamennyiség és az érvényes energiaárak értékelésén, valamint előzetes költség-előrejelzésen. Ezenkívül a tanúsítvány tájékoztatást nyújt az ajánlások végrehajtásához teendő lépésekről, a vonatkozó egyablakos ügyintézési pontok elérhetőségéről és – adott esetben – a pénzügyi támogatással kapcsolatos lehetőségekről. Egyéb kapcsolódó témákról – így például energiaauditokról, pénzügyi és egyéb jellegű ösztönzőkről és finanszírozási lehetőségekről – szóló tájékoztatás, vagy az épület éghajlatváltozással szembeni rezilienciájának növelésével kapcsolatos tanácsadás, is nyújtható az épület vagy az önálló rendeltetési egység tulajdonosának vagy a bérlőjének.

(11) Az önálló rendeltetési egységekre vonatkozó tanúsítvány a következőkön alapulhat:

a) az egész épületre vonatkozó közös tanúsítvány; vagy

b) egy másik, ugyanabban az épületben található, ugyanolyan energiareleváns jellemzőkkel rendelkező, reprezentatív önálló rendeltetési egység értékelése.

(12) Különálló családi házak tanúsítványa más, hasonló tervezésű és méretű, hasonló tényleges energiahatékonyság-minőségű épület értékelésén is alapulhat, amennyiben az ilyen megfelelést az energetikai tanúsítványt kiállító szakértő garantálni tudja.

(13) Az energetikai tanúsítvány érvényessége nem haladhatja meg a 10 évet. A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben egy épület esetében C szint alatti energetikai tanúsítványt állítottak ki, az épület tulajdonosai felkérést kapjanak egy egyablakos ügyintézési pont felkeresésére, ahol felújítási tanácsokat kapnak a következők közül a korábbi időpontban:

a) közvetlenül az épület energetikai tanúsítványának lejártát követően; vagy

b) öt évvel az energetikai tanúsítvány kiállítását követően.

(14) A tagállamok egyszerűsített eljárásokat tesznek elérhetővé az energetikai tanúsítvány frissítésére, ha csak egyes elemeket korszerűsítenek egyedi vagy önálló intézkedéseken keresztül.

A tagállamok az épületfelújítási útlevélben meghatározott intézkedések bevezetése esetén egyszerűsített eljárásokat tesznek elérhetővé az energetikai tanúsítványok frissítésére, vagy amennyiben digitális épület-ikermodellt, egyéb tanúsított módszereket vagy az épület energiahatékonyságát meghatározó tanúsított eszközökből származó adatokat használnak.

20. cikk

Energetikai tanúsítványok kiállítása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy digitális energetikai tanúsítványt állítsanak ki az alábbiak számára:

a) felépülő, jelentős felújításon áteső, értékesítésre vagy új bérlőnek bérbe adásra kerülő vagy meghosszabbított bérleti szerződés hatálya alá tartozó épületek vagy önálló rendeltetési egységek;

b) olyan meglévő épületek, amelyek közintézmények tulajdonában vagy használatában vannak.

Nem alkalmazandó az energetikai tanúsítvány kiállítására vonatkozó követelmény, amennyiben az épületre vagy az önálló rendeltetési egységre vonatkozó tanúsítvány – amelyet a 2010/31/EU irányelvvel vagy ezen irányelvvel összhangban állítottak ki – rendelkezésre áll és érvényes.

A tagállamok biztosítják, hogy kérésre az energetikai tanúsítványt papíralapon állítsák ki.

(2) A tagállamok előírják, hogy az épületek vagy önálló rendeltetési egységek felépítésekor, jelentős felújítását követően, vagy értékesítésekor vagy bérbeadásakor vagy az épületek vagy önálló rendeltetési egységek bérleti szerződései meghosszabbításakor az energetikai tanúsítványt be kell mutatni a leendő bérlőnek vagy vevőnek, és át kell adni a vevőnek vagy a bérlőnek.

(3) Amennyiben egy épület a felépítést vagy jelentős felújítást megelőzően kerül értékesítésre vagy bérbeadásra, a tagállamok az (1) és (2) bekezdéstől eltérve, megkövetelhetik az eladótól, hogy mutassa be a jövőbeli energiahatékonyságának értékelését; ebben az esetben az energetikai tanúsítványt legkésőbb az épületet felépítésének vagy felújításának a befejezésekor kell kiállítani, és annak a megépített állapotot kell tükröznie.

(4) A tagállamok előírják, hogy az értékesítésre vagy bérbeadásra kínált épületek vagy önálló rendeltetési egységek energiahatékonysági tanúsítvánnyal rendelkezzenek, és hogy az épület vagy az önálló rendeltetési egység energetikai tanúsítványában feltüntetett energiahatékonyság-mutató és adott esetben osztály, szerepeljen az online és offline megjelenő hirdetésekben, ideértve az ingatlankereső webportálokat is.

A tagállamok szúrópróbaszerű vagy egyéb ellenőrzéseket végeznek az e követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében.

(5) E cikk rendelkezéseit a közös tulajdonra vonatkozó nemzeti szabályokkal összhangban kell végrehajtani.

(6) A tagállamok az 5. cikk (3) bekezdésének b), c) és e) pontjában említett épületfajtákat kizárhatják e cikk (1), (2), (4) és (5) bekezdésének alkalmazásából. Azok a tagállamok, amelyek úgy döntöttek, hogy 2024. május 28-ig kizárnak az e cikkben foglalt kötelezettségek alól olyan lakóépületeket, amelyeket évente négy hónapnál rövidebb ideig használnak, vagy négy hónapnál rövidebb használatra szánnak, vagy évente korlátozott idejű használatra szánnak, és a várható energiafogyasztás kevesebb, mint 25 %-a azon energiafogyasztásnak, amelyet egész éves használat esetén érnének el, ezt a továbbiakban is megtehetik.

(7) Az energetikai tanúsítványoknak a bírósági eljárások tekintetében fennálló lehetséges joghatásait a nemzeti szabályokkal összhangban kell meghatározni.

(8) A tagállamok biztosítják, hogy minden kibocsátott energetikai tanúsítványt feltöltsenek az épületek energiahatékonyságára vonatkozó, a 22. cikkben említett adatbázisba. A feltöltésnek tartalmaznia kell a teljes energetikai tanúsítványt, beleértve az épület energiahatékonyságának kiszámításához szükséges valamennyi adatot.

21. cikk

Az energetikai tanúsítvány kihelyezése

(1) A tagállamok intézkedéseket tesznek annak biztosítására, hogy amennyiben egy, a 20. cikk (1) bekezdésével összhangban kiállított energiahatékonysági tanúsítvánnyal rendelkező épületet közintézmények foglalnak el, és azt a közönség rendszeresen látogatja, az energetikai tanúsítványt helyezzék ki a nyilvánosság számára jól látható helyre.

(2) A tagállamok előírják, hogy egy, a 20. cikk (1) bekezdésének megfelelően kiállított energetikai tanúsítvánnyal rendelkező nem lakáscélú épületben az energetikai tanúsítványt jól látható helyre kell kihelyezni.

(3) Az (1) és (2) bekezdés rendelkezései nem terjednek ki az energetikai tanúsítványban foglalt ajánlások kifüggesztésének kötelezettségére.

22. cikk

Az épületek energiahatékonyságára vonatkozó adatbázisok

(1) Minden tagállam nemzeti adatbázist hoz létre az épületek energiahatékonyságára vonatkozóan, amely lehetővé teszi az önálló épületek energiahatékonyságára és a nemzeti épületállomány általános energiahatékonyságára vonatkozó adatok összegyűjtését. Ezek az adatbázisok egymással összekapcsolt adatbázisokból is állhatnak.

Az adatbázisnak lehetővé kell tennie az energetikai tanúsítványokra, a helyszíni vizsgálatokra, az épületfelújítási útlevélre, az okosépület-mutatóra és az érintett épületek kiszámított vagy mért energiafogyasztására vonatkozó adatok valamennyi releváns forrásból történő összegyűjtését. Az adatbázis feltöltése érdekében az épületek tipológiáit is össze lehet gyűjteni. Adatok gyűjthetők és tárolhatók mind az üzemeltetéshez kapcsolódó, mind pedig a beágyazott kibocsátásokra és az életciklusra vonatkozó átfogó globális felmelegedési potenciálra vonatkozóan.

(2) Az épületállomány összesített és anonimizált adatait az uniós és nemzeti adatvédelmi szabályokkal összhangban nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni. A tárolt adatoknak géppel olvashatónak és megfelelő digitális interfészen keresztül hozzáférhetőnek kell lenniük. A tagállamok az épülettulajdonosok, -bérlők és -kezelők, valamint – a befektetési és hitelportfóliójukba tartozó épületek tekintetében – a pénzügyi intézmények, továbbá a tulajdonos engedélyével a független szakértők számára is könnyű és díjmentes hozzáférést biztosítanak a teljes energetikai tanúsítványhoz. A bérlésre vagy értékesítésre kínált épületek esetében a tagállamok biztosítják, hogy az épülettulajdonos által engedélyezett leendő bérlők vagy vevők hozzáférhessenek a teljes energetikai tanúsítványhoz.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a helyi hatóságok az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban hozzáférjenek a területükön található épületek energiahatékonyságára vonatkozó, a fűtési és a hűtési tervek kidolgozásának elősegítéséhez szükséges releváns adatokhoz, és tartalmazzák az üzemeltetéshez kapcsolódó földrajzi információs rendszereket és a kapcsolódó adatbázisokat. A tagállamok támogatják a helyi hatóságokat abban, hogy hozzájussanak az adat- és információkezeléshez szükséges erőforrásokhoz.

(4) A tagállamok nyilvánosan hozzáférhetővé teszik az információkat azzal kapcsolatban, hogy a nemzeti épület-állomány mekkora részarányát teszik ki azon épületek, amelyek energetikai tanúsítvánnyal rendelkeznek, valamint az érintett épületek energiahatékonyságára, így többek között az energiafogyasztásra, valamint – amennyiben elérhető – az életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciálra vonatkozó összesített vagy anonimizált adatokat. A nyilvános információkat évente legalább kétszer frissíteni kell. A tagállamok kérésre anonimizált vagy összesített információkat bocsátanak a közintézmények és kutatóintézetek, például a nemzeti statisztikai intézetek rendelkezésére.

(5) Évente legalább egyszer a tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti adatbázisban szereplő információkat továbbítsák az uniós épületállomány megfigyelőközpontjának. A tagállamok gyakrabban is továbbíthatják az információkat.

(6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az információknak az uniós épületállomány megfigyelőközpontjának történő továbbításához használandó egységes minta létrehozásáról. Az első ilyen végrehajtási jogi aktust 2025. június 30-ig kell elfogadni.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(7) Az információk koherenciája és következetessége érdekében a tagállamok biztosítják, hogy az épületek energiahatékonyságára vonatkozó nemzeti adatbázis interoperábilis legyen és integrálódjon más, épületekre vonatkozó információkat tartalmazó közigazgatási adatbázisokkal, például a nemzeti épületnyilvántartással vagy földhivatali nyilvántartással és a digitális épületnaplókkal.

23. cikk

Helyszíni vizsgálatok

(1) A tagállamok meghozzák az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy bevezessék a 70 kW-nál nagyobb jelentős effektív névleges teljesítményű fűtési rendszerek, szellőztető rendszerek vagy légkondicionáló rendszerek – beleértve ezek bármilyen kombinációját – hozzáférhető részeinek a rendszeres helyszíni vizsgálatát. A rendszer effektív minősítésének a hőfejlesztő berendezések és hűtőgenerátorok névleges teljesítményének összegén kell alapulnia.

(2) A tagállamok külön helyszíni vizsgálati rendszereket hozhatnak létre a lakó- és nem lakáscélú épületek rendszereinek helyszíni vizsgálatához.

(3) A tagállamok a rendszer típusától és effektív névleges teljesítményétől függően különböző helyszíni vizsgálati gyakoriságokat határozhatnak meg, figyelembe véve ugyanakkor a rendszer helyszíni vizsgálatának költségeit és a helyszíni vizsgálat nyomán esetlegesen keletkező becsült energiaköltség-megtakarítást is. A rendszereket legalább ötévente helyszíni vizsgálatnak kell alávetni. A 290 kW effektív névleges teljesítmény feletti generátorokkal rendelkező rendszereket legalább háromévente helyszíni vizsgálatnak kell alávetni.

(4) A helyszíni vizsgálatnak ki kell terjednie a generátor vagy generátorok, a keringetőszivattyúk, valamint adott esetben a szellőztetőrendszerek, a levegő- és vízelosztó rendszerek, a hidronikus kiegyenlítő rendszerek és a vezérlőrendszer alkotóelemeinek az értékelésére. A tagállamok a helyszíni vizsgálati rendszerbe az I. mellékletben meghatározott további épületrendszereket is bevonhatnak.

A helyszíni vizsgálatnak ki kell terjednie a hőfejlesztő berendezés vagy berendezések és a hűtőgenerátor vagy generátorok, valamint fő alkotóelemeik hatékonyságának és az épület követelményeihez viszonyított méretezésének értékelésére, továbbá annak vizsgálatára, hogy a rendszer teljesítménye tipikus vagy átlagos üzemelési feltételek mellett milyen mértékben optimalizálható a rendelkezésre álló energiatakarékos technológiák alkalmazásával, valamint a használat változása miatt változó körülmények között. Adott esetben a helyszíni vizsgálat során ellenőrizni kell, hogy a rendszer képes-e üzemelni különböző és hatékonyabb hőmérséklet-beállítások mellett – így például víz alapú fűtési rendszerek esetében alacsony hőmérsékleten, többek között a hőteljesítmény kialakítása és a hőmérsékletre/áramlásra vonatkozó követelmények révén –, a rendszer biztonságos működésének biztosításával egyidejűleg. A helyszíni vizsgálatnak adott esetben tartalmaznia kell annak alapvető értékelését, hogy megvalósítható-e a fosszilis tüzelőanyag helyszíni felhasználásának csökkentése, például a megújuló energia integrálása, az energiaforrás megváltoztatása, illetve a meglévő rendszerek felváltása vagy kiigazítása révén.

Szellőztetőrendszer felszerelése esetén értékelni kell továbbá annak méretezését, valamint azt, hogy az épület konkrét és aktuális használata szempontjából releváns tipikus vagy átlagos üzemelési feltételek mellett milyen mértékben képes optimalizálni a teljesítményét.

Amennyiben a rendszerben vagy a követelmények tekintetében az e cikk szerint elvégzett helyszíni vizsgálat óta nem történt változás, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem írják elő a fő komponens méretezése vagy a különböző hőmérsékletek alatti működés értékelésének megismétlését.

(5) Mentesülnek az (1) bekezdésben foglalt követelmények alól azok az épülettechnikai rendszerek, amelyek kifejezetten valamely meghatározott energiahatékonysági kritérium vagy meghatározott szintű energiahatékonyság-növekedésről szóló szerződéses megállapodás – például az energiahatékonyság-alapú szerződés – hatálya alá tartoznak, vagy amelyeket közműszolgáltató vagy hálózatüzemeltető üzemeltet, és ezért a rendszeroldali teljesítménymérési intézkedések hatálya alá tartoznak, feltéve, hogy e megközelítés összesített hatása egyenértékű az (1) bekezdés hatásával.

(6) Feltéve, hogy az összesített hatás egyenértékű az (1) bekezdés hatásával, a tagállamok dönthetnek olyan alternatív intézkedések bevezetése mellett, mint például a pénzügyi támogatás vagy a felhasználóknak biztosított tanácsadás a generátorok cseréjére, a rendszer egyéb módosításaira és az említett rendszerek teljesítményének, hatékonyságának és megfelelő méretének értékelését szolgáló alternatív megoldásokra vonatkozóan.

Az e bekezdés első albekezdésében említett alternatív intézkedések alkalmazását megelőzően valamennyi tagállam dokumentálja a Bizottságnak benyújtott jelentésében az említett intézkedések hatásának az (1) bekezdésben említett intézkedések hatásával való egyenértékűségét, többek között az energiamegtakarítás és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás tekintetében.

(7) A 13. cikk (10) vagy (11) bekezdésének megfelelő épületek mentesülnek az e cikk (1) bekezdésében foglalt követelmények alól.

(8) A tagállamok helyszíni vizsgálati rendszereket vagy alternatív intézkedéseket – így például digitális eszközöket és ellenőrzőlistákat – vezetnek be annak tanúsítására, hogy a leszállított építési és felújítási munkálatok eleget tegyenek a tervezett energiahatékonyságnak, és megfeleljenek az építési szabályzatokban vagy az azokkal egyenértékű szabályozásokban meghatározott energiahatékonysági minimumkövetelményeknek.

(9) A tagállamok a 3. cikkben említett nemzeti épületfelújítási tervbe mellékletként belefoglalják a helyszíni vizsgálati rendszereknek és azok vizsgálati eredményeinek összefoglaló elemzését. Azok a tagállamok, amelyek az e cikk (6) bekezdésében említett alternatív intézkedéseket választották, belefoglalják a tervbe az alternatív intézkedések összefoglaló elemzését és eredményeit.

24. cikk

Jelentések a fűtési rendszerek, szellőztető rendszerek és légkondicionáló rendszerek helyszíni vizsgálatáról

(1) A fűtési rendszerek, szellőztető rendszerek vagy légkondicionáló rendszerek minden egyes helyszíni vizsgálatát követően vizsgálati jelentést kell kiállítani. A vizsgálati jelentésnek tartalmaznia kell a 23. cikkel összhangban elvégzett helyszíni vizsgálat eredményét, és ajánlásokat kell meghatároznia az ellenőrzött rendszer energiahatékonyságának költséghatékony javítására vonatkozóan.

Az ajánlások alapulhatnak a megvizsgált, energiatakarékos technológiákat alkalmazó rendszer energiahatékonyságának a legjobb, rendelkezésre álló, megvalósítható rendszerrel és egy olyan, hasonló típusú rendszerrel való összehasonlításán, amelynek minden releváns alkotóeleme eléri az irányadó jog által előírt energiahatékonysági szintet. Az ajánlásoknak adott esetben tartalmazniuk kell a fosszilis tüzelőanyagok helyszíni felhasználása csökkentésének megvalósíthatóságára vonatkozó alapvető értékelés eredményeit.

A helyszíni vizsgálati jelentésben fel kell tüntetni minden olyan biztonsági problémát, amelyet a helyszíni vizsgálat során észleltek. A jelentés szerzője azonban nem tekinthető felelősnek az ilyen biztonsági problémák észleléséért vagy jelzéséért.

(2) A helyszíni vizsgálati jelentést átadják az épület vagy az önálló rendeltetési egység tulajdonosának vagy bérlőjének.

(3) A helyszíni vizsgálati jelentést fel kell tölteni a 22. cikk szerinti, az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos nemzeti adatbázisba.

25. cikk

Független szakértők

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az épületek energetikai tanúsításának, az épületfelújítási útlevelek kiállításának, az okosfunkció-fogadási alkalmasság értékelésének, valamint a fűtési rendszerek, a szellőztető rendszerek és a légkondicionáló rendszerek helyszíni vizsgálatának elvégzésére független módon, képesített, vagy tanúsított szakértők által kerüljön sor, akik akár önálló vállalkozóként működnek, akár közintézmények vagy magánvállalkozások alkalmazottai.

A szakértőket az (EU) 2023/1791 irányelv 28. cikkével összhangban, szakértelmük figyelembevételével kell tanúsítani.

(2) A tagállamok a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszik a képzésre és tanúsításra vonatkozó információt. A tagállamok biztosítják, hogy a nyilvánosság számára hozzáférhető legyen vagy a képesített vagy tanúsított szakértők rendszeresen frissített jegyzéke, vagy azon tanúsított vállalatok rendszeresen frissített jegyzéke, amelyek ilyen szakértők szolgáltatásait kínálják.

26. cikk

Az építőipari szakemberek tanúsítása

(1) A tagállamok az ezen irányelv 3. cikkével és II. mellékletével, valamint az (EU) 2023/1791 irányelv 28. cikkével összhangban biztosítják az integrált felújítási munkálatokat végző építőipari szakemberek megfelelő szintű szakértelmét.

(2) Adott esetben és amennyiben megvalósítható, a tagállamok biztosítják, hogy az integrált felújítási munkálatokat végző szolgáltatók számára tanúsítási vagy egyenértékű minősítési rendszerek álljanak rendelkezésre, amennyiben ez nem tartozik az (EU) 2018/2001 irányelv 18. cikke (3) bekezdésének vagy az (EU) 2023/1791 irányelv 28. cikkének hatálya alá.

27. cikk

Független ellenőrzési rendszer

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a VI. mellékletnek megfelelően független ellenőrzési rendszereket hozzanak létre az energetikai tanúsítványokra, valamint független ellenőrzési rendszereket hozzanak létre az épületfelújítási útlevelekre, okosépület-mutatókra és a fűtési rendszerek, a szellőztető rendszerek és a légkondicionáló rendszerek helyszíni vizsgálatáról készült jelentésekre vonatkozóan. A tagállamok külön rendszereket is létrehozhatnak az energetikai tanúsítványok, az épületfelújítási útlevelek, az okosépület-mutatók, valamint a fűtési rendszerek, a szellőztető rendszerek és a légkondicionáló rendszerek helyszíni vizsgálatáról szóló jelentések ellenőrzésére.

(2) A tagállamok a független ellenőrzési rendszerek működtetésére vonatkozó hatásköröket átruházhatják.

Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy így tesznek, biztosítják, hogy a független ellenőrzési rendszereket a VI. mellékletnek megfelelően működtessék.

(3) A tagállamok előírják, hogy az (1) bekezdésben említett energetikai tanúsítványokat, az épületfelújítási útleveleket, az okosépület-mutatókat és helyszíni vizsgálati jelentéseket – kérésre – bocsássák az illetékes hatóságok vagy szervek rendelkezésére.

28. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság a 33. cikkben említett bizottság segítségével 2028. december 31-ig felülvizsgálja ezt az irányelvet az alkalmazása során szerzett tapasztalatok és az elért haladás fényében, és szükség szerint javaslatokat tesz.

E felülvizsgálat részeként a Bizottság felméri, hogy ezen irányelv alkalmazása az épületek energiahatékonyságával és üvegházhatásúgáz-kibocsátással – különösen a szén-dioxid-árazás révén – foglalkozó egyéb jogalkotási eszközökkel együtt elegendő előrelépést jelent-e a teljes mértékben dekarbonizált, kibocsátásmentes épületállomány 2050-ig történő elérése felé, vagy uniós szinten további kötelező erejű intézkedéseket – különösen az épületállomány egészére kiterjedő kötelező energiahatékonysági minimumszabványokat – kell-e bevezetni, többek között annak biztosítása érdekében, hogy a 9. cikk (2) bekezdésében foglalt, 2030-ra és 2035-re vonatkozó értékek elérhetők legyenek. A Bizottság értékeli továbbá a nemzeti ütemterveket és különösen a 7. cikk (4) bekezdése szerinti új épületek tekintetében az életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciállal kapcsolatos tervezett határértékeket, valamint mérlegeli, hogy szükséges-e további intézkedéseket tenni a fenntartható épített környezet előmozdítására. A Bizottság azt is megvizsgálja, hogy a tagállamok – annak biztosítása mellett, hogy minden egyes épületnek meg kell felelnie az energiahatékonysági minimumkövetelményeknek – miként tudták alkalmazni az épületekkel és az energiahatékonysággal kapcsolatos uniós szakpolitikában az integrált kerületi vagy körzeti alapú megközelítéseket, például integrált felújítási programok és azon teljes felújítási rendszerek révén, amelyek egyetlen épület helyett területi alapon több épületre terjednek ki. A Bizottság értékeli továbbá, hogy alternatív mutatók – így például a végsőenergia-felhasználás és az energiaszükséglet – jobban megfelelnének-e az I. melléklet céljainak.

29. cikk

Tájékoztatás

(1) A tagállamok tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányokat dolgoznak ki és hajtanak végre. Megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy tájékoztassák az épületek vagy az önálló rendeltetési egységek tulajdonosait és bérlőit, valamint az összes releváns piaci szereplőt, például a helyi és regionális hatóságokat és energiaközösségeket azokról a különböző módszerekről és gyakorlati megoldásokról, amelyek az energiahatékonyság fokozását szolgálják. Különösen, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy személyre szabott tájékoztatást nyújtsanak a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásoknak. Ezt a tájékoztatást a helyi hatóságok és a civil társadalmi szervezetek számára is elérhetővé kell tenni.

(2) A tagállamok tájékoztatják az épületek tulajdonosait vagy bérlőit különösen az energetikai tanúsítványokról, ezek rendeltetéséről és céljáról, a költséghatékony intézkedésekről, és adott esetben az épület energiahatékonyságának javítását szolgáló pénzügyi eszközökről, valamint a fosszilis tüzelőanyaggal működő kazánok fenntarthatóbb alternatívával való helyettesítéséről. A tagállamok ezt a tájékoztatást hozzáférhető és átlátható tanácsadási eszközök, például felújítási tanácsadás és a 18. cikk alapján létrehozott egyablakos ügyintézés révén biztosítják, különös figyelmet fordítva a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra.

A tagállamok kérésére a Bizottság segítséget nyújt a tagállamoknak az (1) bekezdés és e bekezdés első albekezdésének alkalmazásában indított információs kampányok megrendezéséhez, amelyekkel uniós programok keretében is foglalkozhatnak.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv végrehajtásáért felelős személyeknek megfelelő iránymutatás és képzés álljon rendelkezésére, többek között az alulreprezentált csoportok számára is. Az ilyen iránymutatásnak és képzésnek foglalkoznia kell az energiahatékonyság javításának fontosságával, és lehetővé kell tennie annak vizsgálatát, hogy miként kombinálható optimálisan az energiahatékonyság javítása, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése, a megújuló forrásokból származó energia használata, valamint a távfűtés és -hűtés alkalmazása az ipari vagy lakóterületek rendezése, megtervezése, beépítése és felújítása során. Az ilyen iránymutatás és képzés kiterjedhet a strukturális fejlesztésekre, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra, a tűzbiztonságra, az intenzív szeizmikus tevékenységgel kapcsolatos kockázatokra, a veszélyes anyagok – többek között az azbeszt – eltávolítására, a légszennyező anyagok kibocsátására (beleértve a finom részecskéket is), a beltéri környezetminőségre és a fogyatékossággal élő személyek érdekében történő akadálymentesítésre. A tagállamok törekednek arra, hogy ezen irányelv célkitűzéseinek előmozdítása érdekében olyan intézkedéseket vezessenek be, amelyek támogatják a helyi és regionális hatóságok, a megújulóenergia-közösségek és más érintett szereplők, például a polgárok által irányított felújítási kezdeményezések résztvevőinek képzését.

(4) A Bizottság folyamatosan javítja tájékoztató szolgáltatásait, különösen azt a honlapot, amelyet a polgárok, szakemberek és hatóságok számára az épületek energiahatékonyságával foglalkozó európai portálként hoztak létre, annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat tájékoztatási és figyelemfelkeltő erőfeszítéseikben. Az említett honlapon feltüntetett tájékoztatás tartalmazhat a releváns uniós és nemzeti, regionális és helyi szabályokra mutató linkeket, a nemzeti energiahatékonysági cselekvési terveket bemutató Europa honlapokra mutató linkeket, a rendelkezésre álló pénzügyi eszközökkel kapcsolatos linkeket, továbbá példákat a nemzeti, regionális és helyi szintű legjobb gyakorlatokra, többek között az ezen irányelv 18. cikke alapján létrehozott egyablakos ügyintézéssel kapcsolatban. Az Európai Regionális

Fejlesztési Alappal, a Kohéziós Alappal és az (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendelettel [33] létrehozott Igazságos Átmenet Alappal, a Szociális Klímaalappal és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel összefüggésben a Bizottság folytatja, és még intenzívebbé teszi tájékoztató szolgáltatásait annak érdekében, hogy megkönnyítse a rendelkezésre álló források felhasználását azáltal, hogy a finanszírozási lehetőségeket illetően többek között – az Európai Beruházási Bankkal együttműködve – az európai helyi energiahatékonysági támogatáson keresztül segítséget és tájékoztatást nyújt az érdekelt feleknek, beleértve a nemzeti, regionális és helyi hatóságokat is, figyelemmel a szabályozási keretben bekövetkezett legújabb változásokra is.

30. cikk

Konzultáció

Ezen irányelv hatékony végrehajtásának elősegítése érdekében a tagállamok – az alkalmazandó nemzeti joggal összhangban és indokolt esetben – konzultálnak az érintett felekkel, beleértve a helyi és regionális hatóságokat is. Az ilyen konzultáció különösen fontos a 29. cikk alkalmazása szempontjából.

31. cikk

Az I. melléklet hozzáigazítása a műszaki fejlődéshez

A Bizottság a 32. cikkel összhangban az ezen irányelv módosítása érdekében felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el az I. melléklet 4. és 5. pontjának a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról.

32. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 6., 7., 15., 17. és 31. cikkekben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól 2024. május 28-tól kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 6., a 7., a 15., a 17. és a 31. cikkekben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 6., a 7., a 15., a 17. vagy a 31. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

33.cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet [34] értelmében vett bizottságnak minősül.

[33] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1056 rendelete (2021. június 24.) az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról (HL L 231., 2021.6.30., 1. o.).

[34] Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

34. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést ezek végrehajtására. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok e szabályokról és intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot, és haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az e szabályokat és intézkedéseket érintő minden későbbi módosításról.

35. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy 2026. május 29-ig megfeleljenek az 1., 2. és 3., az 5–29., a 32. és a 32. cikknek, valamint az I., II. és III. és az V–X. mellékletnek. E rendelkezések szövegét és a megfelelési táblázatot haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a 17. cikk (15) bekezdésének legkésőbb 2025. január 1-jéig megfeleljenek.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A rendelkezésekben utalni kell arra is, hogy a hatályban lévő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek az ezen irányelvvel hatályon kívül helyezett irányelvre való hivatkozásait erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni. A hivatkozás és a megfogalmazás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

36. cikk

Hatályon kívül helyezés

A IX. melléklet A. részében felsorolt jogi aktusokkal módosított 2010/31/EU irányelv 2026. május 30-tól hatályát veszti, a IX. melléklet B. részében meghatározott, az irányelvek nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel és alkalmazásuk kezdőnapjával kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat ezen irányelvre való hivatkozásnak kell tekinteni, és a X. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

37. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 30., a 31., a 33. és a 34. cikket 2026. május 30-tól kell alkalmazni.

38. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2024. április 24-ig.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	M. MICHEL

I. MELLÉKLET

Közös általános keretrendszer az épületek energiahatékonyságának kiszámításához

(az 4. cikk szerint)

1. Egy épület energiahatékonyságát a számított vagy mért energiafelhasználás alapján kell meghatározni, és annak tükröznie kell a helyiségek fűtéséhez, a helyiségek hűtéséhez, használati meleg vízzel való ellátásához, szellőztetéséhez, beépített világításához és egyéb épülettechnikai rendszereihez szükséges szokásos energiafelhasználást. A tagállamok biztosítják, hogy a szokásos energiafelhasználás minden egyes releváns tipológia esetében reprezentatív legyen a tényleges üzemeltetési feltételek tekintetében, és tükrözze a jellemző felhasználói magatartást. Amennyiben lehetséges, a szokásos energiafelhasználásnak és a tipikus felhasználói magatartásnak a rendelkezésre álló nemzeti statisztikákon, építési szabályzatokon és mért adatokon kell alapulnia.

   Amennyiben az épületek energiahatékonyságának kiszámítási alapja a mért energia felhasználás, a számítási módszernek alkalmasnak kell lennie arra, hogy azonosítsa a használók fogyasztói magatartásának és a helyi éghajlatnak a hatását, amelyet nem kell figyelembe venni a számítás eredményében. Az épületek energiahatékonyságának kiszámításához a mért energiafelhasználáshoz legalább havonkénti leolvasást kell előírni, és annak során meg kell különböztetni egymástól az energiahordozókat.

   A tagállamok a tipikus üzemelési körülmények között mért energiafogyasztást felhasználhatják a számított energiafelhasználás helyességének ellenőrzésére, valamint a számított és a tényleges teljesítmény összehasonlításának lehetővé tételére. Az ellenőrzés és összehasonlítás céljából mért energiafogyasztás alapulhat havonta leolvasott értékeken.

   Egy épület energiahatékonyságát mind az energetikai tanúsítvány, mind pedig az energiahatékonysági minimumkövetelményeknek való megfelelés céljára a referencia-alapterület egységére vetített éves primerenergia-fogyasztás kWh/(m²/év) egységben kifejezett számszerű mutatójával kell kifejezni. Az épület energiahatékonyságának meghatározására alkalmazott módszertannak átláthatónak és az innovációra nyitottnak kell lennie.

   A tagállamoknak az épületek energiahatékonyságáról szóló fő európai szabványok, nevezetesen az (EN) ISO 52000-1, az (EN) ISO 52003-1, az (EN) ISO 52010-1, az (EN) ISO 52016-1, az (EN) ISO 52018-1, az (EN) 16798-1, az (EN) ISO 52120-1, az (EN) 16798-1 és az EN 17423 számú szabványok vagy azokat felülíró dokumentumok A. melléklete alapján kell ismertetniük nemzeti számítási módszerüket. Ez a rendelkezés nem jelenti az említett szabványok jogszabályba foglalását.

   A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy amennyiben az épületeket távfűtési vagy távhűtési rendszer látja el, az ilyen ellátás előnyeit a számítási módszertanban, különösen a megújuló energia részarányát illetően, egyedileg tanúsított vagy elismert primerenergia-tényezők révén ismerjék el és számolják el.

2. A helyiségek fűtéséhez, hűtéséhez, használati meleg vízzel való ellátásához, szellőztetéshez, világításhoz és az egyéb épülettechnikai rendszerek energiaszükségletét és energiafelhasználását egy hónapos, egy órás vagy egy óránál kevesebb számítási intervallumok alkalmazásával kell kiszámítani a rendszer teljesítményét és a beltéri viszonyokat jelentősen befolyásoló változó körülmények figyelembevétele és, a tagállamok által nemzeti vagy regionális szinten meghatározott egészségügyi, belső levegőminőségi, beleértve a kényelmi szintek optimalizálása céljából.

   Amennyiben az energiával kapcsolatos termékekre vonatkozóan a 2009/125/EK irányelv alapján elfogadott termékspecifikus rendeletek egyedi termékinformációs követelményeket írnak elő az energiahatékonyság és az életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciál ezen irányelv szerinti kiszámítása céljából, a nemzeti számítási módszerek nem követelhetnek további információkat.

   A primerenergia kiszámítását az energiahordozónkénti rendszeresen frissített és előretekintő primerenergia-tényezőkre (külön véve a nem-megújuló, megújuló és teljes primerenergia tényezőit) vagy súlyozó tényezőkre kell alapozni, amelyeket a nemzeti hatóságoknak el kell ismerniük, valamint figyelembe kell venni a nemzeti energia- és klímaterv alapján várható energiamixet. A fenti primerenergia-tényezők vagy súlyozási tényezők alapulhatnak nemzeti, regionális vagy helyi információkon. A primerenergia-tényezők vagy súlyozási tényezők meghatározhatók éves, szezonális, havi, napi vagy órás adatokon vagy ennél pontosabb, az egyes körzeti energiaellátási rendszerekből származó adatokon.

A primerenergia-tényezőket vagy a súlyozó tényezőket a tagállamok határozzák meg. A választásokat és az adatforrásokat az EN 17423 szabványnak vagy bármely azt felülíró dokumentumnak megfelelően kell jelenteni. A tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy az adott ország villamosenergia-mixét tükröző primerenergia-tényező helyett az (EU) 2023/1791 irányelv szerint a villamos energiára vonatkozóan megállapított átlagos uniós primerenergia-tényezőt alkalmazzanak.

3. A tagállamok egy épület energiahatékonyságának kifejezése céljából további számszerű mutatókat határoznak meg a teljes, a nem megújuló és a megújuló primerenergia-felhasználás, valamint a $kgCO_2eq/(m^2/év)$ egységben kifejezett, üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátások vonatkozásában.

4. A módszertant legalább a következő szempontok figyelembevételével kell megállapítani:

   a) az épület és a válaszfalak alábbi tényleges hőtechnikai jellemzői:

      i. hőkapacitás;

      ii. hőszigetelés;

      iii. passzív fűtés;

      iv. lehűlő elemek;

      v. hőhidak;

   b) fűtési rendszer és használati melegvíz-ellátás, beleértve ezek hőszigetelési jellemzőit is;

   c) a telepített helyszíni megújuló energiaforrások energiatermelési és energiatárolási kapacitása;

   d) légkondicionáló rendszerek;

   e) természetes és gépi szellőztetés, amely a légtömörségre és a hővisszanyerésre is kiterjedhet;

   f) beépített világítóberendezések (főként a nem lakóépületekben);

   g) az épület tervezése, elhelyezése és tájolása, beleértve az éghajlati körülményeket is;

   h) passzív napenergia-hasznosító rendszerek és árnyékolás;

   i) beltéri klimatikus körülmények, beleértve a tervezett belső mikroklímát is;

   j) belső hőterhelések;

   k) épületautomatizálási és vezérlőrendszerek, valamint e rendszerek képessége az energiahatékonyság nyomon követésére, vezérlésére és optimalizálására.

5. Figyelembe kell venni a következő szempontok kedvező hatását:

   a) helyi benapozási viszonyok, aktív napenergia-hasznosító rendszerek és megújuló forrásokból származó energián alapuló egyéb fűtési és villamosenergia-rendszerek;

   b) kapcsolt energiatermelés által termelt elektromos áram;

   c) táv- vagy tömbfűtési és -hűtési rendszerek;

   d) természetes világítás;

   e) elektromos tároló rendszerek;

   f) hőtároló rendszerek.

6. Az épületek energiahatékonyságának kiszámítása céljából az épületeket indokolt a következő kategóriákba megfelelően besorolni:

   a) különböző típusú családi házak;

   b) többlakásos épületek;

c) irodák;

d) oktatási épületek;

e) kórházak;

f) szállodák és éttermek;

g) sportlétesítmények;

h) nagy- és kiskereskedelmi szolgáltató épületek;

i) egyéb típusú energiafogyasztó épületek.

II. MELLÉKLET

Minta a nemzeti épületfelújítási tervekhez

(a 3. cikk szerint)

Ezen irányelv, 3. cikk	Kötelező mutatók	Opcionális mutatók
a) A nemzeti épületállomány áttekintése	Épületek száma és teljes alapterülete (m^2): — épülettípusonként (beleértve a középületeket és a szociális lakásokat is) — energiahatékonysági osztályonként — közel nulla energiaigényű épület — legrosszabb energiahatékonyságú épületek (fogalommeghatározással együtt) — az energiahatékonyság szempontjából a legrosszabb 43 %-ot kitevő lakóépületek — a 9. cikk (6) bekezdésének b) pontja alapján mentesített épületek becsült aránya	Épületek száma és teljes alapterülete (m^2): — az épület életkora szerint — az épület mérete szerint — éghajlati övezetenként — lebontás (szám és teljes alapterület (m^2))
	Az energetikai tanúsítványok száma: — épülettípusonként (beleértve a középületeket és a szociális lakásokat is) — energiahatékonysági osztályonként	Az energetikai tanúsítványok száma: — építési periódusonként
	Éves felújítási arányok: az épületek száma és teljes alapterülete (m^2) — épülettípusonként — a közel nulla energiaigényű és/vagy a kibocsátásmentes épületek szintjére — a felújítás mélysége szerint (súlyozott átlagos felújítás) — középületek	
	Elsődleges és végső éves energiafogyasztás (ktoe): — épülettípusonként — végfelhasználásonként Energiamegtakarítás (ktoe): — lakáscélú épületek — nem lakáscélú épületek — középületek Lakóépületek kWh/(m^2/év)-ben kifejezett átlagos primerenergia-felhasználása A megújuló energia részaránya az építőiparban (telepített MW vagy termelt GWh): — különböző felhasználási célokra	Az energiaköltségek csökkenése (EUR) háztartásonként (átlag) Egy épület primerenergia-felhasználása az (EU) 2021/2139 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet szerint a nemzeti épületállomány felső 15 %-ának („lényegesen hozzájárulás” küszöbérték) és felső 30 %-ának („jelentős károkozás elkerülése” küszöbérték) felel meg. A fűtési rendszer aránya az építőiparban kazán-/fűtésrendszer-típusonként A megújuló energia részaránya az építőiparban (telepített MW vagy termelt GWh): — a helyszínen — a helyszínen kívül

Ezen irányelv, 3. cikk	Kötelező mutatók	Opcionális mutatók
	Az üzemeltetéshez kapcsolódó éves üvegházhatású-gáz-kibocsátás ($kgCO_2eq/[m^2/év]$); — épülettípusonként Az üzemeltetéshez kapcsolódó éves üvegházhatású-gáz-kibocsátás csökkenése ($kgCO_2eq/[m^2/év]$): — épülettípusonként	Életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciál ($kgCO_2eq/m^2$) az új épületekben: — épülettípusonként
	Piaci akadályok és hiányosságok (leírás): — érdekellentétek — az építőipar és az energiaágazat kapacitása Az építőipar, az energiahatékonysági és a megújuló energia ágazat kapacitásainak értékelése	Piaci akadályok és hiányosságok (leírás): — igazgatási — pénzügyi — technikai — tudatosítás — egyéb Az alábbiak száma: — energetikai szolgáltató vállalatok — építővállalatok — építészek és mérnökök — szakképzett munkavállalók — egyablakos ügyintézés — kkv-k az építőiparban/felújítási ágazatban — megújulóenergia-közösségek és a polgárok által irányított felújítási kezdeményezések Az építőipari munkaerőre vonatkozó előrejelzések: — nyugdíjba vonuló építészek/mérnökök/szakképzett munkavállalók — a munkaerőpiacra belépő építészek/mérnökök/szakképzett munkavállalók — fiatalok az ágazatban — nők az ágazatban Az építőanyagárak alakulásának és a nemzeti piaci fejleményeknek az áttekintése és előrejelzése
	Energiaszegénység (fogalommeghatározás): — az energiaszegénység által érintett emberek %-os aránya — a háztartások rendelkezésére álló jövedelem energiára költött aránya — nem megfelelő lakáskörülmények között (pl. beázó tető) vagy nem megfelelő hőkomfort-körülmények között élő lakosság	

Ezen irányelv, 3. cikk	Kötelező mutatók	Opcionális mutatók
	Primerenergia-tényezők: — energiahordozónként — nem megújuló primerenergia-tényező — megújuló primerenergia-tényező — teljes primerenergia-tényező	
	A közel nulla energiaigényű épület meghatározása az új és a meglévő épületek esetében	A jogi és közigazgatási keret áttekintése
	Az új és a meglévő épületekre vonatkozó költségoptimalizált energiahatékonysági minimumkövetelmények	
b) Ütemterv 2030-ig, 2040-ig, 2050-ig	Az éves felújítási arányokra vonatkozó célértékek: az épületek száma és teljes alapterülete (m^2): — épülettípusonként — a legrosszabb energiahatékonyságú épületek — az energiahatékonyság szempontjából a legrosszabb 43 %-ot kitevő lakóépületek A 9. cikk (1) bekezdése szerinti tájékoztatás: — egyes, nem lakáscélú épületek mentesítésének kritériumai — a mentesített, nem lakáscélú épületek becsült aránya — a mentesített, nem lakáscélú épületek miatt elvégzendő egyenértékű energiahatékonysági fejlesztések becslése	A felújított épületek várt arányára (%) vonatkozó célértékek: — épülettípusonként — a felújítás mélysége szerint
	A várható elsődleges és végső éves energiafogyasztás célértékei (ktoe): — épülettípusonként — végfelhasználásonként Várható energiamegtakarítás: — épülettípusonként A megújuló energia részarányának növelésére vonatkozó célértékek az (EU) 2018/2001 irányelv 15a. cikkével összhangban Számszerűsített célértékek a napenergia épületekben történő telepítésére vonatkozóan	A megújuló forrásokból származó energia részaránya az építőiparban (telepített MW vagy termelt GWh)

Ezen irányelv, 3. cikk	Kötelező mutatók	Opcionális mutatók
	Az üzemeltetéshez kapcsolódó várható üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó célértékek ($kgCO_2eq/(m^2/év)$): — épülettípusonként Az üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás várható csökkenésére vonatkozó célértékek (%): — épülettípusonként	A 2003/87/EK irányelv III. fejezete [helyhez kötött létesítmények], IVa. fejezete [az épületekre, a közúti közlekedésre és további ágazatokra vonatkozó új kibocsátáskereskedelemi rendszerek] hatálya alá tartozó kibocsátások és egyéb kibocsátások szerinti felosztás; A teljes életciklusra vonatkozó várható üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó célértékek ($kgCO_2eq/[-m^2/év]$) az új épületekben: — épülettípusonként
	Várható szélesebb körű előnyök: — %-kal kevesebb energiaszegénység által érintett ember	— Új munkahelyek teremtése — A GDP növekedése (arány és milliárd EUR)
	A tagállamoknak az épületállományuk felújításának tulajdonítható hozzájárulása az Unió energiahatékonysági célkitűzéseihez az (EU) 2023/1791 irányelv 4. cikkével összhangban (részarány és számadat ktoe-ben)	
	A tagállamoknak az épületállományuk felújításának tulajdonítható hozzájárulása a megújuló energiára vonatkozó uniós célkitűzésekhez az (EU) 2018/2001 irányelvvel összhangban (részarány, telepített MW vagy termelt GWh):	
c) A végrehajtott és tervezett szakpolitikák és intézkedések áttekintése	Szakpolitikák és intézkedések a következő elemek tekintetében: a) a különböző épülettípusnak és éghajlati övezeteknek megfelelő költséghatékony felújítási megközelítések meghatározása, figyelembe véve adott esetben az épület életciklusa alatti releváns beavatkozási pontokat; b) a 9. cikk szerinti nemzeti energiahatékonysági minimumszabványok, valamint a nemzeti épületállomány legrosszabb energiahatékonyságú szegmenseit célzó egyéb szakpolitikák és intézkedések, ideértve a 17. cikk (19) bekezdésében említett biztosítékokat is; c) az épületek mélyfelújításának előmozdítása, beleértve a szakaszos mélyfelújítást is; d) a kiszolgáltatott helyzetben lévő fogyasztók helyzetének megerősítése és védelme, valamint az energiaszegénység enyhítése, ideértve az (EU) 2023/1791 irányelv 24. cikke szerinti szakpolitikákat és intézkedéseket, valamint a lakhatás megfizethetőségét is; e) egyablakos ügyintézés vagy hasonló mechanizmusok létrehozása a 18. cikk szerint technikai, adminisztratív és pénzügyi tanácsadás és segítségnyújtás céljából;	Szakpolitikák és intézkedések a következő elemek tekintetében: a) az épületek éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciájának növelése; b) az energetikai szolgáltatások piacának előmozdítása; c) a tűzbiztonság növelése; d) a katasztrófakockázatokkal – többek között az intenzív szeizmikus tevékenységgel kapcsolatos kockázatokkal – szembeni reziliencia növelése; e) a veszélyes anyagok, köztük az azbeszt eltávolítása; f) a fogyatékossággal élő személyek érdekében történő akadálymentesítés; g) a megújulóenergia-közösségek és a helyi energiaközösségek szerepe a kerületi és körzeti megközelítésekben; h) a humán kapacitások tekintetében fennálló diszkrepanciák kezelése; és i) a beltéri környezet minőségének javítása.

Ezen irányelv, 3. cikk	Kötelező mutatók	Opcionális mutatók
	f) a fűtés és a hűtés dekarbonizációja, többek között távfűtési és -hűtési hálózatokon keresztül, valamint a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetése a fűtés és hűtés terén a fosszilis tüzelőanyagokkal működő kazánok 2040-ig történő teljes kivezetése céljából; g) az építési és bontási hulladék keletkezésének megelőzése és annak magas színvonalú kezelése a 2008/98/EK irányelvvel összhangban, különösen a hulladékhierarchiára és a körforgásos gazdaság célkitűzéseire vonatkozóan; h) a megújuló energiaforrások előmozdítása az épületekben, összhangban az (EU) 2018/2001 irányelv 15a. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, az építőiparban a megújuló energiaforrásokból előállított energia részarányára vonatkozó indikatív célkitűzéssel; i) a napenergia-berendezések telepítése az épületekre; j) az épületek építése, felújítása, üzemeltetése és élettartamuk vége tekintetében a teljes életciklusra vonatkozó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése, valamint a szén-dioxid-eltávolítás bevezetése; k) a kerületi és körzeti megközelítések és az integrált felújítási programok előmozdítása kerületi szinten, amelynek keretében olyan kérdésekkel lehet foglalkozni, mint például az energia, a mobilitás, a zöld infrastruktúra, a hulladék- és vízkezelés, valamint a várostervezés egyéb szempontjai, továbbá figyelembe lehet venni a helyi és regionális erőforrásokat, a körforgásosságot és az önellátást; l) a közintézmények tulajdonában lévő épületek fejlesztése, ideértve az (EU) 2023/1791 irányelv 5., 6. és 7. cikke szerinti szakpolitikákat és intézkedéseket is; m) az épületek fenntartható mobilitását szolgáló intelligens technológiák és infrastruktúra előmozdítása; n) a piaci akadályok és piaci hiányosságok kezelése; o) a készséghiányok kezelése, valamint az oktatás, a célzott képzés, a továbbképzés és az átképzés előmozdítása az építőiparban, az energiahatékonyság és a megújuló energia ágazatában (a magán- vagy a közszférában) annak biztosítása érdekében, hogy elegendő, az építőipar igényeinek megfelelő szintű készségekkel rendelkező munkaerő álljon rendelkezésre, külön hangsúlyt fektetve az alulreprezentált csoportokra; p) tudatosító kampányok és egyéb tanácsadó eszközök; és	Valamennyi szakpolitika és intézkedés esetében: — igazgatási erőforrások és kapacitások — az érintett terület(ek): — a legrosszabb energiahatékonyságú — energiahatékonysági minimumszabványok — energiaszegénység, szociális lakhatás — középületek — lakáscélú (egycsaládos, többcsaládos) — nem lakáscélú — ipari — megújuló energiaforrások — a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos megszüntetése a fűtés és hűtés terén — a teljes életciklusra vonatkozó üvegházhatásúgáz-kibocsátás — körforgásos gazdaság és hulladék — egyablakos ügyintézés — felújítási útlevelek — intelligens technológiák — fenntartható mobilitás az épületekben — körzeti és szomszédsági megközelítések — készségek, képzés — tudatosító kampányok és tanácsadó eszközök

Ezen irányelv, 3. cikk	Kötelező mutatók	Opcionális mutatók
	q) a moduláris és ipari megoldások előmozdítása az építőiparban és az épületfelújítások során. Valamennyi szakpolitika és intézkedés esetében: — a szakpolitika vagy intézkedés neve — rövid leírás (a művelet pontos hatóköre, célja és feltételei) — számszerűsített célkitűzés — a szakpolitika vagy intézkedés típusa (például jogalkotási; gazdasági; adóügyi; képzési, tudatosító) — tervezett költségvetés és finanszírozási források — a szakpolitika végrehajtásáért felelős szervezetek — várható hatás — a végrehajtás állapota — a hatálybalépés időpontja — végrehajtási időszak	
d) A beruházási igények, a költségvetési források és az igazgatási források áttekintése	— összes beruházási igény 2030-ra, 2040-re, 2050-re (millió EUR) — állami beruházások (millió EUR) — magánberuházások (millió EUR) — költségvetési források	
e) A 11. cikkben említett, az új és felújított kibocsátásmentes épületekre vonatkozó küszöbértékek	— az új kibocsátásmentes épületek üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz- kibocsátására vonatkozó küszöbértékek — a felújított kibocsátásmentes épületek üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz- kibocsátására vonatkozó küszöbértékek — az új kibocsátásmentes épületek éves primerenergia-felhasználására vonatkozó küszöbértékek — a felújított kibocsátásmentes épületek éves primerenergia-felhasználására vonatkozó küszöbértékek	
f) Energiahatékonysági minimumszabványok a nem lakáscélú épületek számára	— az energiahatékonyságra vonatkozó maximális küszöbértékek, a 9. cikk (1) bekezdése szerint	
g) A lakóépület-állomány fokozatos felújítására vonatkozó nemzeti teljesítési pálya	— a lakóépület-állomány fokozatos felújítására vonatkozó nemzeti teljesítési pálya – beleértve az átlagos primerenergia-felhasználásra vonatkozó 2030-as és 2035-ös mérföldköveket kWh/(m²/év)-ben kifejezve – a 9. cikk (2) bekezdése szerint	

III. MELLÉKLET

Az új épületek életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciál kiszámítására a 7. cikk (2) bekezdése szerint

Az új épületek életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciáljának (GWP) a 7. cikk (2) bekezdése szerinti kiszámításához a teljes életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciált számszerű mutató $kgCO_2eq/m^2$-ben kifejezve kell megadni minden egyes életciklusszakaszra vonatkozóan (a hasznos alapterületre számítva), egy 50 éves referenciaidőszakra kiszámítva. Az adatok kiválasztását, a forgatókönyvek meghatározását és a számításokat az EN 15978 (EN 15978:2011 Építmények fenntarthatósága Épületek környezetvédelmi értékelése. Számítási módszer) szabványnak megfelelően kell elvégezni, továbbá figyelembe véve az építmények fenntarthatóságára vonatkozó bármely későbbi szabványt és az épületek környezeti teljesítményének értékelésére szolgáló számítási módszert. Az épületelemek és a műszaki berendezések alkalmazási körét a Level(s) uniós keretrendszer 1.2. mutatója határozza meg. Amennyiben létezik nemzeti számítási eszköz vagy módszer, vagy az az adatközléshez vagy az építési engedély megszerzéséhez szükséges, lehetővé kell tenni, hogy a kért információkat e nemzeti eszköz vagy módszer alkalmazásával adják meg. Más számítási eszközök vagy módszerek is alkalmazhatók, ha megfelelnek a közös uniós keretrendszerben meghatározott minimumkövetelményeknek. Az egyes építési termékekre vonatkozóan a 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel [1] összhangban kiszámított adatokat fel kell használni, amennyiben rendelkezésre állnak.

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 305/2011/EU rendelete (2011. március 9.) az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 88., 2011.4.4., 5. o.).

IV. MELLÉKLET

Az épületek okos funkciók fogadására való alkalmasságának mérésére szolgáló közös általános keret

1. A Bizottság meghatározza az okosépület-mutató fogalmát, valamint kiszámításának módszertanát annak értékelésére, hogy az épület vagy épületegység milyen mértékben alkalmas egyrészt arra, hogy működése igazodjon a használó igényeihez és a hálózathoz, másrészt energiahatékonyságának és általános teljesítményének javítására. Az okosépület-mutatónak a következőket kell figyelembe vennie:

   Az energiamegtakarítás növelésével kapcsolatos jellemzők, referenciamutatók és rugalmasság, valamint a jelentős mértékben összekapcsolt és intelligens készülékekből adódó kiterjesztett funkciók és képességek.

   A módszertan keretében figyelembe kell venni az olyan jellemzőket, mint például az épület digitális ikermodelljének esetleges megléte.

   A módszertan keretében figyelembe kell venni olyan jellemzőket, mint az intelligens fogyasztásmérők, az épületautomatizálási és -szabályozási rendszerek, a beltéri levegő hőmérsékletének a szabályozására alkalmas önszabályozó készülékek, a beépített háztartási gépek, az elektromos járművek számára kialakított töltőpontok, az energiatárolás és a részletes funkciók, valamint az említett jellemzők közötti interoperabilitást, továbbá a beltéri klimatikus körülmények, az energiahatékonyság, a teljesítményszintek és a lehetővé tett rugalmasság szempontjából vett előnyöket.

2. A módszertannak az épülethez és az épület épülettechnikai rendszereihez kapcsolódó alábbi fő funkción kell alapulnia:

   a) az épület energiateljesítménye és működése fenntartásának képessége az energiafelhasználásnak például megújuló forrásokból származó energia felhasználásával megvalósuló kiigazítása révén;

   b) a működésnek a használó igényeihez való igazításának képessége, megfelelő figyelmet fordítva a felhasználóbarát működésre, az egészséges beltéri klimatikus körülmények fenntartására, valamint az energiafelhasználásra vonatkozó adatszolgáltatás képességére;

   c) az épület általános energiaigényének rugalmassága, beleértve azt, hogy az épület milyen mértékben nyújt lehetőséget az aktív és passzív, valamint az implicit és explicit keresletoldali válaszban való részvételre, az energia tárolása és a hálózatba való visszatáplálása révén, például rugalmasság és terhelésáthelyezési képesség révén; valamint

   d) az energiahatékonyság és az általános teljesítmény javításának képessége energiatakarékos technológiák alkalmazásával.

3. A módszertanban továbbá figyelembe lehet venni az alábbiakat:

   a) a rendszerek (intelligens fogyasztásmérők, az épületautomatizálási és -szabályozási rendszerek, a beépített háztartási gépek, a beltéri levegő hőmérsékletének a szabályozására alkalmas önszabályozó készülékek, a beltérilevegő-minőség érzékelők és a szellőzőberendezések) közötti interoperabilitás, valamint

   b) a 2014/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1]) 8. cikkében foglaltaknak megfelelően a meglévő hírközlő hálózatok, különösen a nagy sebességű technológia fogadására kész, épületen belüli fizikai infrastruktúra – például az önkéntes „széles sáv fogadására kész” címke –, valamint a több, önálló rendeltetési egységgel rendelkező lakóépületekben található hozzáférési pontok meglétének kedvező hatása.

4. A módszertan nem befolyásolhatja kedvezőtlenül a meglévő nemzeti energiahatékonysági tanúsítási rendszereket, továbbá támaszkodnia kell a kapcsolódó nemzeti szintű kezdeményezésekre, figyelemmel a használó felelősségének elvére, az adatvédelemre, a magánélet védelmére és a biztonságra, összhangban az adatvédelemre és a magánélet tiszteletben tartására alkalmazandó uniós joggal, továbbá a rendelkezésre álló legjobb kiberbiztonsági technológiákkal.

5. A módszertan keretében meg kell határozni az okosépület-mutató legmegfelelőbb formátumát, és a módszernek egyszerűnek, átláthatónak és könnyen érthetőnek kell lennie a fogyasztók, a tulajdonosok, a befektetők és a fogyasztói reakció piacának szereplői számára.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/61/EU irányelve (2014. május 15.) a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítési költségeinek csökkentésére irányuló intézkedésekről (HL L 155., 2014.5.23., 1. o.).

V. MELLÉKLET

Minta az energetikai tanúsítványokhoz

(a 19. cikkben említettek szerint)

1. Az energetikai tanúsítvány első oldalán legalább a következő elemeknek kell szerepelniük:

   a) az energiahatékonysági osztály;

   b) a számított éves primerenergia-felhasználás kWh/(m^2/év) mértékegységben;

   c) a számított éves végsőenergia-felhasználás kWh/(m^2/év) mértékegységben;

   d) a helyszínen előállított megújuló energia az energiafelhasználás %-ában;

   e) az üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás (kg CO_2/[m^2/év]) és az életciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciál (GWP) értéke (ha rendelkezésre áll).

   Az energetikai tanúsítványban a következő elemeknek is szerepelniük kell:

   a) a számított éves primerenergia-fogyasztás és a végsőenergia-fogyasztás kWh-ban vagy MWh-ban;

   b) a megújulóenergia-termelés kWh-ban vagy MWh-ban; a fő energiahordozó és a megújuló energiaforrás típusa;

   c) a számított energiaszükséglet kWh/(m^2/év) mértékegységben;

   d) igen/nem jelzés arról, hogy az épület képes-e reagálni a külső jelekre és kiigazítani az energiafogyasztást;

   e) igen/nem jelzés arról, hogy az épületen belüli hőelosztó rendszer képes-e adott esetben az alacsony, illetve hatékonyabb hőmérsékleti szinten való működésre;

   f) a felújítási tanácsadást nyújtó megfelelő egyablakos ügyintézési pont kapcsolattartási adatai.

2. Ezen túlmenően az energetikai tanúsítvány a következő mutatókat is tartalmazhatja:

   a) energiafelhasználás, csúcsterhelés, a generátor vagy a rendszer mérete, a fő energiahordozó és az elemek fő típusa az egyes felhasználások esetében: fűtés, hűtés, használati meleg víz, szellőztetés és beépített világítás;

   b) az üvegházhatásúgáz-kibocsátási osztály (adott esetben);

   c) a szén épületekben vagy épületeken belüli ideiglenes tárolásához kapcsolódó szén-dioxid-eltávolításra vonatkozó információk;

   d) igen/nem jelzés arról, hogy rendelkezésre áll-e az épület felújítási útlevele;

   e) a külső térelhatárolók nem átlátszó elemeinek átlagos U értéke;

   f) a külső térelhatárolók átlátszó elemeinek átlagos U értéke;

   g) a leggyakoribb átlátszó elem típusa (pl. kettős üvegezésű ablak);

   h) a túlhevülési kockázat elemzésének eredményei (ha rendelkezésre állnak);

   i) olyan rögzített érzékelők megléte, amelyek ellenőrzik a beltéri környezet minőségét;

   j) a beltéri környezet minőségének szintjére reagáló, rögzített vezérlők megléte;

   k) elektromos járművek töltőpontjainak száma és típusa;

   l) energiatároló rendszerek megléte, típusa és mérete;

   m) adott esetben a fűtési vagy légkondicionáló rendszerek és berendezések várható hátralévő élettartama;

   n) a fűtési rendszer hatékonyabb hőmérséklet-beállításokhoz való igazításának megvalósíthatósága;

o) a használati melegvízrendszer hatékonyabb hőmérséklet-beállításokhoz való igazításának megvalósíthatósága;

p) a légkondicionáló rendszer hatékonyabb hőmérséklet-beállításokhoz való igazításának megvalósíthatósága;

q) a mért energiafogyasztás;

r) a távfűtési és -hűtési hálózathoz való csatlakozás megléte és adott esetben arra vonatkozó információ, hogy potenciálisan rá lehet-e csatlakozni egy hatékony távfűtési és -hűtési rendszerre;

s) a csatlakoztatott helyi távfűtési és -hűtési hálózat helyi primerenergia-tényezői és a kapcsolódó szén-dioxid-kibocsátási tényezők;

t) az üzemeltetéssel kapcsolatos finomrészecske-kibocsátások ($PM_{2,5}$).

Az energetikai tanúsítvány a más kezdeményezésekkel való alábbi kapcsolatokat is tartalmazhatja, amennyiben ezek az adott tagállamban alkalmazandók:

a) igen/nem jelzés arról, hogy elvégezték-e az épület okos funkciók fogadására való alkalmasságának értékelését;

b) az okosfunkció-fogadási alkalmasság értéke, amennyiben rendelkezésre áll;

c) igen/nem jelzés arról, hogy rendelkezésre áll-e a digitális épületnapló.

A fogyatékossággal élő személyek számára egyenlő hozzáférést kell biztosítani az energetikai tanúsítványokban szereplő információkhoz.

VI. MELLÉKLET

Az energetikai tanúsítványok független ellenőrzési rendszere

1. Az energetikai tanúsítvány érvényességének meghatározása

A tagállamok egyértelműen meghatározzák, hogy mit tekintenek érvényes energetikai tanúsítványnak.

Az érvényes energetikai tanúsítvány meghatározásának ki kell terjednie a következőkre:

a) az épületnek az energetikai tanúsítvány kiállításához felhasznált inputadatai (ideértve a helyszíni ellenőrzéseket is) és a tanúsítványban feltüntetett eredmények érvényességi ellenőrzése;

b) a számítások érvényessége;

c) az épület energiahatékonyságának maximális eltérése, lehetőleg a primerenergia-felhasználás numerikus mutatójával kifejezve (kWh/(m^2/év));

d) az alapértelmezett vagy standard értékektől eltérő elemek minimális száma.

A tagállamok további elemeket is belefoglalhatnak az érvényes energetikai tanúsítvány meghatározásába, például az egyes inputadat-értékekre vonatkozó maximális eltérést.

2. Az energetikai tanúsítványok független ellenőrzési rendszerének minősége

A tagállamok egyértelműen meghatározzák a minőségi célkitűzéseket és azt a statisztikai megbízhatósági szintet, amelyet az energetikai tanúsítványok keretrendszerének el kell érnie. A független ellenőrzési rendszernek az érvényes kiállított energetikai tanúsítványok legalább 90 %-át kell biztosítani 95 %-os statisztikai megbízhatósággal az értékelt időszakban, amely nem haladhatja meg az egy évet.

Az energetikai tanúsítványok független ellenőrzési rendszerének minőségi szintjét és megbízhatósági szintjét véletlenszerű mintavétellel kell mérni, és annak ki kell terjednie az érvényes energetikai tanúsítvány meghatározásában szereplő valamennyi elemre. A tagállamok harmadik fél általi ellenőrzést írnak elő a véletlenszerű minta legalább 25 %-ának értékelése tekintetében, ha a független ellenőrzési rendszerekkel nem kormányzati szerveket bíztak meg.

A bemeneti adatok érvényességét a független szakértő által szolgáltatott információk alapján kell ellenőrizni. Ilyen információk lehetnek terméktanúsítványok, előírások vagy építési tervek, amelyek részletesen ismertetik az energetikai tanúsítványban szereplő különböző elemek teljesítményét.

A bemeneti adatok érvényességét helyszíni látogatásokkal kell ellenőrizni – amely látogatások adott esetben virtuális módon is elvégezhetők – a rendszer általános minőségének értékelésére használt véletlenszerű mintavétel részét képező energetikai tanúsítványok legalább 10 %-ában.

Az általános minőségi szint meghatározására szolgáló minimális véletlenszerű mintavételen kívül a tagállamok különböző stratégiákat is alkalmazhatnak az energetikai tanúsítványok gyenge minőségének konkrét észlelésére és kezelésére, a rendszer általános minőségének javítása céljából. Az ilyen célzott elemzés nem szolgálhat alapul a rendszer általános minőségének méréséhez.

A tagállamok megelőző és reaktív intézkedéseket vezetnek be az energetikai tanúsítványok átfogó keretének minőségbiztosítása érdekében. Ezek az intézkedések magukban foglalhatnak kiegészítő képzést a független szakértők számára, célzott mintavételt, kötelezettséget az energetikai tanúsítványok újbóli benyújtására vonatkozóan, arányos bírságokat, valamint a szakértők ideiglenes vagy állandó eltiltását.

Amennyiben egy adatbázis információkkal egészül ki, a nemzeti hatóságoknak nyomon követés és ellenőrzés céljából képeseknek kell lenniük azonosítani, hogy kitől származik a kiegészítő információ.

3. Az energetikai tanúsítványok rendelkezésre állása

A független ellenőrzési rendszer ellenőrzi, hogy az energetikai tanúsítványok a leendő vásárlók és bérlők rendelkezésére állnak-e, hogy a vásárlásra vagy bérlésre vonatkozó döntésük során figyelembe vehessék az épület energiahatékonyságát.

A független ellenőrzési rendszer ellenőrzi az energiahatékonyság-mutató és az energiahatékonysági osztály hirdetésekben való láthatóságát.

4. Az épülettipológiák kezelése

A független ellenőrzési rendszernek különböző épülettipológiákat kell figyelembe vennie, különösen az ingatlanpiacon legjellemzőbb épülettipológiákat, mint például az egylakásos és többlakásos laképületeket, az irodákat vagy a kiskereskedelmi épületeket.

5. Nyilvános közzététel

A tagállamok az energetikai tanúsítványok nemzeti adatbázisában a minőségbiztosítási rendszerre vonatkozóan rendszeresen közzéteszik legalább a következő információkat:

a) az érvényesség meghatározása az energetikai tanúsítványon;

b) az energetikai tanúsítási rendszer minőségi célkitűzései;

c) a minőségértékelés eredményei, beleértve az értékelt tanúsítványok számát és az adott időszakban kiadott tanúsítványok teljes számához viszonyított méretet (tipológia szerint);

d) rendkívüli intézkedések az energetikai tanúsítványok általános minőségének javítása érdekében.

VII. MELLÉKLET

Összehasonlító módszertani keret az épületek és az épületelemek energiahatékonyságára vonatkozó követelmények költségoptimalizált szintjeinek meghatározásához

Az összehasonlító módszertani keret lehetővé teszi a tagállamok számára az épületek és az épületelemek energiahatékonyságának és kibocsátási teljesítményének, valamint az energiahatékonysággal és kibocsátással kapcsolatos intézkedések gazdasági vonatkozásainak meghatározását, és ezek összekapcsolását, hogy meghatározhassák a költségek optimalizálásának azt a szintjét, amely segítségével megvalósíthatóak a 2030-ra kitűzött kibocsátáscsökkentési és klímasemlegességi célok, valamint a legkésőbb 2050-re tervezett kibocsátásmentes épületállomány.

Az összehasonlító módszertani keretet iránymutatásoknak kell kísérniük, amelyek felvázolják, hogyan kell a fenti keretet alkalmazni a költségoptimalizált teljesítményszintek kiszámítása során.

Az összehasonlító módszertani keretnek lehetővé kell tennie a felhasználási szokások, a külső éghajlati viszonyok – többek között a hőhullámok és a hideghullámok – és a rendelkezésre álló legjobb éghajlatváltozási prognózis szerinti jövőbeni megváltozásuk, a beruházási költségek, az épületkategória, a karbantartási és üzemeltetési költségek (beleértve az energiaköltségeket és -megtakarításokat is), adott esetben az előállított energiából származó bevételek, az energiafelhasználással kapcsolatos környezeti és egészségügyi externáliáik, adott esetben a hulladékkezelési költségek, továbbá a technológiai fejlődés figyelembevételét. A keretnek az ezen irányelvvel kapcsolatos, releváns európai szabványokon kellene alapulnia.

A Bizottság továbbá:

— iránymutatásokat határoz meg az összehasonlító módszertani kerethez; az iránymutatások arra szolgálnak, hogy képessé tegyék a tagállamokat az alábbiakban felsorolt lépések megtételére,

— tájékoztatást nyújt az energiaárak hosszú távra becsült alakulásáról.

Az összehasonlító módszertani keret tagállami alkalmazásához paraméterekben kifejezett általános feltételeket kell megállapítani tagállami szinten. A Bizottság adott esetben ajánlásokat ad ki a tagállamok számára azok költségoptimalitási szintjeire vonatkozóan.

Az összehasonlító módszertani keret előírja a tagállamoknak, hogy

— határozzanak meg referenciaépületeket, amelyek funkciójuk és földrajzi elhelyezésük alapján, beleértve a belső és külső klimatikus körülményeket is, reprezentatívak. A referenciaépületek közé lakó- és nem lakáscélú, új és meglévő épületek is tartoznak,

— határozzanak meg a referenciaépületek tekintetében értékelendő energiahatékonysági intézkedéseket. Azok lehetnek önálló épületek egészére, önálló épületelemekre vagy épületelemek kombinációjára vonatkozó intézkedések,

— mérjék fel a referenciaépületek végső és primerenergia-szükségletét és az abból származó kibocsátásokat, a meghatározott energiahatékonysági intézkedések alkalmazásával,

— az összehasonlító módszertani keret elveinek alkalmazásával számítsák ki az (első francia bekezdésben említett) referenciaépületekre alkalmazott (a második francia bekezdésben említett) energiahatékonysági intézkedéseknek a várható gazdaságos élettartamra vetített költségeit (azaz a mindenkori nettó értéket).

Az energiahatékonysági intézkedéseknek a várható gazdasági élettartamra vetített költségeinek kiszámításával a tagállamok értékelik a különböző szintű energiahatékonysági minimumkövetelmények költséghatékonyságát. Ez lehetővé fogja tenni az energiahatékonyságra vonatkozó követelmények költségoptimalizált szintjeinek meghatározását.

VIII. MELLÉKLET

Az épületfelújítási útlevelekre vonatkozó követelmények

1. Az épületfelújítási útlevélnek a következőket kell tartalmaznia:

a) az épület jelenlegi energiahatékonyságára vonatkozó információk;

b) a szakaszos mélyfelújítás ütemtervének és az azon belüli lépéseknek a grafikus ábrázolása;

c) információk a vonatkozó nemzeti követelményekről, például az épületek energiahatékonyságára vonatkozó minimumkövetelményekről, az energiahatékonysági minimumszabványokról és az épületekben fűtés és hűtés céljára használt fosszilis tüzelőanyagok kivezetésére vonatkozó tagállami szabályokról, beleértve az alkalmazási időpontokat is;

d) tömör magyarázat a lépések optimális sorrendjéről;

e) az egyes lépésekre vonatkozó információk, többek között:

i. az adott lépésen belüli felújítási intézkedések megnevezése és leírása, beleértve az alkalmazandó technológiákra, technikákra és anyagokra vonatkozó lehetőségeket;

ii. a primerenergia-fogyasztásban és a végsőenergia-fogyasztásban megjelenő becsült energiamegtakarítás kWh-ban és a lépés előtti energiafogyasztáshoz viszonyított százalékos javulásban kifejezve;

iii. az üzemeltetéshez kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás becsült csökkenése;

iv. az energiaszámlán jelentkező becsült megtakarítások, egyértelműen feltüntetve a számítás alapjául szolgáló, az energiaköltségekre vonatkozó feltételezéseket;

v. a lépés befejezését követően az energetikai tanúsítványban feltüntetendő becsült energiahatékonysági osztály;

f) az arra vonatkozó információ, hogy potenciálisan rá lehet-e csatlakozni egy hatékony távfűtési és -hűtési rendszerre;

g) az egyéni vagy kollektív megújulóenergia-termelésnek és az energia-önellátásnak a felújítást követően várhatóan elért részaránya;

h) általános információk az építési termékek körforgásos jellegének javítására és a teljes életciklusra számított üvegházhatásúgáz-kibocsátásuk csökkentésére rendelkezésre álló lehetőségekről, valamint az egészséggel és kényelemmel, a beltéri környezet minőségével és az épület éghajlatváltozáshoz való jobb alkalmazkodóképességével kapcsolatos tágabb előnyökről;

i) a rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségekre vonatkozó információk és az adott finanszírozás forrására mutató releváns honlapokra történő hivatkozások;

j) a technikai tanácsadással és tanácsadási szolgáltatásokkal kapcsolatos információk, beleértve az egyablakos ügyintézési pontok elérhetőségét és az azokra mutató honlapokra történő hivatkozásokat.

2. Az épületfelújítási útlevélben a következők is feltüntethetők:

a) a lépések indikatív ütemezése;

b) minden lépésre vonatkozóan:

i. az alkalmazandó technológiák, technikák és anyagok, előnyeik, hátrányaik és költségeik részletes leírása;

ii. a lépés befejezését követően milyen lesz az épület energiahatékonysága a jelentős felújítás alá vont épületekre, a közel nulla energiaigényű épületekre és a kibocsátásmentes épületekre vonatkozó energiahatékonysági minimumkövetelményekhez viszonyítva, továbbá milyen lesz a kicserélt épületelemek energiahatékonysága az egyes épületelemekre vonatkozó energiahatékonysági minimumkövetelményekhez viszonyítva, ha vannak ilyenek;

iii. a lépés végrehajtásának becsült költségei;

iv. a lépés becsült megtérülési ideje, a rendelkezésre álló pénzügyi támogatással és anélkül;

v. a lépés végrehajtásához szükséges becsült idő;

vi. amennyiben rendelkezésre állnak, az anyagok és berendezések teljes életciklusra számított üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó referenciaértékek, valamint azokra a honlapokra mutató hivatkozások, ahol ezek megtalálhatók;

vii. az intézkedések becsült élettartama és a becsült karbantartási költségek;

c) független modulok a következőkről:

i. az energetikai felújítások kivitelezéséhez jellemzően szükséges, illetve ajánlott szakemberek (építészek, tanácsadók, vállalkozók, beszállítók és telepítők stb.) vagy a vonatkozó honlapokra mutató hivatkozások;

ii. az adott térségben dolgozó releváns építészek, tanácsadók, vállalkozók, beszállítók, illetve telepítők jegyzéke, amely jegyzékre adott esetben csak a bizonyos feltételeket teljesítő személyek kerülhetnek fel, például a magasabb képzettséggel rendelkező vagy a magasabb szintű tanúsítási címkéknek vagy feltételeknek megfelelő személyek, vagy a vonatkozó honlapokra mutató hivatkozások;

iii. az alacsony hőmérsékletű fűtés optimális bevezetéséhez szükséges műszaki feltételek;

iv. hogyan javíthatnák a felújítási lépések és a kiegészítő intézkedések az épületnek az okos funkciók fogadására való alkalmasságát;

v. az anyagokra és a munkálatokra vonatkozó műszaki és biztonsági követelmények;

vi. a bemutatott számítások alapjául szolgáló feltételezések vagy arra a honlapra mutató hivatkozás, ahol ezek megtalálhatók;

d) az épületfelújítási útlevél digitális változatához való hozzáférésre vonatkozó információk;

e) az épületen vagy egy önálló rendeltetési egységen elvégzett, a 8. cikk (1) bekezdésében említett jelentős felújítás, valamint a külső térelhatárolókat alkotó épületelemek olyan átalakítása vagy cseréje, amely a 8. cikk (2) bekezdésében említettek szerint jelentős hatást gyakorol a külső térelhatárolók energiahatékonyságára, amennyiben ezeket az információkat a felújítási útlevelet kiállító szakértő rendelkezésére bocsátják;

f) a szeizmikus biztonsággal kapcsolatos információk, amennyiben az épület szempontjából releváns ilyen információkat a szakértő rendelkezésére bocsátják;

g) az aktuális épülettulajdonos kérésére és az általa rendelkezésre bocsátott információk alapján további információk egy függelékben csatolva, például az épületet alkotó tereknek a változó igényekhez való alkalmazkodásra való alkalmassága és az esetleges tervezett felújítások.

3. Ami az épületnek a felújítási lépések előtti állapotát illeti, az épületfelújítási útlevélben lehetőség szerint figyelembe kell venni az energetikai tanúsítványban szereplő információkat.

4. Az egyes lépések hatásának becslésére használt minden egyes mérőszámnak szabványos feltételeken kell alapulnia.

IX. MELLÉKLET

A. rész

A hatályon kívül helyezett irányelv és annak későbbi módosításai

(a 36. cikkben említettek szerint)

Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.)	
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/844 irányelve (HL L 156., 2018.6.19., 75. o.)	csak az 1. cikk
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.)	csak az 53. cikk

B. rész

A nemzeti jogba való átültetésre vonatkozó határidők és az alkalmazás kezdőnapjai

(az 36. cikk szerint)

Irányelv	Az átültetés határideje	Az alkalmazás kezdőnapja
2010/31/EU	2012. július 9.	a 2., 3., 9., 11., 12., 13., 17., 18., 20. és 27. cikket illetően 2013. január 9.; a 4-8., 14., 15. és 16. cikket illetően 2013. január 9. a hatóságok által használt épületek tekintetében, illetve 2013. július 9. az egyéb épületek tekintetében
(EU) 2018/844	2020. március 10.	

X. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

2010/31/EU irányelv	Ez az irányelv
1. cikk	1. cikk
2. cikk, 1. pont	2. cikk, 1. pont
—	2. cikk, 2. pont
2. cikk, 2. pont	2. cikk, 3. pont
—	2. cikk, 5. és 6. pont
2. cikk, 3., 3a., 4. és 5. pont	2. cikk, 7-10. pont
—	2. cikk, 12., 13. és 14. pont
2. cikk, 6., 7., 8. és 9. pont	2. cikk, 15-18. pont
—	2. cikk, 19-22. pont
2. cikk, 10. pont	2. cikk, 23. pont
—	2. cikk, 24-29. pont
2. cikk, 11., 12., 13. és 14. pont	2. cikk, 30-33. pont
—	2. cikk, 34., 37-40. és 42. pont
2. cikk, 15. pont	2. cikk, 42. pont
2. cikk, 15., 15a., 15b., 15c., 16. és 17. pont	2. cikk, 43., 44., 47-50. pont
2. cikk, 18. pont	—
2. cikk, 19. pont	2. cikk, 51. pont
—	2. cikk, 52-64. pont
2. cikk, 20. pont	—
2a. cikk	3. cikk
3. cikk	4. cikk
4. cikk	5. cikk
5. cikk	6. cikk
6. és 9. cikk	7. cikk
7. cikk	8. cikk
—	9. cikk
—	12. cikk
8. cikk, (1) és (9) bekezdés	13. cikk
8. cikk, (2)–(8) bekezdés	14. cikk
8. cikk, (10) és (11) bekezdés	15. cikk
—	16. cikk
10. cikk	17. cikk
11. cikk	19. cikk
12. cikk	20. cikk
13. cikk	21. cikk
—	22. cikk
14. és 15. cikk	23. cikk

2010/31/EU irányelv	Ez az irányelv
16. cikk	24. cikk
17. cikk	25. cikk
—	26. cikk
18. cikk	27. cikk
19. cikk	28. cikk
19a. cikk	—
20. cikk	29. cikk
21. cikk	30. cikk
22. cikk	31. cikk
23. cikk	32. cikk
26. cikk	33. cikk
27. cikk	34. cikk
28. cikk	35. cikk
29. cikk	36. cikk
30. cikk	37. cikk
31. cikk	38. cikk
I. melléklet	I. melléklet
—	II. melléklet
—	III. melléklet
IA. melléklet	IV. melléklet
—	V. melléklet
II. melléklet	VI. melléklet
III. melléklet	VII. melléklet
IV. melléklet	IX. melléklet
V. melléklet	X. melléklet